

40 Švedov!

Svedska ambasador- ka v Čateških Toplicah

Svedska ambasadorica v Jugoslaviji je 18. marca zvečer obiskala zdravilišče Čateške Toplice. S spremstvom si je ogledala hotel, restavracije in prostore za terapijo. Bila je navdušena nad ureditvijo zdravilišča in ni skoparila s pohvalami. Predstavnico zdravilišča je obljubila, da se bo zaveala za podpis pogodbe med švedskimi bolnicami in Čateškimi Toplicami. Pacienti iz Svedske bodo imeli vse leto na voljo 40 ležišč. Zamenjali se bodo vsakih šest tednov.

ZDRAVSTVENA SLUŽBA PREVZEMA

Odgovornost za dve milijardi

Letos pogodbe le s sedmimi zdravstvenimi zavodi, le-ti pa zahtevajo, da pogodbe podpišejo tudi občine - Oddelek na Senovem v negotovosti

16. marca so se na seji sveta Zdravstvenega centra v Novem mestu sporazumeli, da bo socialno zavarovanje sklenilo le s sedmimi zdravstvenimi zavodi pogodbe o plačevanju zdravstvenih storitev. Ti zavodi so: splošna bolnišnica in medobčinski zavod za zdravstveno varstvo v Novem mestu in zdravstveni domovi v Crnomlju, Krškem, Metliki, Novem mestu in Trebnjem. Z lekarnami novih pogodb ne bodo podpisovali, ker bodo veljale stare.

S splošnim sporazumom je določeno, da se sme 23 odstotkov sredstev za zdravstveno varstvo porabiti za ambulantno in poliklinično zdravljenje, 48 odstotkov pa za zdravljenje v bolnišnicah. 20 milijonov Sdin je predvi-

deno za nadomestno in podaljšano bolnično zdravljenje v zdraviliščih.

Za zdravljenje zavarovancev na območju novomeške komunale skupnosti socialnega zavarovanja bi letos porabili okoli 2,1 milijarde Sdin

ali 71 odstotkov vseh sredstev sklada delavskega zavarovanja, preostalih 29 odstotkov pa za vse vrste nadomestil osebnih dohodkov in denarne dajatve (za pogrebne, posmrtnine, rehabilitacijo invalidov, premije pozavarovanja, službo KZSZ itd.).

Po sporazumu prevzema zdravstvena služba za 2,1 milijarde Sdin odgovornost, da bodo uveljavljene res vse oblike zdravstvenega varstva in da bodo storitve kvalitetno opravljene. Izvajanje pogodb,

(Nadaljevanje na 3. str.)

Najnovejše: dve izdaji DOLENJSKEGA LISTA

16. marca dopoldne so se v Novem mestu sešli člani izdajateljskega sveta Dolenjskega lista in predsedniki oz. sekretarji večine občinskih odborov SZDL našega področja. Na redni seji izdajateljskega sveta so ocenili in potrdili redakcijsko politiko uredniškega odbora našega pokrajinskega glasila Socialistične zveze v zadnjem letu, hkrati pa so dali vrsto napotkov, kako naj domači tedi v prihodnje še uspešneje prerašča v kar najučinkovitejšo javno tribuno vseh članov SZDL. Predstavniki občin in člani sveta so prav tako pohvalili prizadevanja uredništva in uprave našega lista, da so letos postale vse občinske skupščine našega področja solastnice »Skupščinskega Dol. lista«, s čimer se je izdatno dvignila stopnja obveščenosti prebivalcev, ki zdaj v vseh 9 občinah brezplačno dobivajo na dom tudi vse odloke, predpise in sklepe svojih občinskih skupščin. Pohvale je bila deležna tudi uspešna akcija zbiranja novih naročnikov, po zaslugi katere izhaja zdaj domači tediček že v redni nakladi 28.000 izvodov. Predstavniki občin so svetovali, kako naj bi list še naprej širil vrste naročnikov in sodelavcev. O vsem tem bomo v kratkem obširneje poročali, ko bomo predložili bralcem in naročnikom bilanco za lansko poslovno leto.

Največ zanimanja so na seji posvetili važnemu vprašanju, ki ga je pripravil in utemeljil kolektiv lista: KAKO RAZŠIRITI OBSEG LISTA spričo dejstva, da sedanjih 24 strani ne zadošča več za vedno številnejše informacije, članke, razprave, poročila

in drugo gradivo iz vseh 9 občin. Naročniki želijo hkrati dvoje: kar največ drobnih, vsakodnevnih poročil in vesti o življenju ter dogodkih v svoji vasi, trgu ali mestu, skratka v svoji občini - v isti sapi pa jih spet zanima, kaj dela sosed na levi in desni strani, kaj je novega in pomembnega v naši pokrajini in kaj je takega, da bi bilo koristno za vse. Pri sedanjem obsegu domačega tedička nam v uredništvu največkrat zmanjka prostora prav za take sestavke, ki bi po svojem pomenu in značaju najbolj zanimali vse prebivalce naših 9 občin, pa jih zaradi drugih potreb (uradnega glasila, oglasne strani, bralne in kulturne strani itd.) odlagamo iz tedna v teden ali pa jih sploh ne objavimo, ker zanje enostavno ni prostora. Uredniški odbor je zato predlagal izdajateljskemu svetu in predstavnikom ObO SZDL - lastnikom lista: odločimo se za prehod na

Dve izdaji Dolenjskega lista

na belokranjsko-kočevsko izdajo ter na posavsko-trebanjsko izdajo tedička, s čimer bi vsak četrtek pridobili 4 dodatne strani prostora, namenjene vsem bralcem tedička.

Za kaj gre pri tej zamisli? Drobne, zares samo komunale vesti in lokalne zanimivosti bi tiskali poslej predvsem samo na občinskih straneh; polovica pokrajine bi dobila belokranjsko-kočevsko izdajo lista (občine Crnomelj, Metlika, Kočevje in Ribnica), druga polovica pa posavsko-trebanjsko izdajo lista (občine Brežice, Krško, Sevnica in Trebnje). Vsi bi hkrati dobili tudi komunske stran novomeške občine, list pa bi na ta način vsak teden pridobil 4 dodatne strani branja, namenjene vsem naročnikom tedička. Nič, kar je količkaj važnega in pomembnega, ne bo odvzeto nobenemu bralcu, vsak pa se bo lahko tudi sam odločil, ali bo v bodoče raje brač eno ali drugo izdajo Dol. lista.

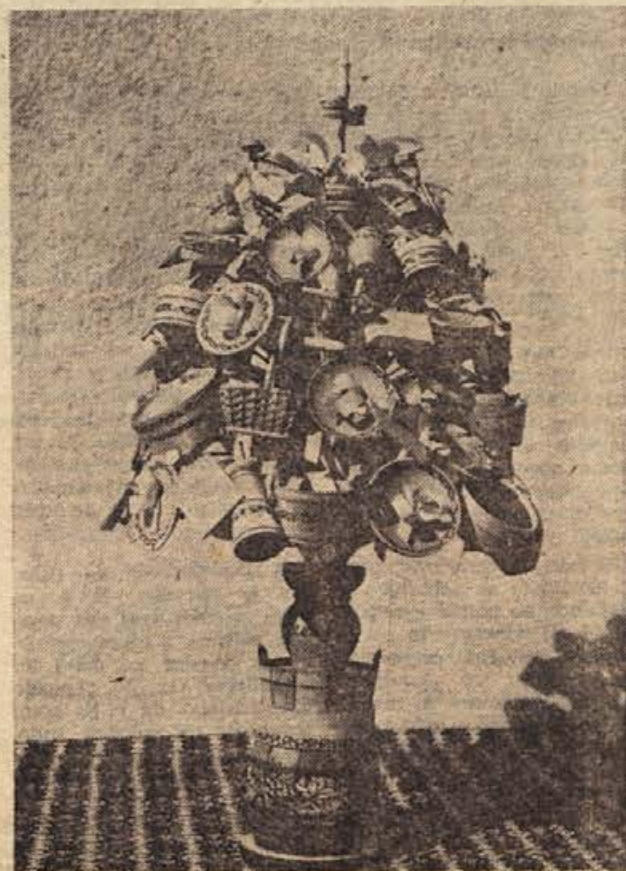
Več o tem bomo objavili prihodnji teden, s sli-

co naše pokrajine pa vam na tej strani želimo pokazati, katera področja bosta v bodoče zajemali ena in druga izdaja. Naročniki Dol. lista izven Dolenjske se bodo v prihodnjih 3 tednih sami odločili, katero izdajo želijo prejemati, tiskovino za tako prijavo pa bomo natisnili v našem tedičku prihodnji četrtek. Kaj vse si obetamo s tako razširitvijo lista, boste najlažje razumeli, ko bomo sredi aprila prvič tiskali obe izdaji. Člani izdajateljskega sveta in predstavniki ObO SZDL so zamisel o takem načinu izdajanja našega častnika z veseljem podprli, saj nam

omogoča najcenejšo in hkrati za zdaj najučinkovitejšo priložnost, da povečamo obseg Dol. lista vsak teden za 4 strani.

Več o tem prihodnji četrtek. Sredi aprila pa se vam bo Dolenjski list že lahko predstavil v novi, povečani obliki. Prepričani smo, da boste z veseljem pozdravili štiri dodatne strani branja, zanimivih in koristnih člankov s področja vzgoje, zdravstva, razvoja gospodarstva v naših občinah in vsega drugega, kar si vsi bralci že dolgo želijo od svojega domačega tedička.

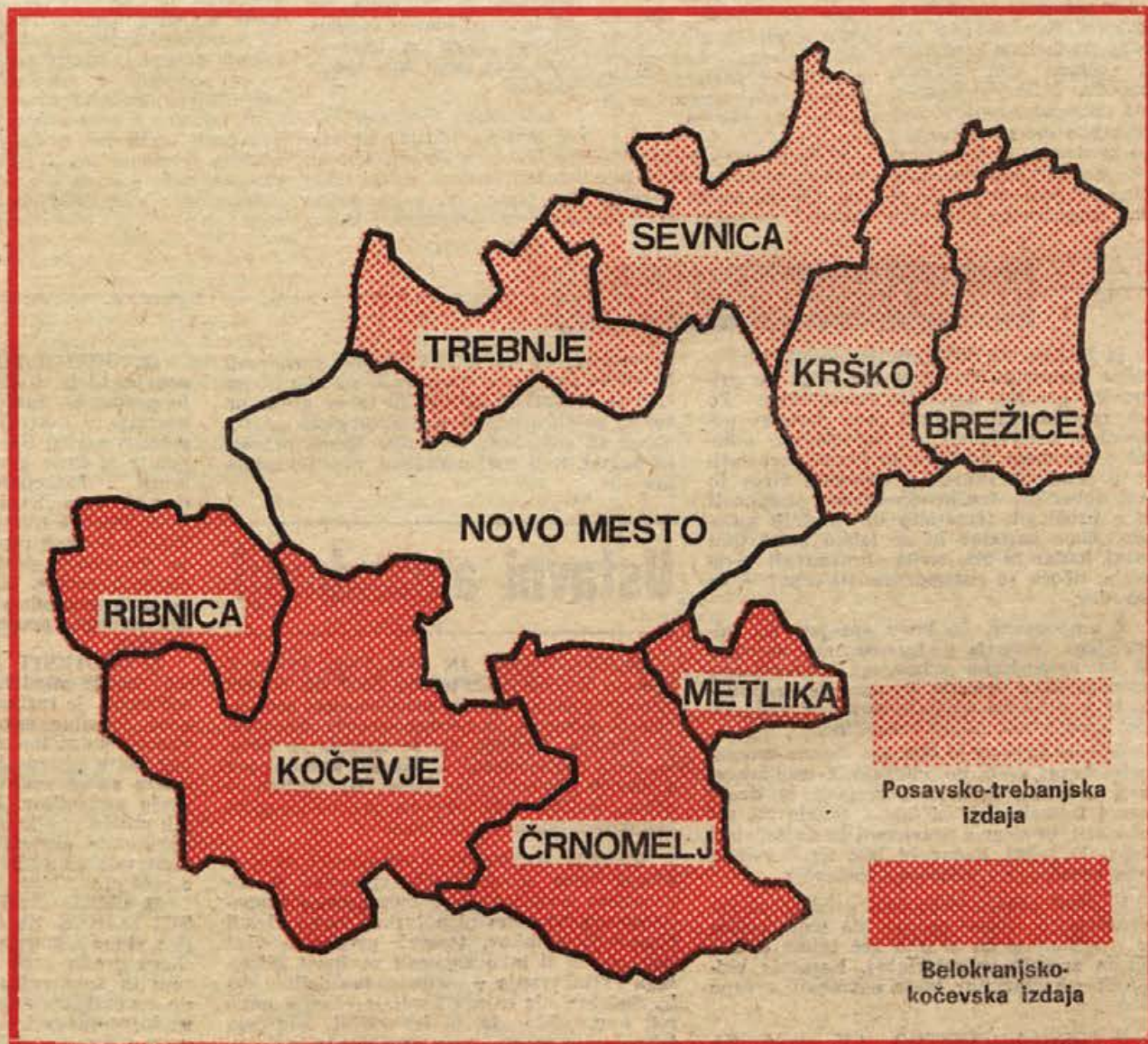
UREDNIŠTVO
DOL. LISTA

Pušeljce za Ribničane!

26. marec, spomin na veliko partizansko zmago nad italijanskimi okupatorji spomladi 1943 v Jelenovem žlebu, je praznik RIBNICE na Dolenjskem. Njenim delovnim ljudem pristrčno čestitamo za občinski praznik - tokrat kar z njihovim najlepšim spominkom - z »ribniškim pušeljcem«. Pred kratkim so tak pušeljc in ribniško krošnjo izdelali po posebnem naročilu tudi za predsednika Tita.

Na sliki: »RIBNIŠKI PUSELJEC«
(Foto: Staut, Ljubljana)

OD 23. III. DO 2. IV.

Padavine z ohladitvijo pričakujemo okrog 23. in 24. marca ter nekako od 28. marca do 2. aprila. V ostalem lepo vreme.

Dr. V. M.

Kandidacijski zbori

34. člen zvezne ustave pravi: »Pravica občana do družbenega samoupravljanja je nedotakljiva. Da bi mogel uresničevati družbeno samoupravljanje, je občanu zajamčena pravica voliti in biti voljen v organe upravljanja delovne organizacije, v predstavnika telesa družbeno-političnih skupnosti in v druge organe samoupravljanja, določati kandidate za volitve v ta telesa in organe, predlagati odpoklice in odločati o odpoklicu izvoljenih delegatov.«

Takšno je ustavno določilo o občanovi volilni pravici (citriral smo uvodno določilo 34. člena zvezne ustave in bodo na našem področju volili zvezne poslance samo v občinah Brežicah, Krško in Sevnica; republiške poslance bomo volili v vseh občinah, tudi odbornike občinskih skupščin.

Dovolitev je še dovolj časa, prav tako pa v vseh občinah zato bomo o načinu volitev spregovorili v eni izmed prihodnjih števil. Danes se bomo pogovorili o kandidiranju poslancev in odbornikov, ker kandidacijski zbori že potekajo.

V času, ko smo evidentirali kandidate za odbornike in poslance, so politične organizacije ali posamezniki na sestankih političnih organizacij evidentirali kot kandidate občane, za katere so menili, da so primerni za takšno odgovorno dolžnost. Evidentiranje je politično opravilo in je neke vrste javno izbiranje, saj zavestno izbiramo pri kandidiranju tisti krog najboljših občanov, izmed katerih bomo pozneje izbrali kandidate za bodoče odbornike in poslance. Evidentiranje je javno kadrovanje tudi zaradi tega, ker kandidate evidentiramo na javnih zborih in ker sproti obveščamo volivce o evidentiranih kandidatih.

14 dni pred volitvami morajo biti opravljeni po zakonitih predpisih kandidacijski zbori. To je potrebno zato, da bi volivci lahko pravočasno zvedeli imena kandidatov za posamezna poslanska in odborniška mesta. Kandidacijski zbori se sklicujejo kot običajni zbori volivcev po volilnih enotah, naziv »kandidacijski« saj imajo zaradi tega, ker na njih izbiramo kandidate za bodoče odbornike in poslance. Kandidacijske zbere za predlaganje kandidatov za občinski zbor občinske skupščine sklicujejo predsedniki občinskih skupščin, kandidacijske zbere za predlaganje kandidatov za zbor delovnih skupnosti občinske skupščine pa predstavniki delovnih organizacij ali njim

ustrezni organi. Zaradi enostavnosti postopka se na kandidacijskih zborih za predlaganje kandidatov v občinski zbor občinske skupščine predlagajo tudi kandidati (seveda samo, če jih enota voli) za poslance v republiškem zboru republiške in kandidati za poslance v zveznem zboru zvezne skupščine. Enako se na kandidacijskih zborih za predlaganje kandidatov v zbor delovnih skupnosti občinske skupščine predlagajo tudi kandidati za poslance v zboru delovnih skupnosti republiške in kandidati za poslance v zboru delovnih skupnosti zvezne skupščine.

Kandidacijski zbor volivcev je sklepčen, če je na njem navzoča vsaj ena desetina volivcev z njegovega območja, vendar ne manj kot 50 volivcev. Če je območje tako majhno, da je na njem manj kot 100 volivcev, zadostja za sklepčnost vsaj ena tretjina volivcev. Če zbor zaradi premajhne udeležbe ni sklepčen, se lahko pozneje skliče nov zbor volivcev ali pa prisotni počakajo eno uro ter nato polnomočno sklepajo ob vsaki udeležbi.

Način predlaganja kandidatov je določen z zakonom. Kandidata predlaga na zboru posameznik, ki mora navesti še imena štirih na zboru prisotnih občanov, ki podpirajo njegov predlog. Vsak volivec lahko predlaga samo enega kandidata. Vendar ni nujno, da bo vsak, kdor je na kandidacijskem zboru predlagan za kandidata, tudi postal kandidat. V nekaterih volilnih enotah se namreč sklicuje po več zborov volivcev (to velja za nekatere občanske volilne enote, zlasti pa za republiške in zvezne volilne enote). V takšnem primeru mora biti kandidat sprejet na zborih volivcev, ki obsegajo najmanj eno desetino od skupnega števila volivcev, ki so vpisani na območju volilne enote.

Za predlaganje kandidata mora na posameznem kandidacijskem zboru glasovati najmanj polovica prisotnih

Ustavimo se tokrat ob dveh francoskih zadevah: ob odmevih na francoske parlamentarne volitve.

Po francoskem volilnem sistemu volijo volivci dvakrat. Prvo nedeljo v marcu je bil tako imenovani prvi krog volitev. Za izvolitev mora dobiti kandidat absolutno večino glasov, da pa bi se lahko po-tegoval za izvolitev v drugi rundi, pa bi moral dobiti najmanj deseti- no glasov. Od skupno 2200 poslan- skih kandidatov jih je v prvi rundi izpadlo več kot 600, ker niso dobili predpisanih 10 % glasov. Nasled- njo nedeljo pa je bila druga in dokončna runda, v kateri pa je za- doščala relativna večina, izvoljen je bil torej tisti, ki je dobil največ glasov, četudi manj kot polovico.

Izid volitev pa je bil za ves svet presenetljiv. Niso namreč pričako- vali, da bodo dobili degolisti s svo- jimi zavezniki tako neznatno več- ino: komaj enega poslanca bodo imeli v parlamentu več kot združe- na levica in druge opozicijske stran- ke. Od skupno 486 sedežev v parla- mentu so dobili degolisti in nji- hovi zavezniki 244 sedežev, federa- cija demokratične in socialistične levice 116, KPF 73, Lecanuetov de- mokratski center 27, združena so- cialistična stranka 5, razne leve skupine 5 in neodvisni konservativci 15. In še tisti večinski poslanec, ki je bil izvoljen na Korziki, je po- nudil svoj odstop in s tem posred- no priznal, da z njegovo izvolitvijo ni bilo vse v redu.

Razmerje sil v političnem živ- ljenju Francije je po volitvah bi- stveno spremenjeno. Komentatorji so seveda začeli ugibati, kaj se bo zdaj zgodilo, kakšna pota bo mor- al ubirati de Gaulle, ker v parla- mentu nima več take zaslombe kot doslej, še bolj pa razčlenjujejo, za-

kaj je stranka pete republike doži- vela takšen poraz.

Med komentatorji pa je treba seveda razlikovati, kajti dosti jih komentira po svojih željah. Tako npr. pronatovski komentatorji čis- to razumljivo naglašajo, da je do- živel de Gaulle takšno usodo pred- vsem zaradi tega, ker ubira svoja pota v zunanji politiki, ker je za- pustil NATO, ker se zblizuje z Vzhod- om in je skratka, kot pravijo, izo- liriral Francijo. Uspeh levice pripri-

vsaksebi, da bodo degolovci še ved- no gospodarili v parlamentu. Toda izjave nekaterih voditeljev teh strank pa že kažejo na to, da se utegne v določeni obliki sodelova- nje potegniti tudi po volitvah, če bi se namreč sporazumeli vsaj za minimalni skupni program. Vodi- telj KPF Waldeck Rochet pa je npr. dejal, da bi združena levica na vo- litvah celo zmagala, če bi ji tak program uspelo sestaviti že prej. Verjetno sami niso računali, da bi bilo kaj takega že prej mogoče. To- da nekaj se je še posebej premak- nilo. V francoskem javnem mnenju ne izključujejo več možnosti, da bi se komunist pojavil tudi v vladi. Anketa javnega mnenja neposredno po volitvah je to jasno pokazala. Precej anketirancev namreč meni, da sodelovanje komunistov v vladi ne bi bila stvar, ki bi se ji bilo treba z vsemi silami upreti.

Uspeh francoske levice pa je po- vzročil velik odmev zlasti v italijan- skih levičarskih strankah, kjer se že dolgo pogovarjajo o enotnejšem nastopu vseh političnih strank de- lavskega razreda. Mnenja so tudi tu različna. Nekateri pravijo, da so francoske razmere čisto drugačne kot italijanske, da gre v Franciji predvsem za avtoritarni režim, v katerem igra de Gaulle prvo violi- no, v Italiji pa imajo vlado levega centra, torej že nekatere levičarske struje sodelujejo v vladi. Drugi pa vidijo v francoskih izkušnjah nauk tudi zase, se pravi, da naj se levica ne združuje samo takrat, kadar je treba reči »ne«, temveč tudi takrat, ko se poteguje za oblast.

Vsekakor pa so francoske iz- kušnje v marsičem poučne ne le za francoski delavski razred temveč tudi za mednarodno delavsko gi- banje.

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Odmevi

sujejo seveda njegovi usmeritvi k sodelovanju med Zahodom in Vzhod- om in se mu je torej taka politika maščevala na domačem terenu.

Prislutniti velja zato treznejšim komentatorjem. Ti pa naglašajo, da se je de Gaulle maščevalo pred- vsem to, da je zanemaril notranjo politiko in s tem vse tisto, kar francoski državljani najbolj nepo- sredno občuti na lastni koži. Levica je znala obrniti pozornost volivcev prav na te žgoče zadeve in si pri- dobiti glasove. Kajpak bi tudi tega ne bilo, če se pred volitvami levi- čarske stranke ne bi sporazumele za skupen nastop in posebej za to, da si druga drugi »ne bodo hodile v zelje«.

Prav glede tega sodelovanja, ki je bilo uresničeno v predvolilnem obdobju, so zdaj mnenja deljena. Nekateri pravijo, da so si stranke združene levice po programih tako

volivcev. N- teh zborih se predlagajo predvsem kandidati iz vrst evidentiranih, vendar lahko volivci po že prej opisanem postopku pred- lagajo tudi kandidata, ki ni bil evidentiran. Prav v tem je velik pomen evidentiranja. Evidentiranje se začne že vsaj dva meseca pred volitva- mi, torej takrat, ko je dovolj časa resno pretehtati, kdo ima kvalitete, ki jih bomo terjali od našega bodočega kandidata. Iz vrst evidentira- nih vsekakor laže izbiramo tistega, ki ga bomo dejansko predlagali za kandidata, kot pa če bi na samem kandida- cijskem zboru na hitro iz- brali koga samo zato, ker ga moramo.

Naš volilni sistem je vsaj na prvi pogled zapleten, zato ne bodite v skrbeh, če vam po teh vrsticah ne bo takoj vse jasno. V svoji volilni enoti se pozanimajte, katera

poslanska in odborniška me- sta so izpraznjena, pa vam bo nato vse jasnejše. V nekate- rih volilnih enotah namreč tokrat volimo samo odborni- ke, v nekaterih pa odbornike in poslance.

Predvolilni posvet v Novem mestu

Občinski odbor SZDL in občinski sindikalni svet Novo mesto sta v ponedeljek, 13. marca, sklicala posvet politič- nega aktiva, ki bo sodeloval v pripravah na kandidacijske zbere in volitve. Člane aktiva so podrobneje seznanili z nji- hovimi nalogami, hkrati pa so se pogovorili o zbiralni akciji RK za klimatsko zdravljenje socialno in zdravstveno prizadetih otrok ter o pri- hodnjem plenumu OBSS, na katerem bodo govorili o za- poslovanju v novomeški ob- čini.

KRATKE Z RAZNIH STRANI

SESTANEK NA OTOKU GU- AM — Ameriški predsednik John- son je priletel na pacifiški otok Guam, kjer se pogovarja s svo- jimi vojaškimi svetovalci in vo- ditelji strategij v vietnamski voj- ni. Salgonski premier Ky je za- kaval bombardiranje Hanoja, vlo- kede Hainphonga in razširitev voj- ne na Laos in Kambodžo. Ko to- pisemo, posvetovanje še traja.

REFERENDUM V FRANCO- SKI SOMALIJ — V nedeljo je bil v francoski Somaliji, katere glav- no mesto je Džibuti, referendum. Glasovali so o tem, ali naj bo de- žela neodvisna, ali naj tudi v pri- hodnje ostane še pod francosko upravo. Večina jih ni bila za ne- odvisnost. Dežela, ki ima okrog 125.000 prebivalcev, bo potenta- kem tudi v prihodnje pod franco- sko upravo. Omeniti pa je treba, da je francoska vlada še pred re- ferendumom jasno povedala, da ne bo dala deželi niti centa več, če bo postala neodvisna. Na dan

referenduma se je mesto spreme- nilo v pravo trdnjavo. Po mestu so križarili tanki in vojaške patru- lje, letališča so blokirali in tudi po glavnih cestah dežele so usta- vili ves promet. Prišlo je do hu- dih demonstracij in spopadov s policijo in vojsko, pri čemer je bilo ubitih deset ljudi, več pa so jih ranili.

PREPLAH MED ADENSKIMI SEJKI — Arabski sejki na jugu arabskega polotoka so prestrašeni, ker je britansko časopisje objavi- lo, da bo dobil ta protektorat ne- odvisnost že letos 1. novembra. Britanci sicer zagotavljajo, da bo- do njihove čete še nekaj časa ostale v teh krajih, toda sejki se boje, kaj se bo z njimi zgodilo potem, ko Britancev ne bo več. Osvobodilni boj je namreč zelo močan, sejki pa so verno služili britanskim gospodarjem.

HUDA POMORSKA NESREČA — Ob britanski obali je nasledel na čeri eden izmed največjih tankerjev na svetu. Ladji je ime »Torrey Canyon« in plove pod li- berijsko zastavo, sicer je za ameri- ška lada. Njegova nosilnost je čez 61.000 ton. V ladji je nastala luknja, iz katere je izteklo okrog 40.000 ton nafte, ki se je razširila po morju na površini okrog deset kvadratnih kilometrov. Britanci se najbolj boje za svoje plače, ki bi jih nafta onesnažila. Poslali so na pomoč dve bojni ladji.

REVOLUCIJA LE V PRO- STEM CASU — Tako piše v pi- smu centralnega komiteja komu- nistične partije Kitajske delavcem. Pozivajo jih namreč na strogo spoštovanje osemurnega delovnega dne, da se ne smejo odtegovati proizvodnji in posebej poudarjajo, da ni upravičen noben izostanek. S kulturno revolucijo naj se de- lavci bavijo le v prostem času. Poseben odlomek je v pismu po- svečen temu, da bo vojska sode- lovala s proizvodnimi organizacij- mi in pozivajo delavce, naj sode- lujejo s predstavniki vojske v proizvodnji.

KONZULARNI SPORAZUM MED ZDA IN ZSSR — Ameriški senat je ratificiral konzularni spo- razum s Sovjetsko zvezo, po kate- rem bodo odprli v obeh državah po nekaj konzulatov. Del senatorjev je bil proti, češ, da takega sporazuma ni mogoče podpisati, dokler traja vietnamska vojna.

PETDNEVNI DELOVNI TE- DEN V SOVJETSKI ZVEZI — Z ukazom prezidija vrhovnega sovje- ta ZSSR so v vseh podjetjih, ustanovah in družbenih organizac- jah uvedli petdnevni delovni te- den. Odluk bodo uresničili do konca leta.

AMERICANI ODHAJAJO — Pretelil teden se je začel seliti štab ameriških vojaških enot v Francijo. Seli se v Stuttgart v Za- hodni Nemčiji.

AVSTRIJSKI KANCLER V MOSKVI — Kancler dr. Klaus je prišel v Sovjetsko zvezo, kjer je ostal osem dni na uradnem obli- sku.

ODMEV NA KARDELJEV CLANEK — Glasilo alžirske osvob- oditne fronte je objavilo komen- tar o Kardeljevem članku o aktu- alnih problemih samoupravljanja v Jugoslaviji. Komentator pravi, da so vsi problemi, o katerih piše Kardelj, »hkrati tudi naše skrbi« zlasti zaradi tega, ker bo v Alžirji, ki se je treba uresničiti komun- alno reformo.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

PREDLOG SPREMENB USTAVE. Po- sebna komisija zveznega zbora je že pripravila predlog ustavnih amandmajev. Po teh spremembah bi imel zbor narodov pomembne pristojnosti, saj bi obvezno odlo- čal o predlogu družbenega plana Jugoslavi- je, o predlogu zakona o določitvi virov in vrst dohodkov družbenopolitičnih skupnosti in o predlogih temeljnih in splošnih zakono- v. Zbor narodov bi se lahko sešel tudi tedaj, kadar bi bilo treba obravnavati vpra- šanja, tičočja se enakopravnosti republik in narodov.

Z amandmaji, če bodo sprejeti, bo od- pravljena funkcija podpredsednika republi- ke in namestnika vrhovnega komandanta jugoslovanske armade. Predsednika republi- ke bi v primeru daljše odsotnosti nadome- ščal predsednik zvezne skupščine.

V prihodnje ne bi bilo več članov zvezne- ga izvršnega sveta po položaju. Zvezni sekre- tarji oziroma državni sekretarji in drugi zvezni funkcionarji bi lahko sodelovali pri delu ZIS, in sicer s pravicami in dolžnostmi člana, le tedaj, kadar bi bila na dnevnem redu vprašanja z njihovega področja.

V zvezi pripravljajo tudi predlog za re- organizacijo zvezne uprave. Po tem predlo- gu v prihodnje ne bi bilo več toliko držav- nih in zveznih sekretarijotov. Namesto ukli- njenih sekretarijotov bodo ustanovili zvezne svete.

POOBLASČENSTVO CK ZKJ ZA ARMADO. Na seji tega organa ZK v armadi

so menili, da so v JLA enotno ocenjevali brionske sklepe. V razpravah so bili ljudje bolj svobodni in odkriti, in to ne glede na to, ali so obravnavali vprašanja glede partij- skega ali vojaškega življenja. Mnogi procesi in pojavi, tudi tisti negativni, niso šli mimo armade.

Ustavni amandmaji

KOMUNISTI IN VOLITVE. Predsed- stvo in izvršni komite CK ZKJ sta te dni razpravljala o aktualni problematiki medna- rodnih odnosov in mednarodnega delavsk- ga gibanja. Nadalje sta se zavzela za širšo in bolj poglobljeno aktivnost komunistov v okviru Socialistične zveze. Komunisti se morajo odločno upreti vsem pritiskom proti samoupravljanju in reformi.

TUJI KAPITAL. V Beogradu so pri- pravili teze o skupnem vlaganju in fi- nančnem sodelovanju z inozemskim gospo- darstvom. To nam ni potrebno samo zaradi finančnih učinkov, temveč predvsem tudi zato, da bi si tako ustvarili možnost hitrej- šega vključevanja v mednarodno delitev de- la. Sodelovanje tujega kapitala bi nam namre- čno omogočalo, da bi izkoristili sodobno tehnološko in sodobna znanstvena razisko- vanja,

NEURJE PO VSEJ DRŽAVI. Zaradi neurja, ki je divjalo skoraj po vsej državi, je prišlo 14. marca do izpadov električne energije v omrežju. To se je zgodilo, na primer, v vsej Bosni in Hercegovini, v delu Srbije in Črne gore, v Makedoniji in v Me- tohiji. V Makedoniji so tudi še naslednji dan bili brez elektrike.

PROTI DROBLJENJU SKUPNIH RE- ZERV. Na seji republiškega izvršnega sveta so se zavzeli proti drobljenju republiških skupnih rezerv. Namenili naj bi jih samo za tiste gospodarske dejavnosti, ki so per- spektivnega pomena za narodno gospo- darstvo.

PROTESTI PROTI NASILJU. Dogo- dek, ko je mladoletnik v Beogradu ustrelil miličnika, je razburil vso jugoslovansko jav- nost. Številne organizacije so naslovile na zvezno skupščino zahtevo, da je treba spre- jeti ostre ukrepe proti nasilnikom. V Beo- gradu so se zavzeli za to, da bi popravili plače miličnikov, kajti le od dobro plača- nih miličnikov je mogoče zahtevati, da bodo učinkovito skrbeli za varnost državljanov. Zahtevali so tudi strožji režim v prometu z orožjem.

UMRL MARIJ PREGELJ, SLOVEN- SKI SLIKAR. Za njim so ostale narodu ve- like zidne slikarje in mozaiki: od ljubljani- skega gradu prek trboveljskega doma kul- ture in spomenika internancem na Rabu do umetniških dekoracij slovenske skupšči- ne in zveznega izvršnega sveta. Številna nje- gova slikarska dela hranijo tudi Moderna galerija in druge jugoslovanske zakladnice.

Odgovornost za 2 milijardi

(Nadaljevanje s 1. str.)
ki jih bodo na podlagi tega sporazuma sklepali s posameznimi zavodi, in kvaliteto storitev bo nadzoroval Zdravstveni center.

Na seji so se tudi dogovorili, da sklad ob morebitnem primanjkljaju pri nadomestilih in denarnih dajatvah ne bo posegal v sredstva za zdravljenje, razen če bi bili dohodki za zdravljenje večji, kot so predvideni.

Zdravstveni domovi predhodno s sporazumom niso soglašali, pa tudi na seji so njihovi predstavniki menili, da je brez občin težko razpravljati. Vztrajali so pri tem, da bi se morale občine s podpisom sporazuma obvezati, da bodo bolj skrbne za zdravstveno preventivo. Pripomnili so, da nekatere občine že več let niso ničesar dale za preventivno dejavnost. Po varianti, kakršno so predlagali, bi zdravstveni zavodi sklepali pogod-

be neposredno tudi z občina-mi. Ta varianta je naposled padla v vodo, ker občine po predpisih niso dolžne sprejeti takega sporazuma. Mimo tega je v sporazumu navedeno, naj bi občine za preventivno dejavnost prispevale po 600 Sdin za vsakega prebivalca. Pet občin na območju novomeške komunale skupnosti socialnega zavarovanja bi tako zbralo okoli 86 milijonov Sdin, kar navsezadnje ni malo.

Na seji so se tudi zedinili, da bodo zdravstvenim domovom delili sredstva po ključu, ki bo upošteval število zavarovanih oseb in odliv zavarovancev na območja sedanjih zavarovalnih skupnosti. Trenutno kaže, da bi bilo treba sredstva takole deliti:

- zdravstveni dom v Novem mestu bi dobil največ — 48,9 odstotkov,
- ZD v Krškem 22,7 odst.,
- črnomaljski ZD 14,5 odst.,
- črnomaljski ZD 14,5 odst.
- trebanjski 7,7 odstotkov
- in metliški 6 odstotkov.

Podelili bodo 3 Trdinove nagrade

Svet za kulturo pri občinski skupščini v Novem mestu je v soboto, 18. marca, sklenil podeliti letos Trdinovo nagrado za troje dosežkov na področju znanosti, leposlovja, umetnosti, kulturno-prosvetne dejavnosti in ljudskega prosvetljevanja. Enako bodo nagrado delili tudi v letu 1968. Po občinskem odloku mora biti Trdinova nagrada razpisana do 31. marca.

nizaciji zdravstvene službe v Sloveniji, katerega teze je svet uvodoma obravnaval.

Viktor Avbelj obiskal Sevnico in Krško

Kandidat za zveznega poslance 61. volilne enote je v petek, 17. marca, obiskal Sevnico in se s predstavniki družbeno-političnih organizacij in občinske skupščine dal časa pogovarjal o našem ekonomskem in družbenem razvoju.

V petek popoldne je tov. Avbelj obiskal tudi krško občino, kjer se je razgovarjal z družbeno-političnimi delavci in predstavniki delovnih kolektivov. Ob tej priložnosti so sestavili tudi okvirni program predvolilne politične aktivnosti, tov. Avbelj pa je obljubil, da bo sodeloval na nekaterih zborih volivcev, predvsem tam, kjer bodo obravnavali kmetijstvo.

Isti dan je tovariš Viktor Avbelj obiskal tudi Brežice. S predstavniki družbeno-političnih organizacij in Obs se je pogovarjal o oblikah nadaljnjega sodelovanja z volivci. Dogovorili so se za poseben zbor volivcev s predstavniki iz vse občine, ki bo 13. aprila.

V torek popoldne se je tovariš Avbelj udeležil tudi predvolilnega sestanka v Sevnici.

Dr. France Hočevar na kandidacijskem zboru v Kandiji

V torek je prišel v Novo mesto kandidat novomeške občine za poslance republiškega zbora SRS zvezni javni tožilec dr. France Hočevar. Dopoldne se je pogovarjal z vodstvom IMV o razvoju in načrtih tovarne. Popoldne je bil v kmetijski zadrugi »KR-KA«, zvečer pa se je udeležil kandidacijskega zbora v Kandiji.

Sejmišča

Novo mesto: 339 prašičev spet domov

V ponedeljek, 20. marca, je bilo na novomeškem sejmišču naprodaj 754 prašičev: 712 starih 6 do 12 tednov in 42 starih 3 do 6 mesecev. Prodali so 415 živali, mlajše po 18.000 do 25.000 Sdin, starejše pa po 25.000 do 33.000 Sdin. Promet je bil normalen, ker pa je bilo manj kupcev iz oddaljenih krajev, so rejci 339 prašičev odpeljali spet domov. Zanimivo je tudi, da se cene niso znižale, čeprav je bilo manj kupcev kot na prejšnjem sejmu.

V Brežicah prodali 648 prašičev

Na tedenskem sejmu v Brežicah 18. marca je bilo na voljo 800 prašičev, starih do treh mesecev, in 40 starejših. Prvih so prodali 630 po 12 Ndin kg žive teže, drugih pa 18 po 7 Ndin kg.

PRISTNI DOLENJSKI CVICEK prodajajo že več tednov tudi sredi bele Ljubljane: v Beethovnovi ulici (blizu kina KOMUNA oz. palače NAMA) št. 5 je kostanjevska »Centrala cvička« oz. AGROKOMBINAT Krško uredil lepo klet, v kateri gre pristna dolenska pijača dobro v promet. Največ so ga iztočili pred 8. marcem; Ljubljancani ga radi pijejo, doslej pa so zares dober cviček dostikrat v republiškem glavnem mestu zaman iskali (Foto: France Modic)

Dolenja vas:

Nismo proti davkom, vendar...

Kadar ljudje govorijo o stvareh, ki jih boljše, se zdi, kot da se jim je duša razvezala, odprla na široko. Spregovoljo preprosto in odkrito, od srca, pri tem pa se človeku zazdi, da pozna zakone in vse, kar uravnava davčno politiko, skoro bolje od marsikoga, ki se s tem poklicno ukvarja.

Tako je bilo tudi na nedavnem zboru volivcev v Dolenji vasi. Govora je bilo o davčni politiki in ljudje so prišli. Ne samo, da bi slišali, pač pa, da bi tudi povedali, pojasnili...

V čem je stvar? Po predlogu odloka o pri-spevkih in davkih občanov v občini Ribnica bodo davki od kmetijskega zemljišča 7 odstotkov v naslednjih katastrskih občinah: Dolenja vas, Gorenja vas, Goriča vas, Jurjevica, Prigorica, Ribnica, Sušje in Sodražica. To je najvišji odstotek v občini Ribnica, tu pa je tudi največji kamen spotike.

»Dolenje vasi ne morete postaviti ob stran Prigorici, Nemški vasi in Gorenji vasi,« so povedali občani. Dolenja vas je poplavno področje, veliko pridelkov uniči divjad, pred katero se kmetje iz leta v leto umikajo bliže vasi. »Divjad pride včasih prav do hiš,« so povedali.

Kataster za to področje je bil napravljen pred približno

Občina Krško bo še dotirana

V Sloveniji je prejemale lani dopolnilna sredstva republike 38 občin. Letos se je njihovo število zmanjšalo na 24, ker so bila uveljavljena nova merila.

Od slej so upravičene do republiške dotacije le tiste občine, ki imajo manj kot 370 Ndin lastnih proračunskih sredstev na prebivalca. Po teh merilih bo občina Krško prejela 1.073.000 Ndin dotacije.

Letošnji občinski proračun se bo povečal za 4,9 odst. Njegov dohodek bodo znašali 10.111.690 Ndin.

150 leti, v tem času pa se je zemlja temeljito spremenila. Če vrsto let dolenevaško polje redno poplavlja reka Ribnica, lansko jesen pa je bila poplava najbolj občutna. Vaščani so povedali, da so že dolgo pred vojno predlagali, naj prično vode v Ribniški dolini regulirati od spodnjega konca, vendar niso uspeli. Po vojni so regulirali Bistrico severno od Ribnice (Jesenska poplava) in na dolenevaško polje...

»Nismo proti davkom,« so povedali kmetovalci, »vendar je treba pri tem upoštevati poplave in škodo po divjadi. Prav zaradi tega pa ni mogoče primerjati naše zemlje z zemljo v drugih vaseh. Pri-

gorici, Nemški vasi, Gorenji vasi. Temu primerno bi morali biti tudi odmerjeni davki...«

Ob tem so Dolenjevaščani predlagali troje: čim prej je treba prekatégorizirati zemljo (del stroškov so pripravljani plačati sami); škoda, ki jo napravi divjad naj ne ocenjuje le zastopnik lovske družine; urediti je treba vodo južno od Ribnice, predvsem na območju Dolenje vasi.

»Ne bomo se branili plačevati davke, če bo to urejeno, saj bomo lahko tudi več pridelali. Samo s ponovno klasifikacijo zemljišč bi veliko pridobili, kaj šele z regulacijo voda!«

Kmetijski nasveti

Gnojenje sadnega drevja

Letošnjo zimo se je cena jabolk približala že skoraj pol tisočaku starih dinarjev. Dosti boljše tudi ni bilo z drugimi domačimi sadeži. Kupci trdijo, da so predragi, prodajalci in sadjarji pa, da premalo zaslužijo. Sadjarstvo peša, pravimo, nekaj je treba ukreniti. S približno 30 kg sadja na prebivalca na leto (pa še tistega je veliko v obliki žganja in sadjevca) smo za Amerikanci zaostali za štirikrat, za Švicarji za trikrat, za Francozi dvakrat, čeprav smo nekdo imeli sloves sadjarske dežele.

Eden izmed ukrepov za povečanje dohodka iz že obstoječih sadovnjakov je nedvomno gnojenje. Pri nas namreč marsikje prevladuje sila zmotno mišljenje, da sadnemu drevju ni treba gnojiti, da pač že rodi, če je tako namenjeno. Posledica je izmenljiva rodnost: eno leto se vse šibi in lomí pod sadovi, drugo leto pa ni niti cvetnega nastavka, kar jemlje sadjarjem veselje do dela.

■ Če sadno drevje strada, najbolje spoznamo po listju. Če mu primanjkuje dušika, kar je najbolj pogost pojav, listje nima zdrave barve, je majhno, krhljivo, včasih celo rdečkasto. Prav dušik, ki se nahaja v dušičnih gnojilih, od katerih sta za sadno drevje najbolj priporočljiva amonijev sulfat in nitromonkola pa tudi čilski soliter, je tista hranljiva snov, ki najbolj pospešuje rast in rodnost sadnega drevja. Tudi množično junjsko trebljenje plodov je posledica pomanjkanja dušika.

■ Kalija primanjkuje v peščenih tleh, v drugim zemljah pa ga je ponavadi dovolj. Če ga primanjkuje, kar spoznamo po sušenju listov od roba navznoter, pomagamo s kalijevim sulfatom. Izmed drugih hranil je pomembnejše še apno za izboljšavo kislil tal; prav tako magnezij, medtem ko fosforja v nasprotju z drugimi rastlinami sadno drevje malo potrebuje. Z njim za pridelke, kakršne dose-gamo pri nas, skoraj ni treba gnojiti.

■ Vseh teh gnojil pa ni treba dati rastlinam v obliki kupljenih gnojil. Nasprotno: dobro preperel hlevski gnoj je osnovno in najvažnejše organsko gnojilo. Z njim ali s kompostom gnojimo drvesne kolobarje, kar daje zemlji godnost. Poljedelci vedo, da se umetna gnojila dobro izkoristijo le v godni, rahli zemlji. Gnojila raztrosimo po vsej površini sadovnjaka jeseni ali pa spomladi, vendar vsakekor mesec dni pred začetkom rasti.

■ Posebno vprašanje je, če naj zemljo v sadovnjakih obdelujemo ali ne. Čista obdelava, tako kot delamo na njivah, pri nas ni priporočljiva, čeravno se je obnesla v krajih, kjer je malo padavin. Mnogo boljše je zeleno gnojenje — podoravanje zelenih delov rastlin v začetku poletja. Dobre rastline za podor so: inkarnatka, zimska grašica z ržo, oljna repica, proso, sudanska trava itd.

Kot najpreprostejše, toda zelo učinkovito gnojenje se je zelo uveljavilo zastranje tal ali mulčenje. Najceneje je v ta namen porabiti kar travo, ki raste v sadovnjaku, jo pokositi in pustiti v dvojni debeli plasti, da začne prepe-revati. Ta plast deluje izredno ugodno na zemljo pod seboj, njena edina slaba stran je, da se v njej zaredijo miši in voluharji, če jih ne zatiramo. Pri mulčenju nam ne sme biti žal sena, saj je dokazano, da je s sadeži ta strošek večkratno poplačan.

Da, to bi bila katastrofa — če ne bi imel Francelj denarja za popravilo na hranilni knjižici

DOLENJSKE BANKE IN HRANILNICE

v Novem mestu

ali pri njenih poslovnih enotah v Krškem, Metliki in Trebnjem!

Hranilno knjižico DBH lahko dobite tudi pri vseh poštah v občinah Novo mesto, Krško, Metlika in Trebnje!

KLOPOTEC

IZVOLIMO NEPOSREDNE PROIZVAJALCE!

Letos bo preteklo 25 let, odkar je bil osnovan Sentjernejski rajon Osvobodilne fronte slovenskega naroda in Gorjanski bataljon slovenske partizanske vojske, ki sta na Gorjanskem področju dvignila upor proti okupatorju. Da bomo čim slovesneje praznovali ta dogodek, bo 2. julija 1967 zbor borcev in aktivistov Gorjanskega področja v Gor. Vrhpolju.

Dolenjski list bo od danes naprej objavil razglednice o poti, razvoju in delovanju Gorjanskega bataljona in Podokrožja Gorjanci, da se bomo zopet spomnili vsega prestanega med narodnoosvobodilno borbo in ljudsko revolucijo. Podgorjansko ljudstvo je dalo ogromno naporov in žrtev za zmago nad vsemi sovražniki in s tem zgradilo svobodno in socialistično domovino. Praznik Gorjanskega bataljona je zato tudi obletnica začetka revolucije v tem delu naše domovine in slaven spomin na prehojeno borbeno pot. — Na sliki:

Vlado Lamut: POMLAD POD GORJANCI (1957)

Kočevski borci pred volitvami

17. marca se je sestel aktiv sta Kočevje in razpravljali o združenja zveze borcev me bližnjih volitvah, kandidatih

POBUDA ZA ZBIRANJE GRADIVA

Bivšim borcem V. prekomorske brigade

Kakor v drugih prekomorskih enotah je tudi med borci nekdanje V. prekomorske brigade prišlo do pobude, da bi po skupni knjigi »Prekomorci« izšla se dokumentacijsko raziskovalna zgodovina te brigade.

Razširili in dopolnili naj bi zlasti začetna poglavja, ki bi obravnavala razmere na Štajerskem, Gorenjskem in Koroškem med nemško okupacijo, zaradi katerih se tudi mnogi zavedni fantje niso mogli izogniti mobilizaciji v nemško vojsko. Podrobneje bi bilo treba nadalje obdelati življenje in vedenje slovenskih fantov v nemških enotah, njihove takratne oblike odpora in priprave na poznejši pobeg k zaveznikom ob invaziji v Franciji. Zgodovina naj bi temeljiteje obravnavala priprave na ustanovitev brigade v Angliji in poznejše priprave na njen odhod v domovino. Razvoj brigade po prihodu v Dalmacijo in njeni organizaciji v Splitu je sicer obdelan sorazmerno do-

bro, manjkajo pa še podrobnejši podatki o številu in obo-rožitvi, delu PK in SKOJ, izobraževalnem delu, stikih s prebivalstvom itd., zlasti se nista popolna seznama komandnega kadra in tovarišev, ki so padli v Liki, Suhu krajini in pred Ljubljano.

Odbor V. prekomorske brigade poziva vse bivše borce brigade, tudi tiste, ki so po prihodu brigade v domovino sodelovali v drugih enotah, naj na naslov: Odbor V. prekomorske brigade pri obč. odboru ZZB NOV Celje Gledališka 2, čemprej pisмено sporočijo vse, kar lahko dopolni dosedanje zgodovino brigade. Se posebej poziva vse, ki hranijo kakršnekoli dokumente v zvezi z nemško vojsko, bivanjem brigade v Angliji in delom brigade v domovini, naj to gradivo pošljejo odboru. Dokumenti bodo poslikani in razstavljeni v muzeju revolucije v Celju, izvirnike pa bomo pošiljavcem vrnil.

in nalogah organizacije pred volitvami.

Vsi prisotni so se strinjali s predlaganimi kandidati za odbornike občinske skupščine in za poslance republiškega ter organizacijsko-političnega zbora. Samo pri treh kandidatih za socialnozdravstveni zbor republiške skupščine so nekateri izrazili pomisleke. Tako so nekateri menili, naj bi tudi v ta zbor kandidirali le domačini.

V razpravi je bilo nadalje poudarjeno, naj bi prišli na kandidatne liste res najspodobnejši, vendar spet ne taki, ki bi svoje sposobnosti uporabljali le za koristi svoje delovne organizacije ali celo za svoje osebne. Ni dovolj, če je nekdo razgledan in »diplomata«, svoje znanje in sposobnosti mora uporabljati tako, da se bo zavzemal za pridobitve NOB in v korist delovnih ljudi. Zahtevali so tudi, da je treba odbornike in poslance, ki ne bodo izpolnjevali pravilno svojih dolžnosti, odpoklicati.

Sklenili so, da bodo sklicali občni zbor ZZB še pred volitvami in na njem razen ostalega (reorganizacija krajevnih organizacij ZZB itd.) razpravljali tudi o bližnjih volitvah ter kandidatih za odbornike in poslance.

Ob vsaki spremembi naslova nam sporočite svoj stari in novi naslov!

Borci „Dvanajste“, pišite zgodovino svoje brigade!

XII. brigada se je od obstoja do osvoboditve bojevala širom po Dolenjski. Največ njenih akcij je bilo na območju današnje novomeške občine. V brigadni oddelkih je bilo več kot 200 tovarišev in tovarišic iz Novega mesta in okolice. To je bilo dovolj, da se je novomeška občinska skupščina odločila XII. brigadi podeliti domicil. Nekdanji pripadnik te enote smo s tem dobili tudi domovinsko pravico v novomeški občini.

Brigadne enote so v prvih dneh napadle več nemških postojank na območju južno od Save. Mladi oddelki so razbili sovražna oporišča na Vrhu, v Sentjanžu, Boštanjju, Brunku in drugod ter osvobodili tisti del južno od Save, ki danes sestavlja sevniško občino.

Brigadni oddelki so razbili Nemce in jih pognali do Save. S tem so izpolnili ukaz poveljstva, ki ga je 10. oktobra 1943 politkomisar Alojz Zokalj—Žiži nekako takole razložil:

»Tovariši, gremo na veliko in odgovorno delo. Razbiti moramo nemške postojanke in pognati sovražnika do Save, čez dva dni pa napojiti konje v Savi!«

Kakor je bilo ukazano, se je zgodilo, in borci so res napojili konje v Savi.

Ta velika zmaga je močno odjeknila med prebivalstvom. Borci in starešine so si pridobili novih izkušenj, ki so jih kasneje s pridom uporabili.

Zaradi velikega pomena borb tudi politična vodstva v Sevnici pripravljajo predlog za občinsko skupščino, naj bi tudi ona podelila domicil XII. brigadi.

Brigadni odbor, ki se je oblikoval pred letom, in pododbor za Dolenjsko marljivo delata. Ne moreta pa mimo tega, da ne bi potočila o težavah pri zbiranju zgodovin-

skega gradiva in spominskih zapisov borcev, ki še živijo. Napačno bi ravnali, če ne bi oteli pozabe spominov na osvobodilni boj! Mlajše generacije in prihodnja pokolenja zahtevajo od nas bogato napisano zgodovino. Pripadniki XII., ne dovolite, da ne bi tudi vaša doživetja prišla v zgodovinsko knjigo te brigade! Prav tako bi morali vanjo vnesti imena vseh tistih, ki so žrtvovali svoje življenje. Zbiranje podatkov ni lahko, toda treba se je lotiti. Kar najhitreje opišite svoja doživetja in pošljite prispevke na naslov: Stalni odbor XII. brigade, Ljubljana, Beethovnova 10, ali na naslov: Vid Jerič, Celje, Mariborska cesta 35.

Prihodnje leto bo 25 let, kar se je oblikovala naša XII. brigada. Stalni odbor in pododbor za Dolenjsko v Novem mestu imata že okvirni program za proslavo jubileja. Srečali se bodo še živi borci dvanajste, ki bi jim podelili tudi knjigo o brigadi.

Pošljite svoje naslove, sporočite imena enot, v katerih ste se bojevali, in navedite čas in položaj, ki ste ga imeli v vrstah XII. SNOUB!

Za stalni odbor brigade: VID JERIC

Semič: niz večjih in manjših težav

S posveta o semiških težavah in možnostih, da bi jih odpravili

Pred kratkim je bil v Semiču posvet, na katerem smo razpravljali o gostinstvu, trgovini, preskrbi s kruhom in mesom, o rekonstrukciji vodovoda, nadzidavi šole, stanovanjskih zadevah, o stanju cest, o volitvah in proslavi Belokranjskega odreda. Posveta so se udeležili člani sveta krajevne skupnosti, odborniki s semiškega področja, predstavniki političnih organizacij ter več gostov, med katerimi sta bila tudi Leopold Kresc, predsednik gospodarskega zbora SRS, in Niko Belopavlovič, poslanec metliškega področja.

Na večletno željo Semičanov, da bi dobili novo, sodobno gostišče, je gostinsko podjetje odkupilo zemljišče za gradnjo in dalo narediti načrte, a trenutno nima denarja za gradnjo Kot so povedali, je to podjetje pripravljeno odstopiti zemljišče in načrte kakemu interesentu, ki bi v Semiču gradil gostišče.

Večina potrošnikov z delov-

nim časom trgovin ni zadovoljna, zato so predlagali, naj na zborih volivcev določijo obratovalni čas. Kritični so tudi preskrbi s kruhom, ker ga v trgovini dostikrat zmanjka že v prvih jutranjih urah. Od trgovcev smo zahtevali, naj naročijo vsak dan dovolj kruha, kar res ni nerešljiva naloga.

Ker sedanji lokal za prodajo mesa ne ustreza sanitarnim zahtevam, je pripravljena črnomajska klančnica urediti mesnico v prostoru sedanjega frizerskega lokala. Svet krajevne skupnosti pa je v imenu vseh Semičanov na posvetu zahteval, naj gradijo nov lokal, zato smo sprejeli sklep, da bodo razpisali ponudbo za gradnjo novega lokala.

Poseben problem je vodovod, zgrajen pred 55 leti. Nujno bi bilo nadaljevati že pred leti začetno rekonstrukcijo. Tovarna ISKRBA je iz svojih sredstev že naročila ves potreben material za obnovo vodovoda od vasi do tovarne, občina pa naj bi prispevala za izkop in montažo. Vodovod je javen in ga uporabljajo tudi prebivalci okolških vasi, najbolj pa je zanj zainteresirana tovarna, ker potrebuje vodo v proizvodnem postopku. Če bi prišlo do okvare na vodovodu, bi bilo delo v tovari-

ustavljeno, s tem pa bi nastala velika škoda za tovarno in družbeno skupnost.

Za nujno potrebno nadzidavo domače šole smo v letu 1966 zbrali že 50.000 Ndin samoprispevka, medtem ko je 100.000 Ndin pripravljena prispevati ISKRA. Preostala potrebna sredstva naj bi dala občina. Tako je bilo rečeno na posvetu.

Pomembna pridobitev za Semič bo novi 12-stanovanjski blok, katerega bodo začeli še letos graditi. Večino stanovanj bo odkupila ISKRA, v bloku so predvideni prostori za otroški vrtec, prosvetni delavci pa bi potrebovali 5 stanovanj; te naj bi odkupila občina.

Ker so vse ceste v okolici Semiča izredno slabe, je bilo sklenjeno, da bo tudi pri njih ureditvi pomagala tovarna. Predlagali so, naj bi obe belokranjski občini skupno s tovarno ISKRA in Cestnim podjetjem prispevali za asfaltiranje ceste od tovarne do Semiča na Stransko vas in Gradec. To bi bila tudi v turističnem pogledu velika pridobitev.

Razpravljali smo še o volitvah in o proslavi Belokranjskega odreda, ki bo 2. julija v Semiču. L. MARINČEK

Pol kilometra mrtvih fašistov

Ušel ni noben — Skakali so v prepad — Za komoro nismo vedeli — »Večerjamo konja, kar počí...«

»Leže, kobacaje sem moral napa-dati, ker so mi krogle kot sršeni živigale nad glavo. Bil sem starejši vodnik in pri meni je bil naš mitraljezec. Italijani so lezli proti nam. Takrat sem dal ukaz mitraljezcu: »Lej, gor lezejo! Tol-cla!« Bilo jih je toliko, da s puškami ne bi mi nič opravili, je pripovedoval o boju pri Jelenovem žlebu Anton Vesel iz Gorenje vasi pri Ribnici. V spomin na ta boj praznuje občina Ribnica vsako leto svoj občinski praznik.

Tovariš Vesel je bil v Gubčevi brigadi. Povedal je, da so dan pred bojem pri Jelenovem žlebu bili v zasedi od Nove Stifte do Rakitnice. Odbijali so Italijane, ki so rinili iz Ribnice proti njim. Zvečer smo dobili obvestilo, da je za našim hrbtom 700 Italijanov. Zato so se vse štiri brigade (Tomšičeva, Gubčeva, Serčerjeva in Cankarjeva) obrnile proti Jelenovemu žlebu, kjer so prav pri breznu Italijani zasekali cesto — (zvalili na cesto drevesa), da bi naše brigade pognali v brezno.

Anton Vesel je bil v Gubčevi

Vendar se je zadeva zasukala. Brigade so obkrožile 700 fašistovki so prišli od Loškega potoka. Boj je trajal kake štiri ure. V začetku je bilo hudo, potem je streljanje vse bolj ponehavalo.

Italijani se iz obroča niso mogli rešiti, padali so vsevprek, nekateri pa so skakali v brezno in se pobili. Padlo je okoli 300 fašistov in dva naša borca.

Na cesti so ležali vse navzkriž kake pol kilometra daleč. V glavnem so bili sami mladi pobčki, ki so imeli pri sebi polno slik žensk, staršev in otrok.

Seveda smo potrebovali orožje in obleko, zato smo jim vse pobrali. Takrat smo dobili tudi dve radijski postaji, 17 težkih mitraljezov, manometalce in precej lahkega orožja. Komaj smo vse odnesli. Zal nam je ušla komora, ki so jo Italijani pustili pri Danskih studenih. Če bi jo zajeli, bi dobili še precej materiala in hrane.

Po boju smo se premaknili proti Podpreski. Od tam smo sporočili Italijanom, naj gredo pokopat svoje mrtve. Zagotovili smo jim, da jih pri tem delu ne bomo motili.

MED DVEMA OGNJEMA

Večerjamo tistega konja, kar počita zdolaj na cesti bomba in puška, je začel drugo pripoved

o Jelenovem žlebu Anton Vesel. Vendar se je ta zgodila že prej, namreč oktobra 1942.

Tomšičeva, takrat edina naša brigada, je bila na cesti pri Jelenovem žlebu, naša četa pa pri Štirni, se pravi na hribu nad njimi.

Večerjamo tistega konja, kar počel. Komandir Ronko je zapovedal, naj pustimo večerjo in gremo v napad.

Bil je mrak, vendar smo videli, da so Italijani prišli prav med nas in tomšičevce. Pripeljal jih je nekdo iz Ribnice. Italijani so vedeli le za tomšičevce, za nas ne. Počakali smo, da so napravili na polovici hriba zasedo, potem smo udarili od zgoraj po njih, od zdolaj pa so udarili tomšičevci.

V zasedo je prišlo sto Italijanov, rešil pa se je eden. Padil so tudi trije tomšičevci.

Ko smo opravili z Italijani, smo se umaknili na Ostri vrh. Ze naslednji dan, a kljub temu prekasno, so priletela nad prizorišče borbe italijanska letala in neusmiljeno tolkla po praznem gozdu...

J.P.

Čestitke vsem občanom

Prebivalci ribniške občine praznujemo 26. marca svoj praznik. Pred 24 leti so na ta dan partizanske brigade izvojevale v Jelenovem žlebu veliko zmago nad italijanskim okupatorjem — eno največjih v narodnoosvobodilni borbi na Slovenskem. Po razdejanju vojne je bilo treba začeti znova; na pridne roke so čakale požgane domačije, gospodarstvo je bilo treba začeti iz nič. Delo naših ljudi so nove zgradbe, ceste, domovi, podjetja, katerih glas seže čez občinske in republiške meje. Sami si ustvarjamo osnovo za boljše življenje, vredno človeka in njegovega prizadevanja.

In želje ob letošnjem prazniku? Skrbno gojimo boljše odnose med ljudmi, tesno sodelujemo, če se je treba spoprijeti s težavami, ki nam jih prinašajo zahteve novega časa, ko se otepamo posledic preteklosti in zaostalosti, vse v iskreni želji po resničnem napredku in srečnejši skupnosti delovnih ljudi. Želimo, da bi naši občani prav razumeli gospodarsko in družbeno reformo, katere namen je uspešneje razvijati materialno osnovo, gojiti poštene družbene odnose in s tem graditi boljše življenje nam samim.

Vsem občanom iskrene želje za praznik!

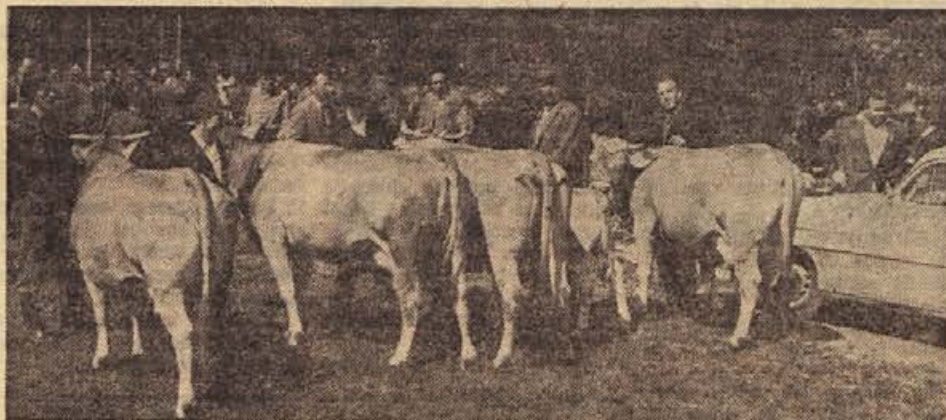
Kmetje in KZ so za urejen živilski trg

Zaradi neurejenega trga ne vedo, kakšno živino bi redili — Strokovne službe analizirajo, kako je treba krmiti živino, da bo večji prirastek in več mleka — Delajo proizvodni program za vas Graben — Mleko bodo odkupovali tudi v hribovitih krajih — Urediti je treba oskrbo z reprodukcijskim materialom

V prvih dveh mesecih sodelovanja z Agrokombinom mu je kmetijska zadruga Ribnica prodala za 60 milijonov S-din živine. Na podlagi sklenjene pogodbe mu bo zadruga letos prodala za pol milijarde S-din živine.

Agrokombinat dobavlja kmetijski zadrugi teleta za pitanje, krmilo in ji nudi strokovno pomoč. Prav zdaj proučujejo strokovne službe Agrokombinata, kako bi za lastno proizvodnjo ribniške KZ sestavili take krmne obroke za živino, da bi bil prirast čim večji, cena pa čim nižja.

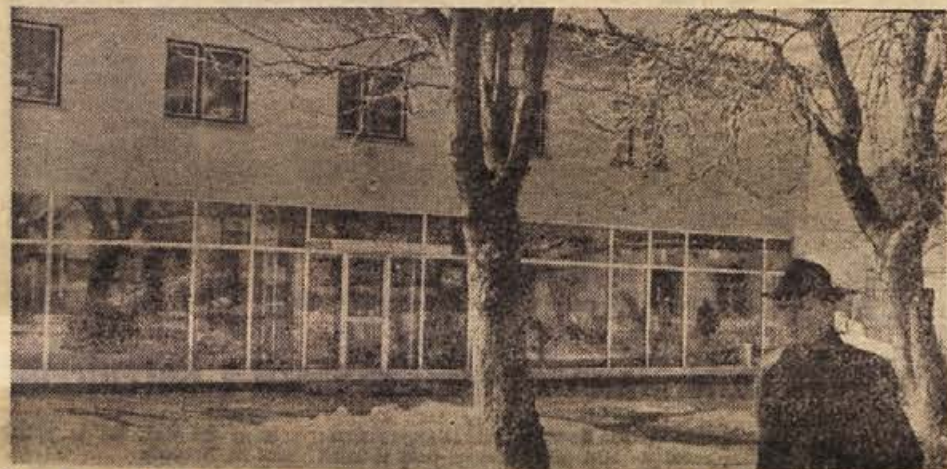
Partnerja sta pripravila tudi načrte za ureditev prodajalne mesa in mesnih izdelkov. Prodajalna bo v prostorih zadržnega doma v Ribnici; v njej bodo prodajali meso po kvaliteti. Predvidevajo,

Kmetijska zadruga Ribnica organizira vsakih nekaj let razstavo plemenske živine (Foto: Mohar)

Vse najlepše o svoji trgovini

»Al' lepši od nje ni daleč nobene« — Vse dobiš, kar želiš — Vse blago vidiš — Promet je večji — Starejše ženske se v začetku niso znašle — Denar naj bo porabljen, kjer je bil ustvarjen

Ivan Bambič iz Travnika pred novo trgovino v Loškem potoku (Foto: J. Primc)

V Loškem potoku so odprli 27. decembra lani novo lepo trgovino, poslovalnico trgovskega podjetja »Jelka« iz Ribnice. Pred dnevi smo obiskali Loški potok in vprašali nekatere občane, kako so zadovoljni z novo trgovino, kako je trgovina založena z bla-

Tina Benčina, pošta Loški potok: »Trgovina je moderna. V njej dobiš, kar želiš, postrežba pa je dobra, vsaj zame.«

Ivanka Lavrič, soseda nove trgovine: »Blaga imajo zdaj več. Dobra stran je tudi, da vidiš vse blago.«

Pozanimali smo se še pri poslovalni trgovini Jožetu Moharju, kako je zadovoljen z novimi prostori, s kupci in kakšen je promet v novi trgovini.

»Zadovoljen sem s prodajnimi prostori, skladišči, centralno kurjavo in vsem ostalim. Nekaj preglavic nam je delala le ena hladilna vitrina. Prodajnih prostorov imamo zdaj precej več, zato ni čudno, da se v začetku nekatere starejše ženske v novi prodajalni niso prav znašle. No, zdaj so se pa že privadile. Prodajamo v glavnem isto kot prej v stari prodajalni, vendar zdaj ljudje lahko vse

blago vidiš, ker imajo dovolj prostora, da ga razstavimo.

Vse kaže, da bo tudi promet v novi trgovini večji, saj smo januarja prodali za okoli 10 milijonov S-din blaga ali za 3,5 milijonov S-din več kot januarja lani, februarja letos pa za 2 milijona S-din več kot februarja lani.«

Drago Turnšek, direktor TP »Jelka«, Ribnica, nam je o novi prodajalni dejal:

»Večkrat sem že slišal očitke, zakaj smo zgradili tako lepo trgovino v Loškem potoku in ne v Ribnici. Prejšnja prodajalna v Loškem potoku je bila zastarela, na podlagi analize potrošnje in ostalih proučevanj smo zdaj zgradili novo. Poslovalnica bo sama krila vse svoje stroške. Prav je, da ljudem sredstva, ki so jih ustvarili, na neki način tudi vrnemo. Napačno pa bi po mojem bilo, če bi vse, kar ustvarja podeželje, potrošili na enem samem kraju, na primer v Ribnici.«

14 milijonov za priznavalnine!

Nedavno je sekretariat občinskega odbora ZZZB NOV v Ribnici razpravljala o krajevnih konferencah bojevnih organizacij. Te so se že pričele in jih je bilo največ v nedeljo, 12. marca. Pozorno so preučevali tudi vprašanja v zvezi s priznavanjem posebne deovne dobe in menili, da ima ustrezna komisija pri ZZZB s tem še vedno dovolj dela. Zadržali so se pri nizkih družinskih invalidninah. Pričakujejo, da bodo novi predpisi za invalide bolj ugodni.

Svet za socialno varstvo pri občinski skupščini je pred kratkim obravnaval spremembe pravilnika o dodeljevanju priznavalnine, osnutek pa so dali v razpravo tudi članom ZB. Za priznavalnine bo šlo iz občinske blagajne predvidoma 14 milijonov S din, dobili pa jih bodo socialno šibkejši borci.

Na seji so se zmenili, da bo plenum občinskega odbora ZZZB v prvi polovici aprila. Občinski skupščini bodo predlagali, naj sprejme domisel za prvo ribniško leto.

da bo urejena že v drugi polovici leta.

Kmetijska zadruga in Agrokombinat v sodelovanju s Kmetijskim zavodom in Kmetijskim inštitutom proučujeta tudi, kakšni obroki so živini potrebni, da bo dajala največ mleka. Primerjava v mednarodnem merilu je namreč pokazala, da dajejo naše sivo rjave krave po prvi telitvi manj mleka kot enake vrste krav v drugih državah. Kmetijski strokovnjaki so prepričani, da je temu vzrok nepravilno krmljenje pred prvo telitvijo. V občini je doslej pristalo več kmetov, da bodo po strokovnih navodilih krmlili skupno 40 telic, po njihovi prvi telitvi pa bodo vodili zanje tudi molzno kontrolo.

Kmetijski zavod dela tudi analizo vasi Graben na Slemenih. Proučili bodo, kakšno živino (plemensko, mlečno, pitnico) naj v tej vasi rede in kakšna mehanizacija bi bila rentabilna. Program proizvodnje bo predvideval, da bodo stroji last posameznikov, usluge pa si bodo vaščani obračunavali po posebnem ceniku. Zavod bo izdelal tudi analizo zemljišč in pripravil načrte za obnovu oziroma modernizacijo hlevov in senikov.

Prav zaradi nestabilnega živinskega trga se zadruga in kmetje še ne morejo odločiti za ožjo specializacijo živinoreje (plemenska, mlečna, pitana živina). Vendar bi se kmetijska zadruga in kmetje radi odločili za rejo plemenske živine, saj odbirajo živino že okoli 50 let. Ker pa nimajo zagotovljene prodaje plemenske živine vsaj za nekaj let in s tem tudi ne, da bodo za vloženi denar in trud dobili

primerno povračilo, se za specializacijo ne morejo odločiti.

Na območju kmetijske zadruge so lani odkupili 1,250 tisoč litrov mleka, letos pa ga bodo okoli 1.500.000 litrov. Mleko bodo letos odkupovali tudi v hribovitih predelih, kjer ga doslej niso. Stroški v zvezi z odkupom mleka bodo res občutno večji, a računajo, da se bo hkrati izboljšala v hribovih tudi kvaliteta živine. Prav hriboviti predeli pa so primerni za vzrejo plemenske živine.

Strah pred mrazom

V ribniški občini so kmetje že začeli delati na poljih, čaka pa jih tudi delo na vrtovih. Kaže, da so ozimni posevki dobro prestali zimo. Boje se, da posevkov ne bi uničil nenaden mraz.

Cesto na Ugar popravljajo

Cesta iz Ribnice proti združnemu posestvu na Ugar pod Veliko goro je bila zelo slaba, stanovanjsko-komunalno podjetje pa jo je začelo te dni popravljati. Uporabili bodo tudi valjar.

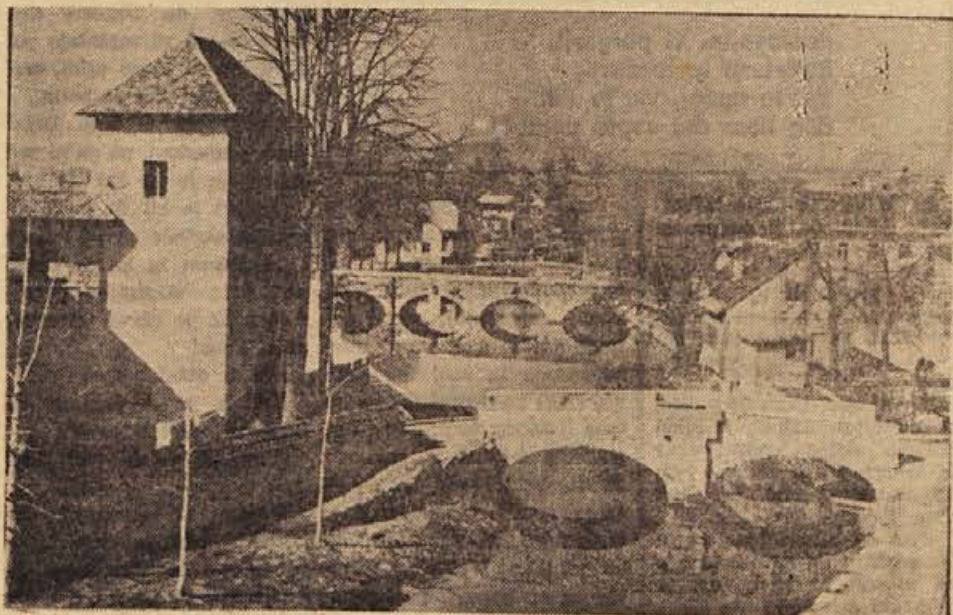
Seveda se v sodelovanju z Agrokombinom pojavljajo tudi nekatere težave, kar je razumljivo za prvo obdobje skupnega dela. Vendar računajo, da jih bodo kmalu odstranili.

Precej težav povzročata zadržki in kmetom tudi nezanesljivost trga za živino in reprodukcijski material. V zadnjem času je bilo na primer težko prodati plemensko, in pitano živino. Tudi dobavitelj reprodukcijskega materiala, predvsem umetnih gnojil, včasih ne spoštuje dogovorov. Vendar kmetje vse te težave obravnavajo, kot da je zanje krivo slabo delo Kmetijske zadruge, čeprav so krivci povsem drugod. Kolektiv kmetijske zadruge ima za cilj, da bi kmetje čim boljše gospodarili in da ne bi prihajalo do zastojev pri prodaji in nakupih, saj bi to koristilo kmetijski zadrugi in kmetom.

SPORED

priditev v počastitev praznika občine Ribnica, ki ga slavimo 26. marca

- PETEK, 24. marca, ob 8. uri: slovesna seja občinske skupščine in podelitev odličnikov zaslužnim občanom.
- SOBOTA, 25. marca, ob 19.30: slavnostna akademija s koncertom ribniškega pevskega zbora pod vodstvom Ferija Pirca.
- NEDELJA, 26. marca, ob 18. uri: nastop velikega zabavnega orkestra Doma JLA iz Ljubljane s pevci.

RIBNICA NA DOLENJSKEM je manjši, toda sila zanimiv kraj, kateremu se obeta tudi lepa turistična bodočnost. Grad in mostovi okoli njega so svojevrsna priljubljenost (Foto: Drago Mohar, fotoatelj Ribnica)

Matevževa Mina

Matevž se je oženil z gorenjsko Mino in je bila svatba imenitna, srebal so trojne vrste mleko, mlajku kar taku, mlajku zasledeno in kislju mlajku, jedli zraven trojne vrste krompir in vsak je imel svojo žlico.

Nevesta ni bila napačna. Pravili so o njej, ko se ni imela moza, da je šla po domači vasi in vlekla za sabo vrv.

»Mina, kam pa kam?«
»Tele ženem na pašo.«
»Pa kje imaš tele, ko prazno vlečeš vrv?«
»Glej spaka, doma sem ga pozabila.«

Pa se ne ve, ali je resnična ta storija ali ne. Mina je pač imela svoje kreposti, svoje slabosti pa tudi. Kdor je brez greha, naj pobere kamen, pa bo imel skalo v rokah!

V cerkev je hodila rada, roke je imela za delo, le glava ji je bila bolj trmasta: zadnja je morala obveljati vsakokrat njena beseda.

Vroč je bil dan, pa se je s polja gredoč ustavila v cerkvi in vzdihnila k mamki božji, naj bi ji izpolnila milost, da bi ji zdajle doma mož Matevž privoščil polič vina. Drugih želja tisti hip gorenjska Mina ni gojila.

Za oltarjem je imel tedaj ravno opravila mežnar Bil je šegave sorte, slišal je Mino pa je spadal svoj glas, da je bil tenek kakor otroški, in je rekel iz svojega skrivališča: »Polič je preveč, ga bo maseljček dosti.«

volje pa je rekla: »Postrizena je.«

On, da pokošena.

Ona, da postrizena.

On hud, ona še bolj. Ona se zapodi vanj, on se ji umakne in Matevževa Mina štrbunkne v potok, da jo je čez in čez zagrnila voda. Ali še je migala z dvema prstoma, da je snožet postrizena.

Si je mislil Matevž: »Čakaj, ko vsako reč siliš nerobe, nemara tudi voda tebe nese drugače.« In jo je šel lovit naproti vodi.

Ona pa se je tedaj napila najboljšega božjega vinca za maseljca, za polič, še za bokal in ko je minila žeja, jo je minila trma tudi, ujela se je na rakičje in klicala na pomoč:

»Pomagaj, mož, snožet je pokošena!«

Prihitel je od one strani

še Andrajec in sta jo z možem potegnili na breg.

In pravijo, ko se je preoblekla in posušila, je bila prav prijazne volje, da je bila še škricu všeč iz Kočevja, ki je bil tudi v gostih. In mu je bila bolj všeč, kakor je godilo Matevžu. In je rekel Matevž:

»Ljuba moja žena, zdi se mi, s škricem sedita preveč na tesnem.«

Reče Mina: »Meni se zdi tudi.«

»Reci mu, da ne smaj!«

»Pa mu ti reci, jaz mu ne znam jezika!«

Pa je Matevž znal vsake vrste jezikov pa je cebnil škrica s škornjem, da je škric kar razumel in se prijazno poslovil.

Kolikor znaš jezikov, za toliko šteješ mož, pravi pregovor in je resničen.

Izza davnih dni

Pripovedujejo o čudnih časih, ko je med ljudstvom, med kmeti in med gospodo, poganjala kriva vera kakor ljulika med žitom; in so takrat tudi v Ribnici imeli gospoda, ki se je nagibal na napačno plat, in nič boljši ni bil mežnar. Pa sta ugibala gospod in mežnar, kako bi ljudi čim bolj privabila in priklenila k novi veri.

rili in vneto, da nikoli tako, in verniki so kar koprneli svete groze, ko je h koncu dvignil roke, se zamaknil v nebo in zaklical: »Pridi, o pridi sveti Duh!«

Pa se je skozi linico v stropu oglasil Vrban: »Gaspud, ga ne bo, vajste, ki ga je Fikfakov maček snajdel, mrha marogasta.«

Pa so verniki močno zamerili pridigarju in mežnarju in Fikfakovemu mačku tudi, mrhi marogasti, da so takole zaonegavili tretjo božjo osebo.

x x x

Takrat je imela ribniška cerkev podružnico med Hrvači. Pa je bil pri podružnici shod pa sta tja šla pridigar, da bi maševal, mežnar, da bi na koru orglal in pel. Pridigar je jezdil, mežnar pa cokoljal poleg konja.

Tako prideta do pastirjev, ki so pasli kozličke.

Se spomni pridigar: »Enega bi kupil ali dva, danes teden bo moj god, ocvrt kozliček ni slab, nemara bi se z njim spet prikupil svojim vernikom.«

Pravi mežnar: »Gospud, posodite mi konjčca, pa sam izberem dva kozlička, oba lepo rejena, in pocajni bosta tudi, nič drugače kakor zestonj.«

Dobro, zmenita se, pridigar mu da konja in jo peš ubriše, naprej.

Mežnar se je smukal okoli kozličkov, da pouzma dva najlepša, pa ga zagledajo pastirji, ucvrli so za njim, vzeli mu konja, dali pa batin.

Komaj jim je ušel. Bežal je za gospodom, pa ga ni več dohitel in je šel kar na kor.

Gospod je bil že pred oltarjem, skrbelo ga je, kaj je s kozličkom in ko je prišel na vrsto »Dominus vobiscum!«, se je obrnil in zapel proti koru:

»Ali si dobil be-ke-ke?«

Mežnar pa je pritisnil na orgle in zapel odgovor:

»Nak, so mi še vzeli i-ha-ha!«

Hrvatje so poslušali, pobožno kimali in dejali: »Se pozna, da je vera nova in maša drugačna.«

Prihajale so Binkošti in je pridigar rekel mežnarju: »Veš kaj, moj ljubi Vrban, — zakaj mežnarju je bilo tako ime, — poslušaj, kaj ti povem! Zvečer spravi pod streho kurnik in vanj daj goloba! Jutri bom pridigal pa ko bom h koncu razprostrl roke, pogledal kvišku in zaklical: »Pridi, pridi sveti Duh!« — tačas spusti skoz luknjo v stropu goloba v cerkev, da bo frfotal nad glavami vernikov ravno kakor lepa prispodobala!«

»Nu,« je pritrdil mežnar, »tu je pobožna in Bogu dopadljiva misel, pri beri se bo pa tudi poznala.«

Res, pridigar je živo govo-

BOBOVI JUHI in kako se je Matevžev Matijec meril z Gorenjcem

Leta tekó, Matevžev Matijec je na svojo roko začel z robo po svetu in si nabiral bogatih skušenj, prijaznih in neprijaznih, kakor so dali ljudje in njegova lastna pamet.

Prodajal je robo za dober denar, povrh si izgovarjal južino, pa je nanoslo, da so južinali bobovo juho, toda je bil bob moljav in so vrhu juhe plavali molji.

Vpraša Matijec: »Mati, kakšne so te drobne ribice, ki plavajo v sklajdji?«

Odgovori gospodinja: »Molji.«

Si misli Matijec: Ankrat sem že molil, drugače če sem pretihu; naj bo, bom pa še ankrat.« In se je prekrizal in je zmolil očenaš pobožno in na glas od kraja do vseh vekov amen in je zopet zajel.

Pa so ga še zanimala ribice na juhi in je vnovič vprašal gospodinjjo, kakšne da so.

»Molji, molji,« je ponovila gospodinja.

Matijec je preudarjal: »Kar je raj, je raj, tükaj so ljudje bolj pobožni kakor lačni, za an del je tu k pridu, za drilgi del ne, püntal se pa ne bom.« — in je odložil žlico, da še enkrat opravi molitev.

Ko je tretjič vprašal in prejel enak odgovor, da molji mu je bilo dovolj. Spravil je žlico in vstal.

»Nak!« je dejal, »ribice so dobre, ali tüluku dobre le najso, de bi ze vsako žlico posebe molil očenaš.«

Kupčija ga je pripeljala tudi na gorenjsko plat.

Gorenjci so ponosni in bahati.

Gorenjec je oral blizu mosta, privozi mimo Matevžev Matijec, pa je slišal Gorenjca,

da je vikal nad svojim volom: »Od sebe, plavec, tudi ti imaš pamet, Ribničan je nima!«

»Čakaj, irhovec,« si misli Matijec, »pa se dajva in se posklisiva ze pamet!« Stopi na most, požene konja preko mosta, sam pa začne klicati na pomagajme: »Joj, in prejoj, vsi svetniki in vse svetnice božje, ob vse sem, sirota, kaj hočem zdaj!«

Gorenjec to čuje, prevzame ga radovednost, ustavi voli ter steče k Matijcu: »Kaj ti je, Ribničan? Preteto ne bodi!«

»Joj in prejoj, odsei je voz, jest pa sem ostal takraj vode!«

»Prikada! Pojdi se ti za konjem!«

»Ne morem, gospodar, kaj mislite, čez most in čez vodo, prehüda je nevarnost!«

»Pojdi, neumen ne bodi! Zakaj ne bi mogel preko mosta, koder hodi svet in živina?«

Matijec, da ne more in ne more, in je kričal in tožil.

Pa mu reče Gorenjec:

»Kaj mi daš, da te prenesem na hrbtu?«

»Kaj bi rad, gospodar?«

»Daj mi deset grošev!«

»Bog daj srečo!«

Uprti Gorenjec Ribničana ter ga prenese preko mosta. Pa ko ga spusti na onej strani, jame se Matijec po vsem telesu tipati: »Najmam, irhovec, niti solda, Bog mi pomagaj, de ne!«

Gorenjec hud. »Kako nimaš, pasja dlaka! Zakaj lažeš? Mar te bom zasoj prenašal? Koj mi greš spet na hrbet!«

Matijec klavrn zopet zajezdi Gorenjca, ki ga še enkrat prenese preko mosta nazaj in ga vrže na zemljo tam, koder ga je pobral: »Pogini, kadar nimaš, da bi plačal!« in odide k svojemu plugu ter začne orati.

Tedaj je Matevžev Matijec ročno stekel preko mosta za vozom in konjem in zavpil: »Gorenjec, primojdušovec! Ali vidiš, kaku ima tudi tvoj plavec pamet, Ribničan je pa najma, zetu te je dvakrat po mostu prejezdil!«

Besedilo uredil Franc Milčinski, risbe Hinko Smrekar (Iz SÜHE ROBE, Ljubljana, 1920)

Poslušajte, vi pürgarji, Rešetarji in lončarji, Var'te ogenj, var'te lüč — Bog nam daj svojo pomoč!

Pa je mislila lončarja Matevža Mina, da ji odgovarja Bogec v naročju svoje svete Mamice pa se ji je zameril in ga je zavrnila: »Tiho bodi, petelinček! Kaj bi mi zavidalo! Bodo že mama sebi odločili ali je polič preveč ali ne!«

No, ni bilo doma ne poliča, ne maseljca. Ampak je rekel Matevž: »Mina, vzemi cekar in štrico, greva vezovat brata Andrejca ženo, bo jutri njen god.«

Mica je bila žejna, ali se je tolažila, da pri Andrajeu ne bo suše na mizi, vzela je cekar in štruco in sta šla.

Pa ju je peljala pot čez strmo senožet, pod senožetjo je žlabotal živahen potoček.

Je dejal Matevž: »Lej, ljuba moja žena, kako je senožet gladku pokošena!«

Zena je bila od žeje siabe

20 šol v petih letih skupnega dela

Neopazno in tiho je minilo 5 let obstoja in dela medobčinskega sklada za investicije v šolstvu. V tem času pa je v 6 občinah, članicah tega sklada, zraslo 8 novih šolskih stavb in bilo dograjenih ali adaptiranih 12 šol. Plodno medobčinsko sodelovanje je v petih letih obrodilo zelo bogato žetev in v medobčinskem skladu za investicije v šolstvu dokazalo, da skupni interes spodbuja k sodelovanju, če so obveznosti pošteno porazdeljene in če jih udeleženci spoštujejo. Predsednika upravnega odbora sklada tov. Jožeta Suhadolnika, načelnika oddelka za upravno-pravne zadeve pri Obs Novo mesto, smo zaprosili za razgovor, v katerem seznanja širšo javnost z dejavnostjo sklada.

— Z novim letom je minilo 5 let obstoja medobčinskega sklada za investicije v šolstvu. S kakšnim namenom je bil sklad ustanovljen in kakšen je bil njegov program?

— V letih 1959 in 1960 so se začele na Dolenjskem in v Spod. Posavju prve resne razprave o stanju šolstva. Strokovne analize so nas opozarjale, da šolstvo močno zaostaja za razvojem na drugih področjih in da bo, kot kaže, začelo še bolj zaostajati, če ne bomo vanj vlagali več, kot smo. Z denarjem za investicije v gospodarstvo takrat še ni bilo težav, toliko težje pa je bilo že takrat zbrati denar za naložbe v družbene dejavnosti. natančneje: zelo težko je bilo zbrati zneske, potrebne za udeležbo pri razpoložljivih kreditih.

Ce upoštevamo vojno vihar, ki je zelo prizadela naše šole, in dodamo to, kar sem pravkar povedal, je povsem razumljivo, da je bilo 1961, ko smo ustanovili naš sklad, dovolj vzrokov za združevanje denarja za investicije v šolstvu in za programsko delo v šolstvu. Ustanovitev sklada pa ni bila niti najmanj lahka naloga, saj se je v članilo vanj 6 občin, vsaka izmed njih pa je želela s čimmočnejšimi sredstvi hitreje rešiti probleme.

Sklad je bil ustanovljen, kot sem že povedal, da zbra denar za investicije v šolstvu in ga po vnaprejšnjem sprejetem programu odobrava za posamezne investicije. Denar naj bi bil porabljen za nove gradnje, za dograditve in adaptacije. V programu je 29 šol: 3 v občini Črnomelj, 3 v občini Metlika, 11 v občini Novo mesto, 4 v občini Krško, 4 v občini Sevnica in 4 v občini Trebnje, ki bodo zgrajene na novo, dograjene ali adaptirane do konca 1971.

— Ker je sklad investicijski, bo pač najboljšo merilo doslej porabljeni denar. Koliko je bilo zbrane v občinah članicah in koliko posojil je bilo dobljenih po zaslugi sklada?

— V petih letih obstoja je zbral sklad v 6 občinah članicah 652 milijonov Sdin, od okrajev Novo mesto, Celje in Ljubljana pa je dobil v času, ko so ti še obstajali, 195 milijonov Sdin. Skupaj je bilo torej v polovici življenja sklada zbranih 847 milijonov Sdin za investicije v šolstvu. Če prištejemo k temu še denar, ki so ga v posameznih občinah prispevale delovne organizacije, in pa kredite, najete pri bankah, lahko rečemo, da je bilo po zaslugi sklada investiranih v občinah članicah v 5 letih v šolstvu okoli 3 milijarde Sdin.

— Dandanes zelo veliko govorimo o integraciji in poslovnem sodelovanju, v praksi pa oboje uveljavljamo precej težje. Medobčinski sklad za investicije v šolstvu pa je gotovo ena izmed zelo plodnih oblik medobčinskega sodelovanja. Kaj je predvsem zagotovilo takšen uspeh?

— Že v uvodu sem omenil, da je naše šole zelo prizadela vojna, povedal sem, da smo se ob pravem času ugotovili, da šolstvo močno zaostaja in da ni bilo denarja. To je sa-

mo del izmed zelo važnih vzrokov, ki so naravnost sili k sodelovanju.

Osnovni skupni interes je bila potreba, k temu pa je bilo treba dodati še program in obveznosti teh, ki jih interes povezuje. Ljudje se ne branijo sodelovanja, če vedo, zakaj sodelujejo in kam vodi sodelovanje. Zavoju tega smo zelo skrbno izdelali delovni program sklada, v katerem smo našli šole, ki jih bomo gradili ali obnavljali, ter ustvarili kar se da objektivna merila za določitev prispevkov občin članic sklada. Pogodba o članstvu v skladu je stalna, vsaka občina članica pa dobro ve, koliko bo dobila in koliko bo morala prispevati. Veliko zaleže zavest, da boš s 70 milijoni, ki jih boš dobil od sklada, laže dobil še nekaj milijonov pri podjetjih in kredit pri banki.

Ker je program natančno izdelan in so v njem našteje vse šole, kri pridejo v poštev, lahko vsaka občina članica gradi ali obnavlja druge šole v okviru lastnih možnosti. V

novomeški občini na primer je bila prav zato v Novem mestu začeta akcija za zbiranje samoprispevka za novo osnovno šolo, ker ta šola ni v programu sklada.

— Katere šole so bile zgrajene, dograjene ali adaptirane z denarjem sklada do zdaj, katere pa pridejo na vrsto v prihodnjih 5 letih?

— 847 milijonov Sdin, zbranih do konca 1967, je bilo porabljenih za 20 šol. Naj opozorim, da vse šole, ki jih bomo našli, še niso v celoti dograjene, zgrajene ali adaptirane, ker bodo v nekaterih delih začeli šele letos, toda občine članice so že dobile denar. Na novo so bile zgrajene šole — v občini Črnomelj: v Dragatušu in v Črnomlju; v občini Metlika: v Metliki; v občini Novo mesto: v Sentiernju in ESS v Novem mestu; v občini Krško: v Brestanici; v občini Sevnica: v Sevnici; v občini Trebnje: v Trebnjem.

Denar za dograditev ali za adaptacije pa je dal sklad za

naslednje šole: na Vinici (Obs Črnomelj), v Podzemlju in v Metliki (Obs Metlika), v Smihelu, Vavti vasi, Novem mestu (osnovna šola in gimnazija) in v Žužemberku (Obs Novo mesto), za TSS v Krškem, za Šentjanž in Primož v občini Sevnica in za Mirno v občini Trebnje.

■ V prihodnjih petih letih pa bo sklad zbral denar za novo gradnjo, dograditev ali adaptacijo šol v Mirni peči, Smarjeti, Dol. Toplicah in Škocjanu (Obs Novo mesto), v Krškem in Koprivnici (Obs Krško), na Telčah (Obs Sevnica) in v Vel. Gabru ter na Trebelnem (Obs Trebnje), torej še za 9 šol.

M. JAKOPEC

S sobotne razstave v Lamutovem razstavišču v Kostanjevici na Krki: intarzyst Ciril Podbevšek razlaga p. Janezu Drolicu, prokuratorju kartuzije Pleterje, eno izmed svojih razstavljenih slik (Foto: T. Gošnik)

Poseben svet barv lesa

Peta razstava intarzij Novomeščana Cirila Podbevška, ki je bila odprta 18. marca v Lamutovem razstavišču (Kostanjevica na Krki), je nekak ustvarjalčev jubilej: vrsta let tihega ustvarjanja in zaverov

vanosti v barve lesenih ploščic, ki jih zlaaga, da v podobah zažive, je pred nami potem, ko je intarzyst razstavljal v Novem mestu, Metliki, Mariboru in Slovenski Bistrici. Sedaj ni več prvič pred na-

mi, ko smo se začudili in se ga razveselili, kot se vsega, kar je lepo, kar je umetniška izpoved in je novo. Samoukovo delo, ki je plod dolgoletnega iskanja pravega izraza in tehnike, je v kostanjevškem razstavišču, kjer je vsepovsod prisoten težek, plemenit les iz okoliških gozdov, dobilo še poseben poudarek. Intarzysta Podbevška je predstavil ravnatelj Dolenjskega muzeja prof. Janko Jarc. V daljšem govoru je predstavil intarzysto kot vrsto likovnega uporabnega in umetniškega izraza ter spregovoril o razstavljenih delih in poudaril, da Podbevškove intarzije prehajajo s tal dekorativnosti v umetni. Intimna prireditev v Lamutovem razstavišču je bila združena z recitalom slovenske ljudske balade in romanca. Te so posredovali študentje Akademije za gledališko umetnost.

Razstavo je tega dne poleg številnih Kostanjevčianov obiskalo tudi nekaj ljubljanskih kulturnikov, več ustvarjalčevih prijateljev ter gostje iz Pleterij, Krškega, Novega mesta in Brežic, kamor se bo razstava preselila iz Kostanjevice.

P. BRESČAK

Viničani gredo z »Verigo« še na sosednje odre

Dejavnost viniškega Prosvetnega društva »Oton Zupančič« je v zadnjem času vidna, posebno delavna pa je igralska skupina, ki je pred kratkim uprizorila na domačem odru Finžgarjevo ljudsko igro »Veriga«. Zaigrali so jo dvakrat: v soboto, 18. marca, za šolsko mladino in v nedeljo, 19. marca, za odrasle. Obkraj je bila dvorana polna gledalcev.

Igra je zelo lepo uspela, saj so vsi igralci dobro odigrali vloge. Velik napredek je pokazal zlasti Vince Ostrončič v vlogi Mejača, izkazal pa so se tudi Bine Balkovec, Rozika Malič, Marica Fortum in drugi. Pohvalo zasluži za vlogo deda Primoža, Franc Pavlač, ki je hodil k vajam več kot 6 km daleč. Ob zaključku predstave je občinstvo nagradilo igralce z burimi ploskanjem. Predstavo je režiral Ivan Mohar, ki ima veliko zaslug za dejavnost igralske skupine in prosvetnega društva. Viničani nameravajo z »Verigo« gostovati tudi na sosednjih odrih.

P. B.

Premiera Bevkove „Krivde“ v Brežicah

Minuli četrtek so se svojemu občinstvu predstavili igralci brežiške Svoboda bratov Milavcev z Bevkovo dramo Krivda. Polna dvorana je dokaz, da imajo domači igralci svoje občinstvo. Pred igrjo je o delu spregovoril režiser Ivan Kramarič. Ob tem se je s toplimi besedami spomnil tudi pokojne igralko in režiserke Slavke Zagode. Uprizoritve Krivde je bila pravzaprav že njena želja.

Kljub mnogim novim in mla. sim igralcem je uspelo režiserju in igralcem prikazati dovolj zanimivo silko življenja predvojne vasi, čeprav izbrano delo ne nudi vseh elementov za kvalitetnejšo uprizoritev. Iz 14-članske amater-

ske skupine so izstopali predvsem Ivan Peric kot Brdar, Ludvik Metelko kot hlapec Ivan ter Ivan Denžič kot sosed Simen. Igrali so še Tinka Kostanješek, Roman Bobnar, Marinka Kosec, Milka Barlan, Jože Setina, Slavko Drešnar, Rado Bertole, Zofka Blatnik, Marta Kosec, Božo Pevec in Ivan Godier. Kostume je posodil Pro. svetni servis iz Ljubljane, sceniski osmrtke je delo arhitekta Franca Filipiča, maskar pa je bil Ivan Vogrinec.

Prizadene amaterje bodo prav gotovo z veseljem pozdravili občani ostalih krajev v občini in izven nje.

USTANOVljen INICIATIVNI ODBOR »DOLENJSKEGA ŠTUDENTA«

Bo tretji poskus uspel?

Lani sta se v uredniškem odboru Dolenjskega študenta izmenjali dve generaciji: prva je izdala list maja, druga pa decembra 1968. Obkraj je prišlo do nasprotovanja dela študentov, ki pri urejanju niso sodelovali — in obkraj je bila temu »zarotniška skupina« sama kriva.

Novomeški študentje so se

odločili za tretji poskus: sklicali so iniciativni odbor, ki naj bi v svojo sredo pritegnil še člane študentskih klubov ostalih dolenjskih, belokranjskih in posavskih občin. Na sestanku so pretekli teden sprejeli okvirni program, ki naj bi ga Dolenjski študenti tudi realizirali.

V bistvu bo oblika Dolenjskega študenta ostala taka, kot je bila v prvih dveh številkah: prva stran bo aktualno-problemska, druga pa literarna. Iniciativni odbor je mnenja, da bi bilo treba spregovoriti ne samo o težavah študentov, ki so več ali manj objektivnega značaja (štipendiranje, odnosi študent — komuna itd.), ampak tudi o vprašanjih filozofije, sociologije in umetnosti, ki jih ne gre več potiskati ob stran kot doslej.

Uredništvo Dolenjskega študenta bo odslej v novih prostorih; Pavle Florjančič, Postojnska 68, Ljubljana — Vič.

Potreben je tudi Trdinov sklad

Svet za kulturo je pripravil občinski skupščini v Novem mestu, naj razmisli o ustanovitvi Trdinovega sklada, ki bi nagrajeval dela po razpisu. Področja oziroma naslove bi sklad določil vnaprej. Na seji sveta so poudarili, da bi sklad spodbudil pisanje pomembnih gospodarskih in podobnih študij trajne vrednosti, kar bi nadaljnemu razvoju občine in njenih področij zelo koristilo.

Z Jurčičeve domačije

V Studijski knjižnici Mirana Jarca v Novem mestu smo se pogovarjali s pisateljem pranečakom Cirilom Jurčičem, ki nam je povedal nekaj muljavskih kulturniških novic. Ciril Jurčič, ki je nekak muljavski vodič, je povedal, da bodo verjetno že letos izdali knjižico, ki bo vodič po muljavskih znamenitostih. Letos nameravajo nadaljevati z deli pri obnovitvi pisateljeve domačije.

Dela, ki jih vodi Slovenski etnografski muzej pod vodstvom ravnatelja dr. Kuharja, lansko leto niso bila dokončana. Letos bodo še do konca uredili čebelnjak pri domačiji in vstavili vanj še nekaj poslikanih panjskih končnic. Opremil bodo tudi notranjost Krjavljeve koče, ki so jo postavili v dolninci za hišo, da bo veren prikaz domovanja slovenskega kmečkoga proletarca z začetka 19. stoletja. Prav radi bi tudi letos zaigrali Desetega brata, tako da bi uprizoritev tega dela postala nekak vsakoletni muljavski kulturni praznik, ki bi imel vsedolenjski pomen.

Ciril Podbevšek: MLIN OB KRKI (fotografija intarzije)

Zanimiva razstava

Slovenski šolski muzej je februarja v Ljubljani razstavljal srednješolske učbenike za pouk slovenskega jezika ter ponudil Medobčinskemu zavodu za prosvetno-pedagoško službo v Novem mestu, da bi razstavo prenesel tudi na Dolenjsko. Vodstvo Studijske knjižnice Mirana Jarca je gostoljubno sprejelo razstavo in ponudilo ne samo prostore, ampak tudi gradivo iz svojega knjižnega fonda. Dragocenejša dela, ki jih novomeška knjižnica nima, pa so prinesli iz Slovenskega šolskega muzeja. Razstavljenih je bilo okoli 200 enot (knjig ter slikovnega gradiva). Po uvodni besedi direktorja ZPPS tov. Vuteja

ob otvoritvi razstave, ki je bila 28. februarja v avli Studijske knjižnice, je prof. Vinco Znidar v tehtnem predavanju prikazal zbrano gradivo ter spregovoril tudi o pomenu in vlogi materinščine v slovenskih srednjih šolah. Med poslušalci so bili ravnatelj osnovnih šol s področja novomeške občine ter člani novomeške podružnice Slavističnega društva in dijakov. Prof. Znidar je popoldne vodil po razstavi dijake gimnazije, teden kasneje pa še oba zadnja letnika učiteljsišča. V dneh, ko je bila ta zanimiva razstava odprta, si jo je ogledalo več kot 500 obiskovalcev.

Grozeče luknje v občinskem proračunu

(Nadaljevanje in konec)

V: Kakšna naj bi bila po vašem mnenju usmerjenost občine v letošnjem letu?

O: V gospodarstvu občine je potrebno letos nadaljevati z začetnimi ukrepi, ki so bili storjeni že lani. Razmeroma slabo smo lani izkoristili možnosti za povečanje izvoza. V primerjavi z letom 1965 se je izvoz sicer povečal za 32 odstotkov, vendar je bil letni plan realiziran le s 76 odstotki. Povečanje izvoza je v splošnem družbenem interesu, poseben interes pa ima za izvoz naša kovinska industrija, ki je zadnja leta dosegla v kvaliteti svojih proizvodov izredne uspehe. Zato so realne možnosti, da bi z večjim prizadevanjem komercialnih služb in z odpravo nekaterih ozkih gri v proizvodnji in kooperaciji izvoz možno povečali. Posebno velike možnosti ima podjetje »Itasa«, ki si je v razmeroma kratkem času pridobilo na inozemskem trgu veliko zupanje. Prednost tega podjetja je tudi v tem, da je sposobno zelo hitro prilagoditi svojo proizvodnjo potrebam trga. Povečanje izvoza kovinske industrije je tudi gospodarsko nujno, ker je povpraševanje po izdelkih te industrije na domačem trgu zaradi zmanjšanja investicij precej omejeno. Za nadaljnje povečanje izvoza imajo veli-

ke možnosti tudi kemična tovarna »Melamins«, Kmetijsko gozdarsko posestvo, Lesna industrija in transportno podjetje »Avtos« s svojimi storitvami. Zaradi vseh teh okoliščin smatram, da je izvoz glavna naloga gospodarstva občine v tekočem letu.

Tudi na ostalih področjih gospodarstva, na primer v obrtništvu, gostinstvu in turizmu, možnosti razvoja niso dovolj izkoriščene. Vendar je razvoj teh dejavnosti odvisen predvsem od boljših prometnih zvez, ki so v naši občini zaradi velike teritorialne razsežnosti poseben problem.

V: Ali bodo sredstva, s katerimi bo razpolagal letošnji občinski proračun, zadoščala? Če ne bodo, katere vire financiranja bi predlagali za posebne družbene dejavnosti?

O: Občinski proračun bo letos prvič odvisen izključno od ustvarjenih sredstev v občini. Doslej je občina prejela dopolnilno udeležbo republike. Lani je znašala 128 milijonov, letos pa do dopolnilne udeležbe nismo več upravičeni, ker presegamo višino proračunske potrošnje na prebivalca, ki je določena z republiškim zakonom o določitvi dopolnilnih sredstev občinam.

Po tem zakonu pripada republiška udeležba samo ti-

stim občinam, katerih proračunska potrošnja na enega prebivalca ne presega 37.000 S din. V naši občini je bila potrošnja že lani znatno večja. Skupna proračunska potrošnja je lani znašala 857 milijonov S din, letos pa bodo znašali redni dohodki le 779 milijonov. Iz tega sledi, da bi morali letos proračun zmanjšati za 78 milijonov S din oziroma poiskati dopolnilna sredstva v občini. Znižanje proračuna ni mogoče, ker je bil že lani proračun minimalen v primerjavi z nujnimi potrebami. Zaradi tega bo nujno potrebno najti nove vire dohodkov. Ker bodo delovne organizacije prispevale okrog 150 milijonov S din za dograditev osemlet-

ke v Kočevju, kar predstavlja 2 odstotka od bruto osebnih dohodkov, ter sofinancirale izgradnjo nekaterih komunalnih objektov, ni mogoče pričakovati, da bi prispevale še dodatna sredstva za kritje izdatkov občinskega proračuna.

Zaradi takega stanja smo v težkem položaju, kako zagotoviti potrebne proračunske dohodke. Pri tem pa smo mnenja, da bi morala republika upoštevati specifični položaj občin, ki imajo zaradi velike teritorialne razsežnosti in majhne naseljenosti upravičeno velike izdatke v šolstvu, socialnem varstvu, komunalni dejavnosti, pa tudi v državni upravi.

JOZE PRIMC

Most proti Rudniku bo zaprt približno 14 dni, ker polagajo na Roški cesti v Kočevju čez cesto cevi za novo kanalizacijo, ki bo odvajala odplake z levega brega Rinže za zapornice (Foto: Primc)

PO KONFERENCAH OSNOVNIH ORGANIZACIJ

Sama reorganizacija ne bo rešila težav

Pred kratkim so bile končane konference osnovnih organizacij Zveze komunistov v kočevski občini, na katerih so razpravljali največ o reorganizaciji ZK v občini in o novih oblikah, metodi in vsebini dela ZK.

Na doseženo delo osnovnih organizacij sta precej vplivala obsežnost občine in majhna naseljenost, ki sta imela za posledico veliko število osnovnih organizacij z malo člani. Vse to je vplivalo, da komunisti niso predstavljal močne idejne sile, da so težko oblikovali enotna stališča, da večkrat stališča osnovnih organizacij niso bila v skladu z interesi večine občanov in da so ostali problemi nereseni. Osnovne organizacije so bile ločene od dogajanj, kar je zaviralo tudi uveljavitev ZK v sistemu socialistične demokracije.

Prav zaradi teh slabosti se je več osnovnih organizacij sklenilo združiti. Z njimi se je strinjal občinski komitej, ki je na zadnji seji odločil, da bo odsej v občini namesto 47 osnovnih organizacij le 23.

Tako bo na območju mesta posej le ena osnovna organizacija. Združile so se tudi organizacije v Kolpski dolini, Dragarski dolini in zno-

traj nekaterih delovnih organizacij (pri KGP in KP Snežnik), nekatere terenske in proizvodne osnovne organizacije (Podpreska in okolica z »Jelkovo«), pa tudi osnovne organizacije sorodnih podjetij (Tekstilna in Trikon). Nekatero osnovno organizacijo v manjših delovnih organizacijah, ki ne opravljajo sorodnih dejavnosti (Oprema, INKOP,

Kočevski tisk, Komunala), proučujejo, ali bi se združile ali pa naj bi se njihovi komunisti vključili v delo terenskih osnovnih organizacij. Komunisti so tudi menili, naj bi njihovo bodoče delo potekalo v obliki občasnih konferenc, aktivov, posvetovanj in drugih oblik, ki bodo zagotavljale najuspešnejše delo komunistov.

Seveda pa se komunisti zavedajo, da vse te spremembe v organizaciji in metodah dela še ne bodo same rešile vseh problemov, ampak da je z njimi dana le večja možnost za delo komunistov v svoji organizaciji in tudi v delu ostalih družbeno-političnih organih.

O reorganizaciji in metodah dela ZK v občini bodo razpravljali in odločali komunisti še na občinski konferenci ZK, ki bo predvidoma 4. aprila. Na njej bodo podrobneje razpravljali še o krepitvi samoupravljanja, delitvi po delu in o boljšem družbenem in političnem delu z mladino.

Cene v Kočevju

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovini s sadjem in zelenjavo naslednje maloprodajne cene: krompir 0,72 N-din/kg, jajca 0,50 N-din/kos, pomaranče 4,30 do 4,56 N-din/kg, limone 4,50 N-din/kg, banane 5,40 N-din/kg, jabolka 3,40 do 4,30 N-din/kg, sveže zelje 1,96 N-din/kg, kislo zelje 1,54 N-din/kg, kislja repa 1,42 N-din/kg, zelena solata 3,63 do 5,82 N-din/kg, čebula 2,47 N-din/kg, ribe 4,70 do 6,75 N-din/kg, fižol v zrnju 3,93 do 4,90 N-din/kg.

Kaj bo zdaj z Gajem?

Po otvoritvi nove šole v Kočevju je nastalo veliko vprašanje, kako bo s sprehajališčem in parkom Gaj. Nujno bi bilo, da bi se prizadejali sestati in se o tem temeljito pogovorili. Gaj je Kočevje gradilo več let za sprehajališče v športnem središču. Za to je bilo potrebno veliko prostovoljnega dela, pa tudi denarja. Gaj je postal edini košček mesta za kratke sprehode in počitek. Z gradnjo šole so bili v njem odstranjeni vsi prometni znaki in svarične table, tako da sedaj neovirano vozijo po njem avtomobili, motorji in kolesa.

Otroci hodijo v šolo čez zelenice iz vseh smeri in si tako krajšajo pot do šolskega

poslopja, ne oziraje se na opozorila in prošnje, naj tega ne počno. Do danes ni nihče uredil dohoda in otroci po nepotrebnem nosijo blato v šolo in v telovadnico doma telesne kulture.

Skrajni čas je, da na novo vpeljemo red, saj nima pomena, da eno gradimo, drugo pa uničujemo. Prav gotovo so vsi prebivalci mesta za ureditev Gaja, vendar dobimo od poveljstva enak odgovor, ko prosimo za pomoč: bomo, bomo! Kaj bo s prostorom, ki je bil namenjen za otroško igrišče. Pod okni šole je igrišče neprimerno, zato naj bi ta prostor uredili v mali šolski park, kjer bi se med odmori lahko sprehajali učenci. —ko

Miro Hegler:

Kaj menijo komunisti v občini

O AKTUALNIH DRUŽBENO-POLITIČNIH PROBLEMIH NAŠE DRUŽBE

Ideološka komisija ZKS Kočevje je v novembru izvedla anketo med člani ZK v kočevski občini, s katero je želela ugotoviti mnenje komunistov o najaktualnejših problemih razvoja naše družbe. Številna vprašanja o naši gospodarski in družbeni reformi ter reorganizaciji ZK so predstavljala glavno vsebino vprašalnika ankete. Iz odgovorov, ki so jih dali anketirani člani ZK, je bila izdelana vrsta ugotovitev o najpomembnejših vprašanih sedanjega časa. Številni predlogi in mnenja, ki so jih komunisti dali v svojih odgovorih, bodo služili občinskemu komiteju ZK pri reorganizaciji ZK v občini ter pri bodočem programiranju dela osnovnih organizacij in komiteja. Celotni namen ankete je bil: presoja naše družbene biti in ocena konkretnih akcij, ki potekajo na družbenopolitičnem in ekonomskem področju. Anketa je bila anonimna, v

njej pa je sodelovalo 428 članov ZK. Povprečna starost anketiranih je 39 let, povprečni staž v ZK pa 13,5 let. V zadnjih desetih letih je bilo sprejetih v ZK več kot polovico članov v starosti nad 30 let in manj kot polovico v starosti pod 30 let. Ta ugotovitev nas opozarja na dejstvo, da potrebujemo danes več časa za sprejem v ZK kot pred leti.

V neposredni proizvodnji je zaposlenih 34,4 odst. anketirancev, v drugih službah delovne organizacije 26,4 odstotka, v družbenih službah 19,1 odst., gospodinj je 4 odst. upokojevcem 13,5 odst. Med anketiranci je bilo največ neposrednih proizvajalcev. Velik odstotek upokojevcem potrjuje ugotovitev, da kaže v ZK v občini v naslednjem obdobju pomladiti. Ko smo skušali ugotoviti, v kolikšni meri so komunisti obremenjeni z različnimi funkcijami, smo prišli do zanimi-

vih podatkov, ki kažejo na to da funkcije v družbenopolitičnih organizacijah niso v rokah majhne skupine ljudi, saj ima 29,2 odst. anketirancev po eno ali več funkcij v teh organizacijah. Iz podatkov je razvidno, da imamo še vedno mnoge komuniste, ki so nosilci dveh, treh ali več funkcij hkrati, medtem ko je 70,8 odst. komunistov, ki nimajo nobene funkcije.

Med anketiranci, ki so v delovnem razmerju, je 24,3 odst. članov delavskih svetov, 11,4 odst. upravnih odborov, 4,7 odst. odbornikov občinske skupščine ter 4,2 odst. članov svetov pri občinski skupščini. Teh nekoliko splošnih statističnih podatkov nam pove, da je bilo z anketo zajeto članstvo iz vseh področij naše družbene dejavnosti. Ko je ideološka komisija pripravljala vprašalnik ankete, je še posebno želela vedeti mnenje komunistov o tem, kako naj se v bodoče

organizirajo člani ZK in s kakšnimi oblikami in metodami dela naj povečajo svojo družbeno aktivnost v organih samoupravljanja. Kar 32 odst. komunistov meni, da je bil dosedanji način organiziranosti ustrezen, ne manjka pa v odgovorih tudi številnih drugih predlogov in pripomb, ki bodo občinskemu komiteju služili pri oblikovanju organizacijske strukture v občini. Med pripombami posebno izstopajo naslednje: komunisti naj se organizirajo po delovnih enotah, tako da bodo v organih samoupravljanja aktivnejši; mladina naj se vključi v terenske osnovne organizacije; komunisti naj se organizirajo po panogah dejavnosti; več aktivnosti na terenu pričakujemo od komunistov, ki so vključeni v delovnih organizacijah; večkrat si želimo seznanjati s problemi na Obk ZK itd.

(Konec prihodnjic)

Le 9 milijonov za 13 skupnosti

Na zadnji seji sveta za urbanizacijo, stanovanjske in komunalne zadeve kočevske občinske skupščine so razpravljali o osnutku odloka o javnih vodovodih na območju občine, o problematiki vodovoda v Kočevju in o osnutku proračuna za leto 1967 na komunalnem področju. Razen tega so govorili še o vzdrževanju cest IV. reda, mestnih ulic in parkov, o omejitvi osnega pritiska na cestah III. reda ter o drugih perečih vprašanjih.

Osnutek o javnih vodovodih med drugim določa, da naj bi v bodoče uvedli pristobine za vsak nov priključek na javni vodovod. Ker so za to predlagali precej visok znesek, se je razvila živahna razprava. Člani sveta bodo svoja stališča posredovali občinski skupščini. Menili so tudi, da bi morali kočevski vodovod prevesti iz zajetja v Obrhu in manj iz Slovenske vasi.

90.000 Ndin nikakor ne zadoštuje za vseh 13 krajevnih skupnosti na območju občine. Po

mnenju članov bi morali v ta namen določiti več sredstev.

Nedvomno bo treba nekaj ukreniti glede vzdrževanja cest IV. reda, ki so v zelo slabem stanju. Cesto Kočevje-Koprivnik naj bi prevzelo KGP Kočevje, ki jo največ uporablja, dobilo pa naj bi tudi sredstva, ki so namenjena za vzdrževanje te ceste. Člani so se strinjali s predlogom upravnih organov, naj vsa sredstva za vzdrževanje ulic in nasadov v Kočevju dobi krajevna skupnost Kočevje-mesto, ker bo po njihovem ureddi, tako da bi dobival več mnenju ta skupnost najbolj poskrbela za redno urejanje in nadzorovanje.

Domače nočnine zelo porasle

Februarja letos je hotel Pugled v Kočevju zabeležil 610 nočnih turistov (501 domačo in 109 tujih). V primerjavi z istim mesecem lani je bilo letos domačih nočnin 76 več, tujih pa 17 manj.

V prvih dveh mesecih letos pa je v primerjavi z istim obdobjem lani zabeležil »Pugled« kar 314 domačih nočnin več, medtem ko je bilo tujih 20 več. V odstotkih pa je letos (januar-februar) hotel zabeležil 37 odstotkov več domačih in 10 odstotkov več tujih nočnin.

DROBNE IZ KOČEVJA

■ MESTNA PEKARNA SE JE NEDAVNO pripojila ljubljanskemu podjetju ZITO. Kruh je zdaj bolj in izbira večja. Res je, da včasih zmanjka belega ali črnega kruha, ki ga potrošniki lahko dobe šele popoldne, toda to se bo dalo izboljšati. Prav bi pa bilo, da bi izboljšali prevoz kruha v gostinska podjetja. Malce bolje, da so s glasčičarne sneli ime METKA in namestili svetlobni znak ZITA.

■ NA TRZNIČNI RAZEN UMETNIH ROZ in podobnega klica ter nekaterih vrst rastlinskih semen včasih skoraj nič ne dobis. Sola, te še dolgo ni, pa tudi radiča ali motovilca ne. Ljudje pa še prav mirljivo nabirajo regrat.

■ SUHO IN LEPO VREME omogoča, da bi mesto očistili nesnaga, ki se je čez zimo nabrala

v raznih kotih. Dva stalna pometalca temu ne bosta kos, zato bi morali uvesti akcijo za čiščenje, to pa tako, da bi posegli tudi v stranske ulice. Hišni sveti bi morali pospraviti okoli hiš. Mestna čistotca je velik prispevek turizmu, le da le tega še premalo zavedamo.

■ PREBIVALCI SE PRITOŽUJEJO, da so postale podgne bolj nadležne, kot so bile druga leta. Kaže, da bi bil učinek le, ko bi jih unčili po vsem mestu hkrati. To bi morali napraviti takoj.

■ POBALINI IN NOČNI RAZGRAJACI so spet začeli lomiti in razmetavati klopi v parkih, kole okrasnega grmičja in rezati stebila mladega drevja. Ali pri nas res ni nikogar, ki bi mogel objestnejšem trdnje stopiti na prste?

Sami modernizirajo podjetje

Pred dvema letoma so zgradili nove prostore, zdaj postopoma kupujejo tudi nove stroje — Kljub reformi modernizacija, zadovoljivi osebni dohodki in skladi, večja proizvodnja in več zaposlenih

V zadnjih letih prejšnjega stoletja so začeli v Sodražici, nekaj kasneje pa še v Ribnici plesti žične mreže za sita in rešeta. Po drugi svetovni vojni se je po več ukrepih in reorganizacijah izoblikovalo današnje podjetje PLETILNICA ŽIČNIH MREŽ V SODRAŽICI, ki ima obrat tudi v Ribnici.

V zadnjih petih letih prodajo precej žičnih mrež ne le za sita in rešeta, ampak tudi industriji, ki jih uporablja za armaturo pri izdelavi azbestnih tesnil za automobile. Pred tremi leti so začeli izdelovati še najlonske mreže, ki vedno bolj zamenjujejo bivše žične mušje mreže na oknih, uporabljajo pa jih tudi za sejanje peska.

V Jugoslaviji je še 5 podjetij, ki izdelujejo mreže, vendar v teh proizvajajo še drugo (mreže so dopolnilna dejavnost), Pletilnica žičnih

mrež v Sodražici pa izdeluje le mreže.

V Sodražici so lani proizvedli za 230 milijonov S din mrež. Prodali so vse, žal pa so kupci slabi plačniki, saj so dolgovali konec preteklega leta 71 milijonov S din.

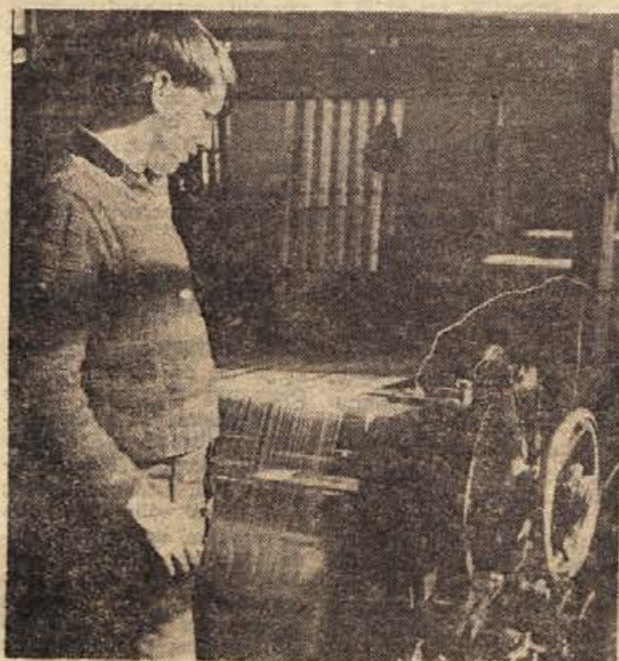
Kljub dolžnikom in reformi dobro gospodarijo, saj znašajo povprečni mesečni osebni dohodki zaposlenega okoli 92.000 S din, razen tega so na vsakega od 41 zaposlenih ustvarili lani po milijon S din skladov.

Podjetje iz leta v leto bolj modernizirajo. Pred dvema letoma so se preselili v nove prostore in postopoma kupujejo tudi nove stroje. Doslej so dobili 3 nove stroje, naročili pa so jih še 5, od katerih bodo letos dobili vsaj 4 (prvega že v aprilu). Stroje, so kupili brez kreditov.

S postopno modernizacijo narašča tudi proizvodnja. Ta-

ko računajo, da bodo letos izdelali že za 300 milijonov S din mrež. Zaposlili bodo predvidoma 10 novih delavcev; zanje bodo organizirali tudi tečaj za pridobivanje kvalifikacije.

Reforma jih je prizadela le toliko, da ne dobivajo več domačih surovin, ampak morajo vse uvoziti. Vendar težavo prebrodijo tako, da manjši del svojih proizvodov izvozijo, razen tega pa nakupijo devize, ki jih potrebujejo za uvoz surovin.

Branko upravlja z dvema tkalnima strojema, kjer se rojevajo žične mreže (Foto: Primc)

Na tesno s proračunom

V Ribnici je bila 16. marca seja sveta za družbeni plan in finance pri občinski skupščini. Sprejeli so predlog odloka o prispevkih in davkih občanov ter odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o občinskem prometnem davku. Kot zanimivost naj navedemo, da se udeležencem NOB, ki se poklicno bavijo s kmetijstvom, zniža obratniški prispevek; udeležencem NOV iz leta 1941 za 100 odst., udeležencem iz leta 1942 in 1943 za 50 ter udeležencem iz leta 1944 za 25 odst. Uveden je nov davek na večje kmetijske stroje: za traktor nad 35 KM za vsako KM 60 ND, za buldožer od vsake KM 120 ND in za strojne žage za lesno predelavo od 500 do 1000 NDin.

Na seji so razpravljali tudi o predlogu odloka o proračunu občine za leto 1967, ki predvideva

4.820.000 NDin dohodkov. Temu so prilagojeni tudi izdatki, tako da so sredstva za marsikatero dejavnost zelo pičila. Za vseh 16 krajevnih skupnosti v občini je predvidenih le 2 milijona Sdin.

V občinskem proračunu je precej sredstev namenjenih za šolstvo, in sicer 1.815.700 NDin. Del teh sredstev je namenjen tudi za glasbeno šolo, delavsko univerzo, za sofinanciranje kočevske gimnazije in za prevoze otrok v šolo. Za socialno varstvo je predvidenih 406.300 NDin, za socialno zdravstvo pa 114.300 NDin.

Clani sveta so se dalj časa zadržali ob vprašanju plačila anuitet za nekatere zgradbe, ki močno bremenijo občinski proračun. Svet je z manjšimi spremembami občinski proračun sprejel in ga predložil občinski skupščini, da bi ga potrdila.

Kritikastrstvo ne vodi v napredek

Nihče ne nasprotuje, da državljan na zboru volivcev pove svoje mnenje, celo zaželelo je, pa čeprav gre za občinsko skupščino ali kak drug organ. Vendar kritika izgubi smisel, če je enostranska in tendenciozna in če izhaja iz sebičnosti.

V Sodražici poslušamo skoraj na vsakem sestanku kritikastrske, ki si vsak ukrep občinske skupščine tolmačijo tako, kot da občina slabo gospodari. Za vse težave, ki jih ima Sodražica, je po njihovem kriva občina, ali bolje, uslužbenci občinske skupščine in uprave. Zato se ne smemo čuditi predlogu na zadnjem zboru volivcev v Sodražici, naj bi uslužbenci

ObS prejimali le 80-odstoten osebne dohodke (menda za kazen).

Nekateri ljudje v Sodražici kot da želijo, da bi se zaostri odnosi med Ribnico in Sodražico. Govorijo, da je Sodražica zapostavljena, pozablja jo na bremena, ki jih mora občina plačevati še iz časov, ko je bila Sodražica samostojna občina. To ni očitak, ker je prav, da to vedo vsi ljudje, posebno pa tisti, ki hočejo odnose zaostrovati.

Največji kamen spotike je šola v Ribnici, katere gradnja je bila več kot nujna in bo še potrebovala denar, dokler ne bo dokončno zgrajena. Ko bo letos dograjena, bo prišla na vrsto šola v Sodražici, ki ji je treba obnoviti fasado, in šola v Loškem potoku. Brž ko se bo krog tistih, ki prispevajo za šolstvo, razširil še na obrtnike in kmete, bo več denarja in bosta tako lahko kmalu na vrsti tudi ti dve šoli.

Nergaštvo, tovariši, pa ne vodi v napredek! Ribnica sodi v manj razvita področja in še kako potrebuje enotnost pri spopadu z vrsto težav, ki izvirajo iz preteklosti in zaostalosti!

KAREL ORAZEM

SPREJEMA IN ODDAJA VAŠE ŽELJE

Dvoje lepih povesti klasika Josipa Jurčiča imate v knjigi: **KLOSTRSKI ZOLNAR — TIHOTAPEC**. — Z ilustracijami akad. slikarja B. Borčiča — Izdala Dolenjska založba. Cena 560 S din. Dobite v knjigarnah.

Cene v Ribnici

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovini s sadjem in zelenjavo naslednje maloprodajne cene: krompir 0,80 N-din kg, jajca 0,45 do 0,55 N-din kos, pomaranče 4,20 N-din kg, banane 5,40 N-din kg, limone 4,50 N-din kg, jabolka 4,08 N-din kg, sveže zelje 2 N-din kg, kislo zelje 1,55 N-din kg, kislja repa 1,50 N-din kg, zelena solata 3,75 N-din kg, čebula 2,75 N-din kg.

Za 26. marec — praznik ribniške občine — želi vsem delovnim kolektivom še mnogo uspeha in jim čestita

PLETILNICA ŽIČNIH MREŽ SODRAŽICA

ZA LETOŠNJI OBČINSKI PRAZNIK PRISRČNO VOŠČIMO VSEM OBČANOM, POSEBNO PA STRANKAM, KI KUPUJEJO V NAŠIH PRODAJALNAH. SE NADALJE SE PRIPOROČAMO ZA OBISKI!

TRGOVSKO PODJETJE

JELKA RIBNICA

KMETIJSKA ZADRUGA RIBNICA

TEKSTILNA TOVARNA SUKNO ZAPUŽE

Priporočamo vam, da izberete za vaš dom kvalitetne volnene odeje pri tekstilni tovarni SUKNO, Zapuže.

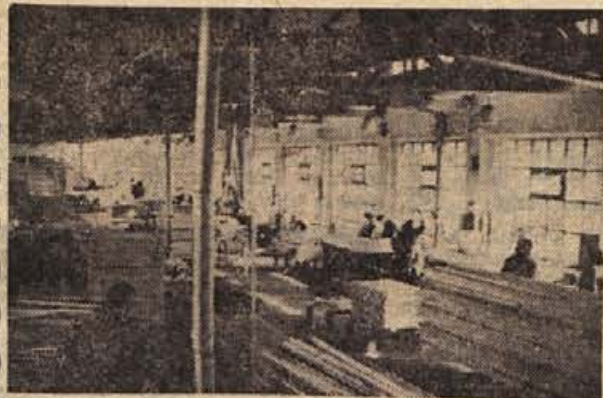

RAZEN ODEJ PROIZVAJAMO SE MODNE DAMSKE IN MOSKE TKANINE ZA OBLEKE, PLASCE IN KOSTIME.

Kolektiv **KOMBINATA LESNE INDUSTRIJE**

INLES RIBNICA na Doleniskem

čestita vsem svojim odjemalcem za občinski praznik!

OKNA, VRATA, POLKNA, TELEVIZIJSKE MIZICE, OTROŠKE OBESALNIKE dobite v prodajnem skladišču v Ribnici!

Prisrčne pozdrave z najlepšimi željami pošilja ob letošnjem občinskem prazniku

STANOVANJSKO KOMUNALNO PODJETJE RIBNICA

OBČINSKA SKUPŠČINA RIBNICA

Občinski odbor SZDL — Občinski komite ZKS — Občinski odbor ZZB — Občinski sindikalni svet — Občinski komite ZMS

čestitajo vsem delovnim ljudem z željo, da bi si tudi vnaprej prizadevali za vsestranski napredek podjetij, krajev in občine!

Za letošnji 26. marec, praznik ribniške občine

prisrčno čestitamo in se priporočamo za naročila!

KOVINSKO PODJETJE RIBNICA

čestita vsem delovnim ljudem na območju domače občine za njihov praznik, posebno pa voščil kmetovalcem in se jim v bodoče priporoča za tesnejše sodelovanje!

Kandidati za zbor delovnih skupnosti

V črnomljski občini so bili na kandidacijskih zborih delovnih ljudi izbrani naslednji kandidati za občinski zbor delovnih skupnosti:

Volilna enota BELT II: Ivan Sašek.

Volilna enota Rudnik II: Janez Kocjan, Kazimir Čemas.

Volilna enota ZORA: inž. Stane Pečaver.

Volilna enota obrtnikov: Anton Mlek, Milan Bajc in Pavel Kmetič.

Volilna enota BELSAD, podjetja POTROŠNIK in gostincev: Lado Petric.

Volilna enota ELEKTRO, ZTP in PTT: Anton Sever.

Volilna enota ISKRA II: Jakob Snoj in Znan Skrbinjar.

Volilna enota KZ — okoliš Vinica: Miko Rahoj in Jože Fortun.

Volilna enota KZ — okoliš

Stari trg: Jože Kapš, Slavko Kobe in Jure Barič.

Volilna enota KZ — okoliš Semič: Franc Malnaric in Ivan Skrbinjar.

Volilna enota KZ — okoliš Črnomelj: Jože Sprajcer in Janez Pezdirc.

Volilna enota gimnazija in osnovna šola Semič: prof. Janez Kambič, prof. Darka Čop in prof. Marjan Skrbinšek.

Volilna enota zdravstveni dom: dr. Pavel Slamay in Vlado Mušič.

Na zborih delovnih ljudi v gospodarstvu je bil za kandidata v gospodarski zbor SRS izbran inž. Ciril Mravlja, direktor z ZTP Ljubljana. Na zborih delovnih ljudi iz prosvetne skupine pa so za kandidata v republiškem kulturno-prosvetnem zboru določili Ivana Zeleta, ravnatelja metliške osemletke.

20 let gasilstva v Prelesju

Prostovoljno gasilsko društvo v Prelesju pri Starem trgu je bilo ustanovljeno 1947. Sprva je delalo za področje petih vasi, kasneje pa so v Lazah ustanovili svoje društvo, medtem ko so druge štiri vasi še naprej ostale v sklopu gasilskega društva Prelesje.

Društvo je bilo ob ustanovitvi zelo revno, toda z organizacijo mnogih prireditev in s prostovoljnimi delom smo prišli do lastne stavbe in opreme. S sredstvi stan nam nekaj pomagali tudi gasilska zveza in občina.

Ob gradnji gasilskega doma smo prišli na zamisel, da bi stavbo dvignili za eno nadstropje ter ga namenili

turistični dejavnosti, ki ima v naših krajih vse možnosti za razvoj. Načrt smo izpeljali in naš gasilsko-turistični dom ima zdaj štiri tujske sobe ter lepo gostišče. Lani smo zgradili tudi vodovod.

Za vse uspehe preleških gasilcev imajo največ zaslug Ivan Kapš, Peter Madronič, Jože Kapš in Franc Zeljko, ki so si vsa leta poirtvovalno prizadevali za uresničitev široko zastavljenih načrtov.

Na nedavni seji upravnega odbora smo sklenili, da bomo letos junija proslavili 20-letnico našega delovanja ter ob tej priložnosti organizirali večjo prireditev.

Fr.

Namesto 33 le 9 osnovnih organizacij ZK?

Komunisti se morajo usposobiti za samostojno politično delovanje in si morajo prizadevati za uresničevanje politike Zveze komunistov tako v svoji delovni organizaciji kot v domačem kraju

Na zadnji seji je občinski komitej ZKS razpravljala predvsem o konkretni izvedbi reorganizacije Zveze komunistov v občini. Odločil se je za teritorialni princip organiziranosti komunistov, če bodo osnovne organizacije na predlog pristale. Po vseh osnovnih organizacijah bodo organizirani sestanki, kjer bo imel vsak komunist možnost povedati svoje pripombe. Predvsem pa je potrebno, da se komunisti seznanijo z namenom reorganizacije in da spoznajo novo družbeno vlogo ZK ter njeno mesto v našem družbeno-političnem sistemu.

Potrebno je odpraviti zaprtost nekaterih osnovnih organizacij in se zavzemati za sodelovanje komunistov pri reševanju širših družbenih vprašanj. Tudi v sedanjih razmerah je potrebna enotnost družbeno-političnih sil, razen tega mora biti komunistom jasna tudi njihova vloga v sistemu samoupravljanja in v drugih organizacijah. Iz tega spoznanja moramo izhajati pri iskanju organizacijskih oblik, ki jih v obliki aktivov, posvetovanj in konferenc omogoča tudi teritorialni princip organiziranosti. Spoznati moramo, da je potrebno doseči delitev dela med samoupravnimi organi, drugimi političnimi organizacijami in Zvezo komunistov. Komunisti pa se ne moremo vmešavati v pristojnosti samoupravnih organov in organizacij, temveč moramo v njih delovati tako, da bodo sklepe in stališča

sprejemali skladno s politiko Zveze komunistov.

Eden izmed namenov reorganizacije je v tem, da ZK hitreje in pravilno reagira na pojave v družbi in da učinkovito rešuje probleme, ki jih poraja naš družbeni razvoj. Komunisti se morajo zato usposobiti za samostojno politično delovanje in morajo iti v bitko za izvajanje politike ZK povsod, kjer je potrebno, naj bo to v delovni organizaciji ali v domačem kraju.

Včeraj so v Adlešičih praznovali

Tudi letos v Adlešičih niso pozabili na svoj praznik 22. marec in na dan, ko je bil pred 22 leti v okolici Adlešič zadnji spopad s sovražnikom na belokranjskih tleh. Tedaj je 8. brigada pregnala ustaše in Nemce, ki so še pred odhodom zažgali 7 vasi. Letošnji krajevni praznik so vaše organizacije pripra-

vile manj slovesno kot po navadi, ker za večje prireditve ni denarja. Vseeno pa so imeli včeraj popoldne lep program:

— ob 14. uri je bila slavnostna in delovna seja krajevne skupnosti, katere so se udeležila tudi vodstva vseh krajevnih družbeno-političnih organizacij;

Upošteva vse to, je občinski komitej sklenil, da namesto sedanjih 33 osnovnih organizacij ZK v občini organiziramo le 9 organizacij. Prizadevati pa si moramo za sposobna in predana vodstva osnovnih organizacij, ki bodo sposobna pripravljati kvalitetne sestanke, na katerih bodo komunisti dobivali napotke za svoje delo v družbeno-političnem življenju.

MILAN MALEŠIČ

— ob 16. uri je bila v šoli kino predstava za šolsko mladino;

— ob 18. uri so jugoslovanski film z vojno tematiko brezplačno predvajali občanom;

— zvečer pa je gasilsko društvo organiziralo zabavo v gasilskem in združenem domu.

Dragatuš: v šolo praktični pouk!

Na roditeljskem sestanku, ki je bil na osnovni šoli v Dragatušu 12. marca, so se starši pogovarjali s tov. upraviteljico Fani Toman o sodelovanju doma in šole. Govorili so tudi o slabih uspehih v višjih razredih. Pravijo, da je vzrok za slab uspeh večidel delo na kmetijah, prav tako pa na uspeh vpliva tudi oddaljenost, saj nekateri učenci vsak dan prepešajo tudi po šest kilometrov, da pridejo do šole. Gotovo ne moremo pričakovati dobrega uspeha od učenca, ki ga po šesturnem delu v šoli in enourni hoji domov čaka še delo na polju. Starši bodo morali

razumeti, da učenec v šoli ne počiva, ampak dela in ga delo v šoli utruja. Večina staršev je želela, naj bi v učni program znova vnesli kmetijski pouk. Učenci naj bi se naučili cepjenja in obrezovanja vinske trte ter sadja, deklacije pa vezanja, pletenja in drugih gospodinskih del. Starši menijo, da je v industriji le še malo delovnih mest in da bo večina otrok ostala na kmetijah, zato naj bi šola nudila učencem os-

novno praktično znanje, ki ga bodo uporabljali doma.

M. B.

Kratke z Vinice

● **VSAK MESEČ** je na viniškem koncu manj prebivalstva, čeprav je rojstev več kot smrti. Statistični podatki kažejo, da se občani odseljujejo. Mladina s končanim osnovnim šolanjem odhaja v mesta v šole ali za zaslužkom, prav tako se vsak mesec odseli nekaj odraslih. Tudi odselitev v tujino je bilo precej. Kot kaže, pa je v zadnjem mesecu prišlo do sprememb in bo statistika prvič po daljšem razdobju izkazovala prirast prebivalcev.

● **IZVOLJENO NOVO VODSTVO SZDL** — Na zadnji seji je bil za predsednika krajevne organizacije SZDL ponovno izvoljen Jože Grdun, tajnik je postal Bogomir Mihelič, podpredsednik Rudi Trempus, blagajnik Panika Špehar, za predsednika nadzornega odbora pa je bil izvoljen Franco Paviakovič.

9 gospodarjev zgradilo cesto

V Sodevcih pri Starem trgu so že več let premišljali, kako bi zgradili 900 metrov ceste skozi vas. Lani pa je 9 mladih gospodarjev s prostovoljnimi delom cesto naredilo, poleg tega so vaščani zanjno žrtvovali vrtove in njihve pred hišami. Izračunali so, da je bilo delo na cesti in pri gradnji hudournika vredno več kot milijon dinarjev.

Odkar je v vasi nova cesta, lahko pride do hiš vsak avtomobil, posebno pa je pomembno, da lahko pride rešilni avtomobil. Sodevcani smo zdaj zadovoljni. Vsem, ki so pridno delali in odstopili zemljišča, se v imenu organizatorjev zahvaljujem.

RUDI ŠTERK

Po težki bolezni nas je zapustil naš oče, stari oče, brat in stric

MATIJA BRODARIČ iz Gribelj

Pogreb dragega pokojnika bo v četrtek, 23. marca 1967, ob 16. uri izpred hiše žalosti na pokopališču v Gribeljah

Zalujoči:

otroci Matija, Zofka, Franc, Jože, Anica in Janez z družinami ter drugo sorodstvo

Z malo denarja opravljeno veliko delo

6. marca je bila v Črnomlju letna skupščina občinskega odbora Rdečega križa — Pohvalili so uspešno delovanje organizacije v minulem obdobju, razrešili stari odbor in izvolili novega ter sprejeli osnutek delovnega načrta

Organizacija RK je bila na črnomljskem področju od zadnje skupščine marca 1965 zelo delavna, kar je bilo mogoče razbrati iz uvodnih poročil. Včlanjenih je že 6124 občanov, od tega je 3200 članov starejših od 25 let, 2847 je podmladkarjev in 250 mladincev. Večina krajevnih organizacij je v tem času izpolnila svoje delovne programe, čeprav se je morala boriti z mnogimi težavami, predvsem finančnega značaja. Ugotovljeno pa je, da so v preteklem obdobju najuspešneje delova-

le krajevne organizacije RK v Semiču, na Vinici, v Dragatušu in Črnomlju.

Na področju zdravstveno-vzgojnega dela z uspehi v minulem obdobju niso zadovoljni, kljub temu da je občinski odbor RK organiziral 28 različnih zdravstvenih predavanj za odrasle z okoli 1500 poslušalci. Podmladkarji na osnovnih šolah so bili deležni kakih 20 predavanj o zdravi prehrani, higieni doma, alkoholizmu, o boju proti TBC, pomoči starim in onemoglim in o krvodajalstvu. V nekaterih krajih so bili tudi tečajji prve pomoči, občinski odbor RK pa je sodeloval tudi pri organizaciji letovanja otrok na Oresu.

Krvodajalska akcija je bila v letu 1965 zelo uspešna, lani pa je bil plan odvzema krvi dosežen le z 62,5 odstotka. V razpravi so omenjali tudi negotovanje krvodajalcev, ker se je zgodilo, da so posamezni kmetje prostovoljno oddali kri, ko pa so jo v bolnišnici potrebovali zase, so jo morali drago plačati. Po izjavi predstavnika GO RK Iva Majdiča bodo poskrbeli, da se to ne bo več dogajalo.

V boju proti jetiki je sodeloval tudi RK skupno s protituberkuloznim dispanzerjem. V letu 1966 je bila izvedena tuberkulinizacija otrok na vseh šolah, razen tega je bilo v krajevnih središčih 7 predavanj, spremljanih s filmom.

Ugotovili so, da lepo napreduje tudi socialna dejavnost v okviru RK. Aktivisti in občinski odbor RK skušajo skupno s socialno službo reševati vse socialne probleme, seveda, kolikor jim to dopušča denarne možnosti. Prav tako si je občinski odbor RK vselej močno prizadeval, da bi na šolah nemoteno delovale šolske mlečne

kuhinje ne glede na ukinitev mednarodne nemoči. Kot so v razpravi omenjali, pa bi lahko podmladkarji in drugi šolarji z nabiranjem zelišč dosegli dvoje: spoznali bi zelišča in si prisluzili vsaj nekaj sredstev, nujno potrebnih za obstoj šolskih kuhinj.

Na letni skupščini je dobil stari odbor razrešnico, izvolili so nov 11-članski upravni odbor, 3-članski nadzorni odbor, Stefko Pahulje za delegatko na republiški skupščini in Borisa Savnika za delegata na zvezni skupščini JRK.

TONE KNEZ BELA KRAJINA V DAVNINI

6

Možnost za viniški vodovod?

Ze več let Vinčani razpravljajo o vodovodu in iščejo možnosti, kako bi prišli do zdrave pitne vode, kar je še posebno pomembno zdaj, ko se kraj turistično razvija. V vsej Vinici sta samo dva večja vodnjaka: eden je v šoli in drugi v bivši Strkovi trgovini, za to ni čudno, če domačini ugibajo, ali bi se dalo vodo napeljavati iz Nerajca, iz Kolpe ali iz kakšnega drugega zajetja.

V zadnjem času pa so odkrili novo možnost: na sosednjem hrvaškem področju nameravajo napeljavati vodovod od Gorskoga Kotarja do Karlovca. Vodovod bi potekal nedealeč od Vinice, kar pomeni, da bi lahko prišli na razmeroma cenem način do vode.

Drobne rimske najdbe, ki izvirajo povečini iz grobov, so našli v Tribučah, na Otoku, v Ziljah in Podklancu pri Vinici, v Strekičevcu, Metliki in še kje. V zaselku Ogulin tik Vinice so okrog Starešničeve hiše v tleh še danes vidni temelji rimskih zidov. Ze pred sedemdesetimi leti je Pečnik domneval, da je tu stala rimska trdnjava. Le izkopavanje bi lahko pokazalo, ali je tu res stala prava utrdba ali pa so to le sledovi utrjenega podeželskega posestva.

Tako je Bela krajina životarila v dremavem provincialnem življenju vse do konca rimske okupacije. Iz časa preseljevanja narodov nimamo nobenih sledov. Z naselitvijo Slovencev, pokristjanjevanjem, z rajem fevdalnega reda in zemljiških gospostev na Slovenskem pa se pričlenja za Belo krajino novo, burno in usodno obdobje, ki traja dolga stoletja. Če je bila Bela krajina v antiki daleč stran od pomembnih dogodkov, tembolj je bila v središču

dogajanj v nadaljnjih stoletjih, ko je prestrezala udarce navalov turških čet.

STAROSLOVANSKE NAJDBE 10

Prve staroslovanske najdbe v Beli krajini so našli že leta 1900 v ČRNOMLJU, na njivi posestnika J. Puhka. Na svoji njivi je želel Puhke urediti sadni vrt in pri kopanju jam za sadno drevje so našli žgane prazgodovinske grobove in staroslovanske grobove. Del najdb je rešil pred uničenjem takratni šolski upravitelj v Črnomlju Franc Setina in jih poslal deželnemu muzeju v Ljubljano. Ker ob izkopavanju ni bil navzoč strokovnjak, je arheolog ljubljanskega muzeja Walter Smid mislil, da so v Črnomlju našli staroslovanske grobove z žganim pokopom. Vendar to ni tako, kajti danes vemo, da stari Slovani na področju Jugoslavije nikdar niso sezigali svojih mrtvih. Pač pa so prvi Slovenci v Črnomlju pokopavali rajne na starem grobišču Ilrov, ki so svoje mrtve upepeljevali, zato so bili halštatski in zgodnesrednjeveški grobovi med seboj pomešani. Odtod zmotna Smidova trditve, da so našli v Črnomlju žgane staroslovanske grobove. V grobovih

so našli bronaste obsedne obročke, te najbolj pogostne in značilne pridane v staroslovanskih grobovih.

Drugič so našli staroslovanske grobove na severni strani župne cerkve sv. Petra v Črnomlju, ko so poglobljali glavno ulico. Odkopali so pet grobov

Rimski relief s prizorom, ko bog Mitra kolje bika. Vsekan je v živo skalo v Judovju, nad vasjo Rožanec (iz fototeke Republiškega zavoda za spomeniško varstvo)

Mladinski klub: zaprto do preklica!

V Metliki ni zanimanja za kulturne prireditve — Koristno bi bilo izvesti anketo o željah občanov in mladine — Toni Gašperič: »Klub je propadel, ker je zaradi prizadetih propadel list Čas hiti!«

Ko so lani v Metliki za pri mladinski klub, so se o vzrokih širile različne govorice. Gotovo je bila tega kriva tudi nezainteresiranost med mladimi in slaba klubska dejavnost. Na to temo je odgovarjal lo pet metliških mladincev.

Nada Kovačič: Mladina v naši tovarni Beti je precej bolj organizirana kot v Metliki nasploh. Mladinski aktiv,

ki dela v sklopu poklicne šole, organizira izlete, mladinske plesne in družabne prireditve. Zal nimamo centralnega komiteja za vse obrate, ki so raztreseni po Beli krajini in Dolenjskem. Mladini pri delu precej pomaga sindikalna podružnica, sredstva pa dobi tudi pri organizaciji prireditvev.

Ne kaže, da bi bil metliški mladinski klub spet odprt, zato smo se v tovarni odlo-

čili, da si bomo uredili svoje prostore. Prostorov prejšnjega kluba mladina naše tovarne tudi ni uporabljala, saj smo le štiri mladinke doma iz Metlike, vse druge se vozijo.

Lidija Stamejčić: Ker se vozim na delo iz Črnomlja, ne delam v nobeni organizaciji. Da bi začelo v društvenih delati več mladine, bi jo morali znati pritegniti — pritegniti s takimi stvarmi, ki ne bi ostajale brez rezultatov.

Tone Pezdira, predsednik Obk ZMS: Metliški mladinski klub bo ostal zaprt, dokler po podjetjih ne bodo povedali, ali ga mladina potrebuje ali ne. Komite bi delo v njem rad oživil, vendar brez sredstev to ni mogoče, saj dobivamo le 6000 N din dotacij na leto. Poleg tega ima komite v programu popestritev kulturno-prosvetne dejavnosti, folklore in športa.

V Beti pripravljajo svoj mladinski klub. Če bodo tudi po drugih organizacijah kazali več zanimanja za interne klube, centralnega ne bomo več uredili.

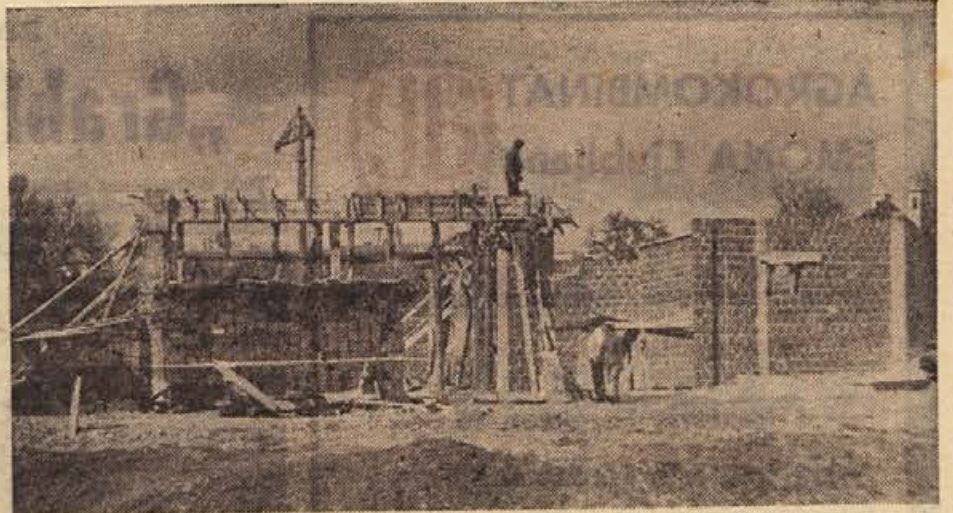
Menim, da bi bilo glede na nezanimanje Metličanov za kulturne prireditve koristno izvesti anketo o njihovih željah, medtem ko za javno tribuno verjetno ne bi bilo zanimanja, tako kot ga za prireditve ni.

France Gornik: Delo mladine bi moralo biti organizirano, ne stihijsko kot sedaj, ko so le trije ali štirje res delavci. Mladina bi morala tudi sama pokazati več iniciative. Studentje za Metliko ne pomenimo nič, saj smo se mladini povsem odtujili. Včasih nas je komite povabil k sodelovanju, zdaj nič več!

Toni Gašperič: V klubu smo izdajali list Čas hiti, ki je nekateri prizadeli. Zaradi tega je list moral prenehati izhajati, obenem pa je propadel tudi mladinski klub. Vedeti bi morali, da klub niso mize, stoli in televizor, ampak dejavnost, katere avtor je mladina. Imam občutek, da starejši ne znajo stopiti v stik z mladino.

Na mladinski konferenci je bil govor o pozitivni ostajavnosti, vendar je vse ostalo le pri besedah. Po mojem mnenju je edina rešitev v tem, da spet osnujemo mladinski klub. Važna ni množičnost, ampak delavnost!

SLAVKO SPLIHAL

AVTOMEHANIČNA DELAVNICA LEPO NAPREDUJE: Tokrat je fotografija prava in kaže že celoten objekt Pionirjeve avtomehanične delavnice, ki jo grade v Metliki. Pretekli teden smo po pomoti objavili fotografijo gradnje novega naselja pri tovarni BETI. Pa naj bo to namesto 1. aprila... (Foto: Ria Bačar)

Na Radovici bi radi obnovili gasilski dom

Po nedeljskem kandidacijskem zboru volivcev na Radovici so občani živahno razpravljali o delovanju krajevne skupnosti. Radi bi obnovili gasilski dom, da bi v njem lahko delovale tudi družbene organizacije in da bi na domačem odru gledali razne prireditve. Po oceni bi za popravilo gasilskega doma, v katerem so upoštevana mizararska in zidararska dela, elektroinstalacija in pleksiranje, potrebovali nekaj več kot 1.600.000 S din. Občani so bili mnenja, da bi precej teh sredstev lahko zbrali. Izjavili so, da so pripravljene pomagati tudi s prostovoljnimi delom, da pa pričakujejo nekaj pomoči tudi od občine. V kratkem se bodo na zboru krajevne skupnosti, ki zajema Radovico, Bojanjo vas, Radoše in Krašnji vrh, dokončno zmerili, koliko naj bi posameznik prispeval.

Ob tej priložnosti se razpravljali še o kmetijskih zadevah, predvsem o rigolanju vinogradov. Navzoči direktor kmetijske zadruge Metlika

inž. Janez Gačnik je kmetovalcem odgovarjal na vprašanja.

Zadruga je tudi pristala na prodlog Radovičanov, da bo v šolski kleti uredila skladišče za prodajo umetnih gnojil itd. V času sezone pa enkrat na teden organizirana prodaja blaga.

Za delo vnete le starejše ženske

Suhorsko prosvetno društvo bi radi oživilo z delom v pevskem zboru in v dramski sekciji, a se je izkazalo, da so za delo navdušene le požrtvovalne starejše ženske (nekateri stare tudi okoli 60 let); medtem ko mladina ne kaže zanimanja za petje in igranje. Če se stanje ne bo spremenilo in če mladina ne bo hotela pomagati tistim, ki se že več let udejstvujejo, je v nevarnosti obstoj društva. Škoda bi bilo, če bi kulturno-prosvetna dejavnost v vasi zamrla, saj so dobri pevci in igralci potrebni pri vseh proslavah.

Kaj bodo delale krajevne skupnosti

Predsednik občinske skupščine Franc Vrvišar je za danes sklical posvet s predsedniki vseh 12 krajevnih skupnosti na področju občine Metlika. Pogovorili se bodo o dosežanjem delu in načrtih za letošnje leto, hkrati pa o finančnih možnostih za ureditve zastavljenih načrtov.

27. marca bo seja obč. skupščine

V ponedeljek bosta v Metliki zasedala oba zbora občinske skupščine. Sprejemali bodo letošnji občinski proračun ter nekaj odlokov. Dnevni red predvideva še potrditev zazidalnega načrta za del Metlike, poročilo statutarne komisije, reševanje imovinsko-pravnih zadev ter imenovanja.

V KOMETU za 60 odstotne dohodke

Trenutne težave s pomanjkanjem obratnih sredstev bodo v metliškem konfekcijskem podjetju uredili sami — Delavci so se odločili za 60 odstotne osebne dohodke, dokler se finančni položaj podjetja in izboljša

Ne da bi metliško konfekcijsko podjetje KOMET slabo poslovalo, je zašlo v velike finančne težave zaradi številnih dolžnikov. Podjetje manjka obratnih sredstev, zato tudi račun svojih dolžnikov ne more poravnati in nekateri so že začeli groziti s tožbami.

O teh težavah so pretekli mesec v kolektivu odkrito spregovorili. Sprejeli so svojevrsten sklep, za katerega je bila velika večina zaposlenih. Sklenili so, da bodo vsem delavcem v proizvodnji in zaposlenim v upravi

mesec dni ali dva izplačevali le 60-odstotne zasluzke, preostalih 40 odstotkov osebne dohodke pa zadržali za plačilo računov, ki so pred tožbo. Tako ima podjetje na razpolago okoli 10 milijonov S din, s katerimi se bo lahko izkopal iz trenutnih težav. Visoki tožbeni stroški bodo tako odpadli.

Sklep o 60-odstotnem zasluzku ne velja za zaposlene, ki denar nujno potrebujejo bodisi zaradi boleznih družinskih članov, gradnje hiš ali drugih primerov, ne prizadevajo pa tudi vseh onih, ki zasluzijo manj kot 30.000 S

din na mesec. Računajo da bodo v dveh mesecih posojilo vrnilo in tedaj bo vsak za nazaj prejel razliko v zasluzku.

Odločitev proizvajalcev v KOMETU kaže na razumevanje do posledic gospodarske reforme in na veliko enotnost kolektiva, ki se je nedavno tega povečal za 30 članov. Med ukrepe, sprejete v zadnjem času, sodi tudi sklep o odpustitvi treh delavk. V daljšem razdobju niso pokazale pri delu nobenega uspeha, čeprav so jim nudili možnost uveljavitve na več delovnih mestih.

V Podzemlju gradijo gasilski dom

Na travniku pod vasjo kažejo kupi navoženega kamnja in gradbenega materiala, da so se gasilci resno lotili gradnje — S prostovoljnimi delom in z lastnimi sredstvi bodo še letos stavbo podkletili

Dolgoletna želja prebivalcev Podzemlja in okoliških vasi, da bi imeli gasilski dom in prostore za delovne organizacije, je pred kratkim postala otipljiva. Prostovoljno gasilsko društvo, ki zajema vasi: Podzemlje, Grm, Zemelj, Kapljišče, Skrilje, Boršt, Boginjo vas, Mlake in Prilozje se je odločilo graditi. Izvolili so gradbeni odbor, v katerem so zastopniki vseh 9 vasi, za predsednika pa je bil izbran Ivan Butala.

Pred kratkim nam je razložil, kako so se gradnje lotili

in kako jo nameravajo izpeljati:

— Najprej smo dobili narčni za gasilski dom. V priložju bo klet, orodjarna s stolpom ter garaža, v prvem nadstropju pa je predvidena dvorana, oder, sejna soba, garderoba, sanitarije in pro-

kolikor bomo imeli finančnih možnosti.

Vseh 53 članov gasilskega društva kaže veliko navdušenja za gradnjo in vsi pri delu pridno pomagajo. Prav tako bodo vsi prispevali v denarju ali lesu. Zbiralno akcijo bomo organizirali tudi pri drugih občanah, saj bo gasilsko-kulturni dom vsem v korist. Če bo šlo po sreči, bo dom v treh letih zgrajen. Upamo, da bodo naša prizadevanja finančno podprli tudi na občini oziroma pri občinski gasilski zvezi.

Ivan Butala, predsednik gasilskega društva in gradbenega odbora

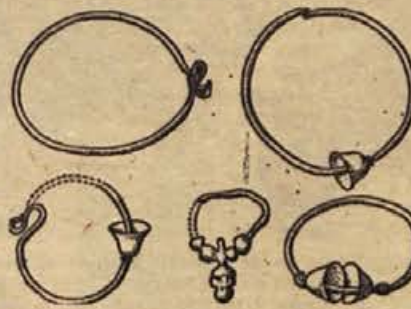
Na Svržakah so dobili pitno vodo

Minulo soboto je v 9 hišah v vasi Svržaki pri Metliki pritekla iz vodovodnih pip zdrava voda, katero so doslej močno pogrešali. Devet gospodarjev je na svoje stroške, toda v okviru krajevne skupnosti in s prostovoljnimi delom zgradilo 250 m vodovoda od glavne cevi in se priključke do svojih hiš. Delo so opravili v rekordnem času, v dobrih 14 dneh. Strokovna dela je imelo na skrbi metliško komunalno podjetje. Vrednost vseh opravljenih del znaša več kot 800.000 S din.

Prizadevnost vaščanov je res pohvale vredna, saj so vodovod gradili v času, ko so imeli tudi na poljih mnogo dela, razen tega pa so vse stroške gradnje križli sami.

s skromnimi prídutki. Med njimi so spet našli obsenčni obroček z votlo jagodo, močno podoben tistemu, ki so ga izkopali na Puhkovi njivi. Slovanski grobovi v Črnomlju kažejo severnjaške, köttlaške (po najdbišču Köttlach v Spodnji Avstriji) in jugovzhodne, bijelobrdske (po najdbišču Bijelo Brdo blizu Osijeka) vplive, kar je zaradi geografske lege najdbišča povsem razumljivo. Vinko Stribar, ki je grobove v Črnomlju izkopal in objavil, meni, da so črnomljski grobovi iz 10. in 11. stoletja, nekateri med njimi pa morda tudi nekoliko starejši. Ob tem velja omeniti, da je župno cerkev sv. Petra v Črnomlju postavil leta 1226 sam oglejski patriarh Bertold IV., na prošnjo svakinje Zofije Višnjegorske. Patriarh Bertold IV. iz rodbine Andechs-Merance, je bil ena najvidnejših osebnosti svojega časa. Črnomljski praferi je pridružil še cerkve: Tri fare (Metlika), Semič, Podzemelj in Vinico. Prvi črnomljski župnik je bil Ivan. Le-ta je zaprosil koroškega vojvoda Ulrika II., naj podeli črnomljsko župnijo z vsemi pravlicami in z vsem, kar k njej spada, nemškemu viteškemu redu. Vojvoda Ulrik III. Spanheimski je ustíšal prošnjo župnika Ivana in je s pismom z dne 16. januarja 1268 podelil župnijo Črnomelj z vsemi podružnicami nemškemu viteškemu redu. Od tega leta dalje pa do danes. torej celih sedemsto let, se je obdržal v Beli krajini nemški viteški red. Tako smo se v mislih sprehodili sko-

zi čas po belokranjski deželi od tistih časov, ko je človek rahljaj zemljo in podiral drevje še s kamnitim orodjem, pa do tistih stoletij, ko arheologija podaja roko pisani zgodovini, ko so se tod naselili prvi Slovenci. Burna je zgodovina te majhne dežele. Trpljenje in nasilje se spremljalo vso njeno zgodovino, od prazgodovine preko srednjeveških homatij, turških navalov in hajduških ropanj do najnovejše zgodovine, ko je Bela krajina dobila vzdevek »zibelka partizanstva« in postala krušna mati tisočerim borecem, srce in pest svobodne Slovenije. Kolikokrat v zgodovini je Bela krajina že stala na braniku slovenstva? Na braniku slovenstva, pa vendar je bila zaradi svoje pe-

Bronasti staroslovanski uhani iz 10. stoletja, izkopani v Črnomlju (Risba: Sibila Knez)

riferne lege gospodarsko vedno odrinjena. Deželica na skopi kraški zemlji ni mogla vselej prehraniti svojih sinov. Z grenkobo v srecu so odhajali za boljšim kosom kruha v mesta, v tuje dežele in daleč čez ocean. Tudi belokranjska železnica, ki je stekla leta 1914, ni bistveno pripomogla h gospodarski moči dežele. Ze se čujejo glasovi, da jo nameravajo ukiniti, ker baje ni rentabilna. Dosti boljše in hitreje je povezala deželo lepa, moderna cesta preko Gorjancev do Črnomlja, ki pa še vedno čaka, da jo bodo podaljšali do Vinice. Skromna industrija v Črnomlju, Metliki in Semiču skuša reševati problem zaposlenosti. Oči mnogih so uprte v turizem. Ali bo ta prinesel rešitev? S forsiranim oživljanjem tradicionalnih ljudskih običajev skušajo belokranjski turistični delavci pritegniti turiste in jih opozoriti na lepote Bele krajine, vendar te prireditve pri najbolj volji dobivajo vse bolj »narodnozabavni« značaj. Zaradi dobre ceste se je nedeljski »spilnikovski« turizem že lepo uveljavil, za stacionarni turizem pa primanjkuje še vedno osnovnih stvari.

Tih in lep je ta svet, sodobna tehnizacija ga še ni zavzela. Kdor si želi miru in počitka, ta ga bo še našel na bregovih kristalno čiste Kolpe, v širnih stelnjakih s srebrnimi brezami ali pa med hramčki semiške gore, ko bo poslušal melodično gverko dobrosrčnih in šegavih belokranjskih ljud

KONEC

AGROKOMBINAT EMONA Ljubljana

razpisuje
licitacijsko prodajo za naslednja osnovna sredstva:

- 4 traktorje Ferguson 35
- 3 traktorje Ferguson 65
- 3 prikolice — enoosne
- 8 prikolic — dvoosnih
- 6 traktorskih klinastih bran
- 5 krožnih bran
- ter več elektromotorjev, stanovanjske barake, več traktorskih tri- in dvobrazdnih plugov, traktorskih kosilnic, več vprežnih vozov, trosilcev za umetna gnojila in razno drugo poljedelsko in živinorejsko opremo.

Licitacija bo v ponedeljek, 27. marca 1967, v dvorišnih prostorih uprave obrata Poljedelstvo Mengeš.

Ob enakih prodajnih pogojih ima prednost do nakupa družbeni sektor.

RIBNIČAN URBAN NA POHODU

„Grablje, vile, žlice...“

Tudi sodobnemu gospodinjstvu je kljub mehanizaciji še vedno potrebna tesna kuharica, kladivo za meso, valjar za rezance, sito in še marsikaj. Potrebujete morda lesene grablje, vile, reto? Počakajte, tudi k vam bo mogoče

vi. Ogledovali smo si zanimivo rastlinje, okrasno grmičevje, lepo negovano drevje, ko se je pred upravno stavbo ustavil nov kombi VW, naložen s suho robo. Glej ga, Ribničana, sem si mislil, kje ga srečam! Široko nasmejan

kaj, veste, srce mi nagaja, pa sem si dejal: Kaj bi poležaval doma, na pot, rešetarska žlica mi ne da miru... No ja, zaslužiti pa se je tudi, samo karkoli ne sme biti... Kupčija je bila hitro sklenjena. In cena? »Nisva je

Včasih so krošnjari »obžirali« vasi in mesta peč ali z vozni, zdaj imajo mnogi na voljo že avtomobile. Tako je lažje, prijateljske. Goršeta, očeta in sina, smo nedavno srečali na Gorenjskem, v Volčjem potoku. (Foto: F. Grivec)

prišel šaljivi Ribničan, nasmejan, razdiral dve ali tri vesle, povedal to ali ono noveco in vas mirmogode oskrbel z vsem, kar od njegove robe potrebujete v gospodinjstvu ali gospodarstvu.

V znamenitem arboretumu v Vočjem potoku pri Kamniku je bilo pred nekaj dne-

se je skobacal iz avtomobila France Gorše iz Zapoloka, za njim še sin — sofer in pričel glasno povpraševati po »gospodinjstvu«. Kot bi prišel domov ali k starim znancom. Hitro so se ženske zgrnile okrog Ribničana in njune

spremenila, ali ne? se je obrnil k sinu. »Pa kmalu spet pridita.« so ju povabili. Vseli Ribničan se je nasmejal, povedal še šalo, dve za nameček, zastoj, zadovoljen s kupčijo, se skobacal spet v vozilo in odbrzel po prašni poti v sončno marčno popoldne. Drugod so ju že čakali drugi odjemalci, znanci, prijatelji...

4313 novih!

Se 68 novih naročnikov smo dobili zadnji teden; od teh nam jih je kar 22 postal Cveto Križ iz Kočevja, učenci kočevske osnovne šole pa so jih pridobili spet 9. Tudi ta teden in občinje, iz katere ne bi dobili vsaj enega novega naročnika.

Od 20. XI. 1966 do 21. III. 1967 smo zbrali že 4.313 novih naročnikov.

robo, povpraševale, otipavale, izbirale... »Grablje, vile, žlice, ce...« je ponujal žilenci Gorše.

Pomlad je tu, delo na posestvu se je že pričelo, nakupiti je treba novo orodje. »Kar čakali smo vas žela so dejali domačini.

»Ti kraji so najin!« je povedal Gorše. »Vsi naju poznajo, že dolgo obžirava ta konec Gorenjske. Veva, kaj ljudje potrebujejo... Ja, z avtomobilom je lažje, z pomočju malo kasneje, vmes pa se pogaja z nakupovalci. «Naloživa, hitro skočiva sem, tja, kjer nas pričakujejo... Včasih pa... in je zamahnil z roko, ko se je spomnil krošnje in počasnega konja. »Dve leti me že ni bilo tu-

Saj... »Grablje, vile, žlice, kuharice, valjarje, rešeta, re-

te...« F. GRIVEC

Našim vojakom

Ko naročate DOLENSKI LIST na svojo vojno pošto ali če bi si radi naročili domači pokrajinski tednik na svoj sedanjí vojaški naslov, vas prosimo, da nam poleg svojega točnega naslova sporočite tudi naslov staršev ali svojcev v domačem kraju!

UPRAVA DOLENSKEGA LISTA

DOLENSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

razpisuje
NOVO NAGRADNO

ŽREBANJE

za viagatelje, ki varčujejo pri Dolenjski banki in hranilnici NOVO MESTO in njenih poslovnih enotah v KRŠKEM, METLIKI in TRENBUJEM ali pri poštah v okviru podjetja FIT novo mesto.

1. Za viagatelje, ki bodo imeli na dan 31. marca 1967 vloženi na svojo hranilno vlogo najmanj 1.000 N-din kot vlogo na vpogled — navadno vlogo:

25 DENARNIH NAGRAD PO 200 NOVIH VARNARJEV

2. Za viagatelje, ki bodo imeli na dan 31. marca 1967 na svoji hranilni vlogi najmanj 1.000 N-din in vlogo vezano na odpovedni rok nad 12 mesecev —

28 praktičnih nagrad:

- televizor RR Niš
- moped »Partizan«
- šivalni stroj »Mima«
- hladilnik »HIMO«, 60-litrski
- radijski sprejemnik Simfonija blago za moško obleko tovarne »NOVOTEKS«, novo mesto
- 6 moških srajc tovarne perila »LABOD«, Novo mesto
- 6 kosov ženskega perila tovarne »BETI«, Metlika
- 5 transistorjev »KWEJ 66«
- 5 jedilnih servisov za 6 oseb
- 5 jedilnih priborov za 6 oseb
- 5 električnih likalnikov z regulatorjem

Vsak varčevalec ima pri Dolenjski banki in hranilnici toliko šrednih lističev, kolikorkrat izpolnjuje obvezan enkrat. 3. Za varčevalce, ki bodo imeli na dan 31. marca 1967 z banko sklenjeno pogodbo o namenskem varčevanju za nakup, gradnjo ali opremljanje stanovanj in položene osnovni polog, razen tistih, ki banka posebno nagradno žrebanje — 6 praktičnih nagrad, ki jih bodo prejeli ob izpolnitvi pogodbe na največje kredite.

Nagrade so:

1. kopalna kad s kombinirano pečjo
2. hladilnik HIMO, 60-litrski
3. bojler, 80-litrski
4. električni štedilnik
5. bojler, 8-litrski
6. bojler, 8-litrski

VARČEVALCI — ne pozabite, da se vezano hranilno vlogo prejmete tudi večje obroke. Znamenite v vezano vlogo!

DOLENSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

V nedeljo 26. marca 1967 bo v Planici na 80-meterski skakalnici mednarodno tekmovanje v smučarskih skokih za memorial Janeza Poldca. Zadnjikrat si je pokojni Janez Poldca pripel startno številko v Crmošnjah 26. januarja 1964, ko je bilo tam V. republiško smučarsko tekmovanje gozdarjev, lesarjev in lovcev. Od tam je tudi naš posnetek. (Foto: Mirko Vesel)

POTOMCI PUNTARJEV PRIPOVEDUJEJO

»Sy schrayn ser ye lenger, ye mer: Stara pravda!« Pesem iz 16. stoletja V Gorjancih, nedaleč od ceste, ki povezuje Novo mesto z Metliko, nad vasi Koroska vas, Podturn, Pristava in Jurna vas, leži oster, koničast hrib Mehovo. Od daleč so komajda še vidne sledi nekdanjega mogočnega gradu, ki je gospodoval nad pokrajino. Grajski zidovi so se že utrudili od časa, ki je pretekel od 17. maja 1515, in tudi spomin na ta dogodek se je že utrudil. Ponekmal je kot studenc, ki privre izpod zaplate snega v marcu, na prisojni strani hriba. Zanimalo nas je, če med ljudmi še živi pripovedovanje, izročilo o tem dogodku.

Valvasor piše: »Ko je leta 1515 izbruhnil kranjski kmečki upor in je bilo veliko gradov napadenih in uničenih, je prišla vrsta tudi na Mehovo. Besni kmetje so ga napadli in ga premagali dne 15. maja ali, kakor drugi trdijo, na vnebohod. Oba brata Mindorfa, ki sta imela to gospodarstvo v zakupu... so žive vrgli z gradu v bedno smrt: žalostno so se razbili in morali izdihniti... Leta 1602 je ponovno vzklilo puntarsko seme. Da bi ga zadušil in zadržal, je gospod Karel Jurid, ki je tedaj imel grad in gospodarstvo Mehovo v lasti, naščuval Uskoka na mehovske puntarje. Ti so se krepko upirali, da celo ženske so nahuškali, da so z burkami in drugim orodjem šle nad Uskoke...«

Z besedami dokajšnjega obžalovanja poročila Janez Vajkard Valvasor o punktu v Gorjancih. Kaj pripovedujejo prebivalci vasi pod Mehovim? Je še ohranjena sled o tem v njihovem spominu? Je čas zagrebel v pozabo dogodke, ki so pretresli Dolenjsko pred toliko leti? »Cerkvica pred vasjo,« je povedala Albina Turk s Podgrada, »je zgrajena iz grajskega kamna... Spominjam se, da so pred leti stari ljudje pravili, da je bil grad še pokrit. S sodiam je bil zavarovan pred dežjem...«

»Pa o punktu kaj veste?« »Veliko več sem vedela pred leti. Pravijo, da so se kmetje pomenili ter odšli tja gor. Seveda se jim je grajska gospoda po končanem uporu hudo maščevala. Pripovedovali so mi, da po tistem punktu ni več bilo svobodnikov. Svobodniki so bili kmetje, ki so imeli nekaj zemlje in niso

hodili na tlako. Če so grajski zvedeli, da je kateri izmed svobodnikov šel nad grad, so mu vzeli vse pravice, ki jih je prej imel... Vidite, te njive tukaj spodaj pod našo vasjo so bile grajske. Večji del je danes travnik, pravijo namreč, da slana pomori vse, kar se tam poseje. Temu travniku, kjer so morali grajski delati tlako, pravimo Dalec.«

»Pa ste o tem, da so kmetje nagajali grajsko gospodo na tlako, slišali v šoli ali so vam res pripovedovali stari ljudje.« »Ne, ne spominjam se, da bi to zvedela v šoli. Ljudje so prejšnja leta znali še veliko povedati, danes pa so že komeril in je malokdo ve za izročilo. Sin je nekoga dne, ko je pasel, našel pri gradu lepo posodo. Vrgel jo je proč in prav žal nam je bilo, da je ni mogel videti...«

Povedala je še, da so kmetje, ko so zasedli grad, »pili pod hrastom, medtem ko je morala gospoda delati na njivje ter da je pred leti še imela zanimivo sliko gradu, ki jo je narisal neki vaški podobar. «Od taktat zvoni vsak dan ob sedmih zjutraj,« je povedala osmedesetletna Cimermančeva iz Vinje vasi. »Na tlako pa so morali hoditi kmetje daleč okoli in hudo so trpek... Pred vojskami so se skrivali po hribih (morda je žemica mislila, da so se morali skrivati pred maščevanjem grajske gospode?) Tudi Turek je hodil tukaj in z gradu so mu vrgli tele, napolnjeno s pšenico, da bi mu pokazali, koliko hrane se imajo,« je zadržala. »Ampak v starih časih je bilo to in čista resnica je... Tako so pripovedovali stari ljudje, ko sem bila še mlada.«

Potem je še pripovedovala, da se spominja prvga avtomobila, ki je so pihal po cesti... o gradu pa, da je že veliko veliko pozabila, čeprav je včasih več vedela. Čeprav so minila stoletja, ni pozabilen dan, ko so kmetje delili pravico. Naš pesnik Askerc je ta dogodek opisal v pesni Tlaka: »Na delo! — iz grl sto po gradu grmi — da zveste, kje hlebec vaš beli zori: Na jablani ali na hrastu!«

»Stara pravda!« so vzklili uporni kmetje, ko so gospodo gnali na njivo. Razvaline gradu so danes preraste z grmičevjem. Nekateri tudi pravijo; da je grad zaklet... Otroci se ga izogibujejo. Pravijo, da je na skalah vedno polno gadov. Nekateri pravijo, da se človeku na gradu lahko udre in da je potem zgubljen za vse čase... Toda prišli smo že do trdinove snovi... P. BRESČAK

Izidor Mole: STARA PRAVDA (razvaline žužemberškega gradu)

Piše dr. Josip Edgar Leopold-Lavov, prior kartuzije Pleterje

Zibelka francoskih partizanov

Francoski partizani so morali na Vercorsu dosti pretrpeti od nacističnega nasilja, od okupatorjeve brezsrčnosti in krutosti. Nemci so bili močni in so s svojimi patroljami vznemirjali ves Vercors. Gorje tistemu, kogar so na cesti zalotili in ga osumili, da je terorist-partizan! Ta je posteno občutil njihovo zverstvo! Kot divjaki so postopali s francoskimi rodoljubi, ki so hoteli osvoboditi Francijo neznoznega nemškega nasilja, kot da bi že slutili, da se bliža njihov konec. Hudo je bilo za francoske partizane, ki so bili dneve in tedne prepuščeni sami sebi, brez hrane, tavažoji v tej divjini, nenehno zasledovani od sovražnih patrolj. Kljub vsem naporom, ki so jih morali premagovati, so vendarle vztrajali. Bilo je pravo mučeništvo. To lahko popolnoma razumemo samo naši jugoslovanski partizani. Dvije sovražstvo nemške oborožene sile je hotelo enkrat za vselej uničiti vse na Vercorsu, ker je dal zatočišče terorističnim bandam. Niso več vedeli, kako bi se še maščevali. Notorično pa je bilo: medtem ko so na Vercorsu divjali hitlerjanci, so francoski partizani v ostalih krajih Francije lažje in v večjem miru pripravljali boj za osvoboditev. Nemci so se bali spopadov v deželi, ki jim je bila

Most v pokrajini, ki jo omenja naš spis o zibelki francoskih partizanov

sovraina in tuja. Bilo jih je strah pred partizani, katere so videli za vsakim hišnim vogalom, za vsakim cestnim ovinkom. Da bi dali duška svoji jezi, so se znesli posebno nad nedolžnim prebivalstvom.

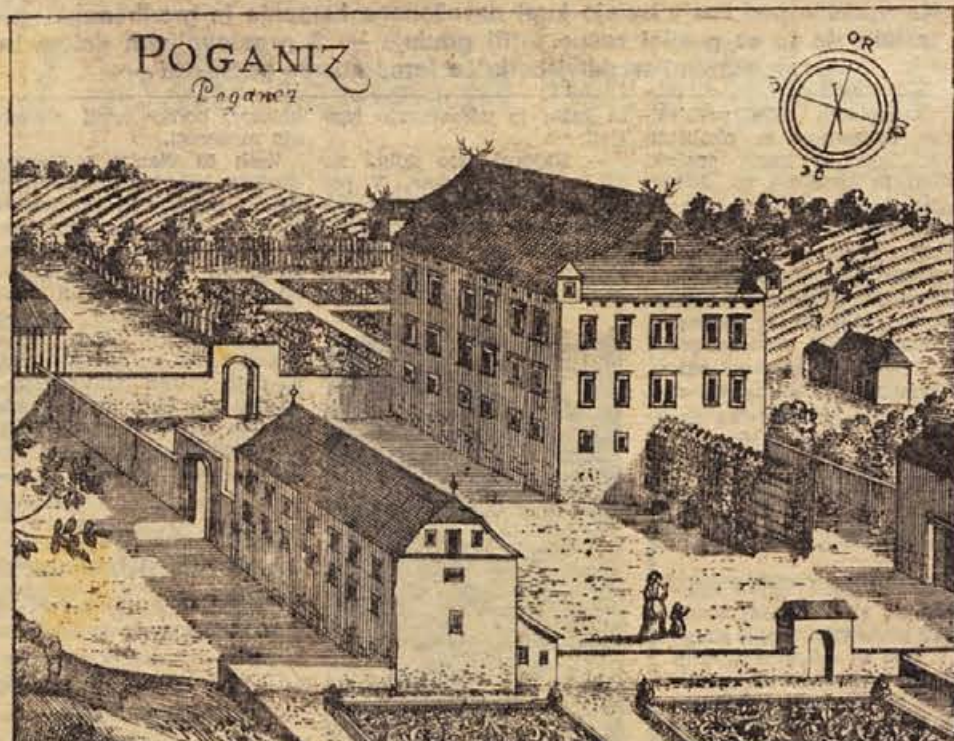
Za ilustracijo navajam naslednje primere: Neki občinski načelnik se je skrtil z ženo in osemletno hčerko pred nemško patroljo v bližnjo votlino. Nesreča je hotela, da je prav takrat, ko so Nemci šli mimo votline, zalajal načelnikov pes. Kot stekli psi so planili proti skrivališču in zverinsko ubili načelnika v trenutku, ko je iskal po žepih legitimacijo, da se z njo legitimira. Zeni in hčerki pa so zabičali, naj ne jokata in naj molčita, sicer bo obe doletela ista usoda, kot je očeta.

Ti krvožliki so ubijali tudi nedolžne otroke. Tako so na tri otroke: Almo Giraud (deset let), na Suzano Berthet (osem let) in na Luciole Emery (štiri leta), ki so se skrile pod skalo, metali ročne bombe, ki so vse tri težko ranile! Sedemdesetletne starke Marije Bonchour, ki je prošila, naj prizanesejo njenim trem vnukom in njej, niso uslišali; ubili so njo in otroke. Njen zet je bil vojni ujetnik v Nemčiji. Marijo Appaix, ki je stala na pragu svoje hiše, so brez besed ustrelili. Stari ženič pa, ki je bila v bližini in je bila njena sorodnica, pa so Nemci na njeno zahtevo: »Ubijte se mene, saj vidite, da brez Marije ne morem živeti!« odgovorili: »Ti si prestara!«

Takih in podobnih prizorov in še strašnejših je bilo na pretek v Franciji, kakor tudi pri nas. Na Vercorsu naletiš vsepovod na razpadajoča trupla, neprijeten zadah se širi daleč naokoli. Nikjer ni žive duše. Nacisti so ubijali tudi ljudi, ki niso hoteli izdajati. Francosko učiteljico Rosette Jarrand, staro okrog 35 let, in njeno hčer, so najprej strašno mučili, nato pa mater ustrelili. Učiteljica je pet let v skromni šoli učila otroke, kako morajo ljubiti svojo trpečo, a ne potepnato domovino. Mislija je, da je svoboda že na pragu. Zato je še bolj podpirala partizane. Dala jim je na razpolago šolske prostore. Prišli pa so Nemci in hoteli zvedeti od nje, kje se skrivajo partizani in kje so njihova skladišča. Za noben denar jih ne bi izdala. Objubiljali so ji, da se ji ne bo nič zgodilo, če bo povedala, kar od nje zahtevajo. Toda ona je trdovratno molčala. Nacisti so učiteljico ustrelili.

Kakih šeststo metrov od ceste pri Charbertzu je votlina Laire. Od sobote, 22. julija 1944, je bila v njej partizanska zasilna bolnišnica. Ranjenih partizanov niso mogli prenesti v Die, ker so to mesto napadli Nemci. Vhod v votlino je kakih dvajset metrov širok, jama pa je približno trideset metrov globoka. Votlina je obdana z gozdovi in je težko pristopna. Ko sem si po vojni jamo ogledal, sem se čudil, kako so jo Nemci mogli iztkniti. Jama je, skoraj bi rekli, nepristopna in nihče ne bi slutil, da je na tem kraju kakšna votlina.

Valvasor o gradovih v dolini Krke

POGANICE

Vsečina: Pripadnost gradu Poganice. Lepa grajska okolica. Strela, ki gradu ni napravila nobene škode. Nekdanji lastnik.

Gradžina Poganitz, v kranjskem jeziku Pogance, spada k Srednji Kranjski ter leži od glavnega mesta Ljubljane osem milj, od Novega mesta pa pčile pol ure. Od kod so Pogance dobile svoje ime, pa ni mogoče izvedeti nčesar. Gradič stoji na majhni vzpetini, na rodovitnih tleh in zaradi svoje čudovite okolice na prelepem kraju, kakor mnogi sosednji gradovi. Pod gradom pa teče potok Težka voda. Grajsko poslopje je prav čedno in nedaleč od njega stoji lepa kapela, posvečena sv. Trojici. V poslopje Pogancev je leta 1685 udarila strela, vendar mu ni prizadelala nobene škode. »Leta 1547 je gospod Sigmund pl. Mindorf prodal grad Pogance gospodu Ivanu Lenkoviču, vrhovnemu kapetanu Hrvaške in Slavoniske krajine, ta pa kasneje gospodu Krištofu Gusiču; za njim ga je dobil v last Stefan Gusič, ki je graščino prodal gospodu Rudolfu Paradeiserju. Imenovan gospod, grof Rudolf Paradeiser, in njegova žena, gospa Doroteja, rojena pl. Haller, sta dala postaviti prej omenjeno kapelo sv. Trojice, prav tako pa tudi ne daleč od gradu stojajo cerkev sv. Roka, in sicer v času, ko je po Novem mestu razsajala kuga. Zdanj je graščina last gospoda Ivana Lovrenca pl. Paradeiserja. Nedaleč od Pogancev stoji lep dvorec z imenom Birenbaum, v deželnem jeziku imenovan Hrušica. Čeprav stoji ta že v hribih, ga je sedanjí lastnik gradu Pogance postavil na lepem in rodovitnem kraju, bogatem suda in v vinske trte. Zato pa spada ta dvorec tudi pod graščino Pogance. Grad je stal južno od vasi Jedinčica, ob sotočju Težke vode in Petelinca, ter je bil med vojno do tal požgan.

V soboto dopoldan so se v Ljubljani na slovesen in tradicionalen način poročili italijanski, avstrijski in slovenski par. Kmečko očetec so jim pripravila ljubljanska gostinska podjetja in turistično podjetje KOMPAS. V sprevedu z mladoporočenci, svati in vožni z balo je sodelovalo več kot sto mladih, običenih v narodne noše iz Primorske, Koroske in Bele krajine. — Poročni pari, ki so pripotovali v Ljubljano na dan pred očetjo, so se prvič srečali v restavraciji v gradu Otočec, kjer so jim pripravili poseben sprejem. Pri pred očetjo je bil tudi g. Per Knut Granquist, urednik švedskega časopisa »The Expressen«, ki je izbral švedski par za kmečko očetec med 400 prijavitelji. Na sliki: belokranjske narodne noše na čelu potovala pred hotelom LEV v Ljubljani (Foto: F. Modic)

V žep bodo segli obrtnik, kmet in delavec

Predstavniki delovnih kolektivov iz brežiške občine so razpravljali o samopriskpevku za obnovo šol — V treh letih bi delovni ljudje lahko zbrali 300 milijonov Sdin, če se bo začeta akcija posrečila

Predsednik občinske skupščine v Brežicah tovariš Milan Šepetavc je 8. marca sklical na posvet predsednike delavskih svetov in direktorje delovnih organizacij. Na dnevnem redu so bile priprave na volitve v skupščin-

ske organe in razprava o prispevkih za investicije v šolstvu. Odborniki so na prejšnji seji skupščine že izglasovali pogodni odlok, po katerem bodo kmetje vplačevali tri leta po dva odstotka od ka-

trasterskega dohodka za obnovo šol. Tako bi v enem letu zbrali 18 milijonov starih dinarjev.

Obrtniki bi morali zbrati 11 milijonov starih dinarjev. Vsi zaposleni v delovnih organizacijah, katerih osebni dohodki presegajo 50 tisoč starih dinarjev, naj bi izglasovali enodstotni samopriskpevek od neto osebnih dohodkov. Kolektivi se bodo dogovarjali tudi za enodstotni prispevek na račun skladov. Na leto bi delavci in delovne organizacije prispevali 70 milijonov starih dinarjev.

V treh letih bi s to akcijo zbrali v občini 300 milijonov starih dinarjev, za manjkajočih 200 milijonov starih di-

narjev pa bi skupščina najela posojilo. Če se bodo načrti uresničili, bodo prišle na vrsto za modernizacijo vse šole v občini, v Brežicah pa bi končno le dozidali nov trakt osnovne šole. Na podeželju bodo ponekod gradili nove učilnice, urejali centralno kurjavo, kanalizacijo in vodovod.

Predstavniki delovnih kolektivov so na seji izražali dvom o začetni akciji, čeprav so obenem kazali razumevanje do mlade generacije, ki upravičeno pričakuje skrb za sodobneje urejeno šolo. Dogovorili so se, da bodo podprli predlog za samopriskpevek na zborih volivcev, na katerih bodo šolstvo posebej obravnavali.

V enotah JLA več demokracije

Pred nedavnim so na konferencah ZK v enotah tovarišev Franca Jordana in Tomaša Samardžića v Brežicah izvolili nov komite in sprejeli smernice za bodoče delo. Komunisti so si bili edini v tem, da so osnovne organizacije postale bolj demokratične in objektivne, kar se kaže razprav o problemih življenja in dela v enotah. Vzporedno pa se je povečala tudi odgovornost pri izvrševanju nalog in funkcij.

Diskusije na obeh konferencah so pokazale najvažnejše naloge komunistov v prihodnjem obdobju. Aktivnost komunistov v družbeno-političnih organizacijah so ocenili kot uspešno in poudarili, da je še naprej treba navezovati čim neposrednejše stike med vojniki in ljudstvom in s tem povečevati obrambno

sposobnost naše države. Komunisti so sprejeli smernice za nadaljnje delo. Te so tesno povezane z nalogami, ki so jih sprejeli na sestankih osnovnih organizacij in v diskusiji na konferencah za izvolitve novega komiteja. Komunisti so tudi tokrat bili enotnega mnenja, da bodo vložili ves trud, da bi izpolnili sprejete naloge.

Konferenca je prisostvoval član pooblaščenstva CK ZKJ polkovnik Miloš Crnobrnja. Na konferenci v enoti Franca Jordana je komuniste pozdravil sekretar občinskega komiteja ZK v Brežicah Vinko Jurkas, ki je govoril o delu komunistov v Brežicah.

S konferenc so poslali telegrame CK ZKJ in tovarišu Titu. M. JARANOVIC

Sindikati o zdravstvenem varstvu

V Brežicah so v četrtek, 23. februarja, člani ObSS s člani obeh strokovnih sindikatov med drugim obravnavali spremembe v zdravstvenem varstvu in socialnem zavarovanju in iskali v tem vlogo sindikatov. O spremembah je zanimivo poročal član komunalne skupnosti socialnega zavarovanja Rudi Požar. Menili so, naj bi bila v Sloveniji samo ena skupnost socialnega zavarovanja, seveda pa

bi morali pametneje gospodariti s sredstvi. Razburila jih je ugotovitev, da zavarovalci niso mogli o vsem razpravljati. Pripomnili so, da bi morali biti porodniški dopusti enaki v vseh delovnih organizacijah, nadomestila pa enotna: za bolezn do 7 dni — 70-odstotno nadomestilo, do enega meseca — 80 odst., za nesrečo pri delu pa 100-odstotno nadomestilo. Tako nadomestila naj bi svojim delavcem izplačevali tudi obrtniki. Žene pred porodom naj bi dobile enoten znesek po 15.000 Sdin.

Telovadna akademija v Brežicah

Učenci osnovne šole BRATOV RIBARJEV so pripravili za 20. marec bogat telovadni spored. Starše in vse prijatelje mladine so povabili na akademijo v Prosvetnem domu.

Z nastopom so pokazali, kako izkoriščajo prosti čas za to, da utrjujejo zdravje telesa in duha. Obiskovalcem so se predstavili kot dobri telovadci. Za nastop niso določili vstopnine. Zbirali so prostovoljne prispevke za nakup športne opreme.

Planinci na občnem zboru

Planinsko društvo je povabilo v Brežice znanega predavatelja prof. Mirka Kambiča. Predaval je 20. marca za šolarje in posebej za odrasle ljubitelje planin. Naslov predavanja je bil »Naše planine v luči tujine«. Planinsko društvo je imelo ta večer tudi občni zbor. Kakor vsako leto ga je tudi tokrat poživilo s predavanjem, in lepimi diapozitivi.

P. V.

POPRAVEK

V Skupščinskem Dolenjskem listu je bil 16. marca 1967 objavljen pod št. 110 razpis natečaja Stanovanjskega in komunalnega podjetja iz Brežice o oddaji stavbenih zemljišč za gradnjo stanovanjskih stavb v Brežicah. Popravljamo tiskarsko napako v 6. členu razpisa, ki se mora pravilno glasiti takole: 6. Varščina znaša 1.000 Ndin.

Uredništvo DL

Lani 330 rojstev in 243 smrti

V brežiški občini se je rodilo lani 330 otrok. Umrlo je 243 ljudi. Leta 1965 so zabeležili v občini 359 rojstev in 260 smrti. Pri naravnem prirastku odstotek rojstev ne dosega republikanskega povprečja, medtem ko je umrljivost enaka povprečju v SR Sloveniji.

Med vzroči smrti so na prvem mestu obolenja srca in ožilja, na drugem mestu novotvorbe, na tretjem mestu obolenja centralnega živčnega sistema, tem pa sledijo obolenja dihal in nesreče.

NOVO V BREŽICAH

NA RAZSTAVO CVETJA, ZELENIJAVE IN SADIJA V TRSTU vabi prebivalce Brežic in okolice krajev Turistična poslovnišnica SAP. Izlet je napovedan za 23. april. Ljubitelji narave in njenih lepote, ne pozabite se prijaviti! Razstava vas bo presenetila s razkošjem čudovitega cvetja in prekrasnih pridelkov iz sadnih ter zelenjavnih vrstov.

TRGOVSKO PODJETJE LJUDSKA POTROŠNJA kupcem pridno razdeljuje kupone za majsko nagradno srebanje. Izšebancem je namenjenih 371 nagrad. Za prejmo je predviden moped. Do udeležbe na nagradnem srebanju ima pravico vsak potrošnik, ki nakupi za 50.000 Sdin blaga.

PO MESTU SO TE DNI POSTAVILI PREČEJ NOVIM PROMETNIM ZNAKOV. Nekateri so obnovili in zdaj vozniki niso v zadregi niti za parkiranje niti za vožnjo.

OBČINSKI ODBOR RDEČEGA KRIZA bo imel 23. februarja občni zbor. Lani je odbor uspešno delal pri vzgoji in prosvetljevanju prebivalstva. Organiziral je 22 zdravstvenih predavanj, 5 tečajev prve pomoči in 80-urni tečaj za prostovoljne bojnike.

NOCOJ BODO BREŽICANI SPET LAHKO POZDRAVILI v svoji sredi igralce celjskega gledališča. Gostje bodo nastopili s Cankarjevo komedijo »Za narodov blagor«. Delo je režiral Mile Korman. Sodeč po izredno dobrem obisku ob minulem gostovanju, si tudi na nočnejši predstavi pridelj obetajo polno dvorano.

V ČATESKIH TOPLICAH navzdujejo stike s turističnimi agencijami raznih dežel, da bi si zagotovili obisk skozi vse leto. Za obdobje od 15. maja do oktobra letos so oddali 58 postelj agencijam iz Izraela. Za zdravilišče je to velik uspeh.

ZA 21. MAREC je krajevna organizacija SZDL mesta Brežice sklicala zbor občanov. Na dnevnem redu je bilo predlaganje kandidatov za svezni zbor svezne skupščine in za občinsko skupščino. Odbornike volijo v mestu tri volilne enote.

ASFALTIRANJE NA CESTI 21. MAJA je spet prekinjeno. Manjkajo še robniki. Delo bodo nadaljevali, ko bodo robniki postavljeni.

V BREŽICAH SE TUDI LETOS pripravljajo na kulturno-prosvetno revijo, podobno Posavski reviji ob 20-letnici obnove ljudske prosvete in kulture. Prireditve bodo po raznih krajih občine.

PO RADJU BREŽICE so v nedeljo seznanili poslušalce s odlokom o javnem redu in miru. Morda ga bodo meščani zdaj bolj spoštovali, ko so zvedeli tudi za kazni. Kršilcev je precej alasti v stanovanjskih blokih, toda brez tolnika tudi sodnik za prekrške ni mogel poseči vmes.

PREDSEDSTVO OBČINSKEGA SVETA ZKPO Brežice je na seji 20. marca napravilo spored obiskov pri prosvetnih društvih, kjer se bodo s predstavniki KO SZDL pogovarjali o delovnih načrtih v novi sezoni in pripravah za revijo kulturnih dejavnosti.

JUTRI BO PRI BREŽISKI DELAVSKI univerzi končal delo seminar higienkega minimuma za gostince. Udeleženci seminarja, dijaki šolskega centra za blagovni promet in gospodinjstvo bodo lahko prisostvovali demonstraciji in predavanju o shranjevanju in uporabi zamrznjenih živil. Priprave za zamrzovanje živil in elektromotorje za kmetijstvo bo prikazala loška tovarna hladilnikov. Ob filmu bo predavala Ela Kovačević z višje gospodinjstvene šole v Grobljah.

PROSVETNI DELAVCI BREŽIŠKE OBČINE SO ZBOROVALI

Brez oklevanja za samopriskpevek

Zdaj je čas, da prosvetni delavci utemelje zahteve po spremenjenem deležu v občinskem proračunu — Z dosedanjo obrazložitvijo proračunskih izdatkov niso zadovoljni — Samopriskpevek za investicije v šolstvu so sprejeli soglasno

Prosvetni delavci iz občine Brežice so na kandidacijskem zboru 18. marca izglasovali samopriskpevek za investicije v šolstvu. Pokazali so zgled vsem delovnim organizacijam v občini. Dobro se zavedajo, da trenutno na druge vire ni mogoče računati. Pozneje pa, ko bodo delovni ljudje že prispevali svoj prostovoljni delež, bodo imeli vso moralno pravico zahtevati manjkajočo vsoto od širše družbeno-politične skupnosti. Tako pot so ubrali že v mnogih občinah.

Na dnevnem redu sobotnega zborja je bila tudi obravnava predloga za proračun občine. Z obrazložitvijo prisotni niso bili zadovoljni, ker si iz naštevanih števil in odstotkov niso mogli ustvariti prave slike. Zahtevali so podrobnejšo razčlenitev posameznih proračunskih postavk in več primerjalnih podatkov.

Zanimali so se, če so drugi porabniki proračuna tudi tako skromni kot šole. V mislih so imeli osebne dohodke in kvalifikacijski sestav zaposlenih v upravi ter s tem v zvezi možnosti za gospodarnije poslovanje. Menili so, da bi s temeljitejšim pretresom vseh proračunskih izdatkov lahko prihranili marsikak dinar. Predlog proračuna, kakršnega je pripravila občinska uprava za obravnavo na zborih volivcev, bo ta morala temeljito dopolniti. Številke ljudem zelo malo povedo. Težko je razpravljati o njih, če niso izdatki razčlenjeni in podrobneje obrazloženi.

Gimnazijski ravnatelj prof. Marjan Gregorič je opozoril prosvetne delavce na sklep občinskega odbora sindikata delavcev družbenih dejavnosti. Odbor bo zbral podatke o osebnih dohodkih delavcev s srednjo, višjo in visoko izobrazbo v gospodarstvu, zdravstvu, sodstvu in državnih upravi ter izračunal povprečje. To bo osnova za dogovor po zvišanju osebnih prejemkov v prosveti. S pavšalnim predlogom v proračunu se namreč prosvetni delavci ne strinjajo.

Poslanec kulturno-prosvetnega zbora skupščine SRS prof. Stanko Skaler in predsednik občinskega sindikalnega sveta Ivan Živič sta opozorila na pomanjkljivosti v predlogu proračuna. Vse razprave o proračunu so bile

tudi neke vrste spodbuda za sodelovanje prosvetnih delavcev na zborih volivcev, na katerih bodo pretresali proračun. Pasivnost je že vnaprej obsojena na neuspeh. Delež v proračunu mora vsakdo utemeljiti. Zdaj je še pravi čas za to. J. T.

Na Veliki Dolini še veliko želja

Na Veliki Dolini imajo kljub novi šoli še vedno za 17 milijonov S din želja. Mnogo učencev se vozi k pouku s kolesi, ki jih morajo puščati kar na prostem. Zato bi radi postavili kolesarnico. V avto, ki jo uporabljajo za telovadnico in garderobo, učenci druge izmene ne smejo prejeti, dokler ne pozvojni. Čakati morajo pod milim nebom, sicer motijo pouk.

Do prihodnje zime bi radi pokrili zunanja atrija, da bodo imeli učence pod streho. Tudi za ureditev igrišča bodo potrebovali nekaj denarja. S prostovoljnimi delom ne bodo vsemu kos.

Za šolarje so zbirali živila

V Veliki Dolini se je uspešno končala nabiralna akcija za pomoč šolski mlečni kuhinji. Zbiranje živil je organiziralo društvo prijateljev mladine v vsem šolskem okolišju. Kmetje so prispevali krompir, fižol, jajca in druga živila, da bodo učenci lahko trikrat tedensko malicali enolončnico. Otroci iz revnejših družin dobe malico zastoj, drugi pa plačajo za dnevni obrok po 30 Sdin. Malico redno uživa 278 šolarjev.

Društvo prijateljev mladine v Veliki Dolini je zelo delavno. Vodi ga učiteljica Helena Nikoličeva.

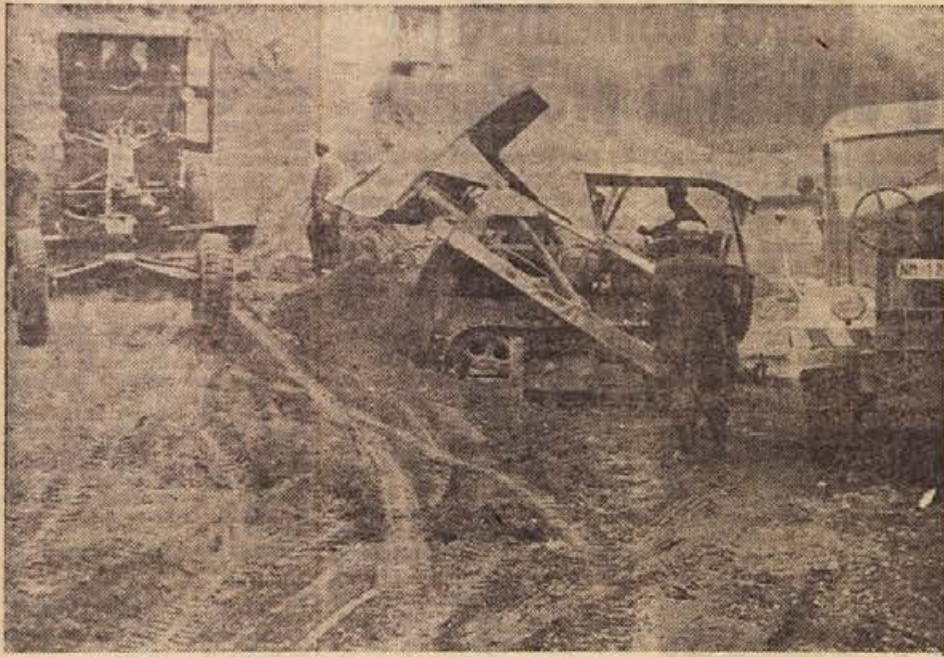
IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Ljuba Gregorič iz Drnovega — Jožeta, Marija Božičnik iz Velikega Dola — deklico, Marija Metelko iz Apnenika — Vidija, Ana Sternad iz Sp. Pohance — Jožeta, Nada Jurman iz Drenja — Ksenjo, Eva Stupar iz Obrežja — dečka, Dragica Stiperski iz Lukovca — Josipa, Marija Starčič iz Sel — dečka, Pavla Zorenč iz Ceste — Jožeta, Ivka Odak iz Giznika — deklico, Cirila Molan iz Dobove — Zvonka, Ana Benedičič iz Bregane — Dragutina, Majda Zokal iz Breganskega sela — Sandija, Džurđa Poje iz Radakovega — dečka, Terezija Bohorč iz Gor, Leskovca — dečka.

Za osnovno šolo v Cerkljah že urejajo igrišče za cicibančke iz otroškega vrta, da se bodo v toplih dneh lahko preselili v naravo. Na sliki: otroci v pogovoru s tovarišicami (Foto: J. Teppey)

BREŽIŠKE VESTI

Pred železniško postajo v Brestanici asfaltirajo cesto. (Foto: J. Teppy)

Brestanica:

Asfalt, trgovina in črpalka

Staro šolo bi radi čimprej prodali — Nujno potrebujejo zavese v novih učilnicah — V kratkem bodo začeli urejati športni prostor in okrasne nasade ob novi šoli

V Brestanici snujejo za letošnje precej načrtov. V kratkem bodo dobili asfalt na odseku ceste med nakladalno postajo in mostom. Ze dolgo si to želijo. Pomagal jim je kolektiv ELEKTRARNE. Cesto že asfaltirajo in delo gre hitro od rok.

AGROKOMBINAT iz Krškega bo v Brestanici odprl novo trgovino z reprodukcijskim materialom za kmetijstvo. Preuredil bo staro po-

slopje pod ELEKTRARNO. Pred njim bo stala ob cesti bencinska črpalka. Odprlo jo bo trgovsko podjetje PRE-SKRBA.

Ko se vreme ustali, bodo začeli Brestančani urejati okolico šole. Nasadili bodo okrasno grmičje in splanirali prostor za šolsko igrišče. Šele potem, ko bo urejena tudi okolica novega šolskega poslopja, se bo arhitektura skladiščne spojila z okoljem.

Na šoli manjkajo tudi zavese. Sonce nezadržno žge v učilnicah in jih čezmerno segreva. To otežuje pouk, zato bi vodstvo šole rado čimprej

dobilo denar za zavese.

Nekaj denarja bodo dobili s prodajo lesa, ki so ga kmetje obljubili za gradnjo. Tudi staro šolo bo občinska skupščina poskušala prodati. Denar bo odstopila za manjkajočo opremo v novi zgradbi. Morda bodo šolo lahko odprodali za stanovanja zasebnikom. Prav gotovo se bodo ljudje zanimali za nakup.

Letos se bo Brestančanom izpolnilo kar precej želja. Novi šoli se bosta pridružili trgovina in črpalka, pred železniško postajo pa ljudem ne bo več treba gaziti po blatni cesti.

Uspešni januar v CELULOZI

Občni zbori sindikalnih združenj po ekonomskih enotah v CELULOZI so mimo v središču pozornosti je bila obravnava proizvodnih uspehov. Člani kolektiva so izredno zadovoljni nad januarскими uspehi. Proizvodnja je bila presenetljivo velika.

Na sindikalnih zborih so se delavci zanimali, kako bo leto z nadomestili za letovanje. Zadeva še ni rešena, odločitev bo odvisna od tega, s kolikšnimi vsotami bo razpagal sklad skupne porabe.

»Čutili smo se zapostavljene«

V vaseh Mašo Mraševo, Kalce—Naklo in Brod že več let ni bilo čutili organizirane družbeno-politične dejavnosti in to je vplivalo tudi na razvoj omenjenih krajev.

Na zboru volivcev 13. marca so ljudje povedali, da so se počutili zapostavljene. Predlagali so, naj za te tri vasi ponovno ustanove kra-

jevno organizacijo Socialistične zveze. Ta bo predstavljala njihovo samoupravo. O svojih zadevah in težavah bi radi sami odločali. Prepričani so, da bodo zadovoljivo rešili marsikatero vprašanje, ki jim je do sedaj povzročalo skrbi in nevoljo. »Poglavitno pa je to,« so dejali, »da se ne bomo več čutili zapostavljene.«

že Bučar, od katerih bo eden izvoljen. V organizacijsko-politični zbor zvezne skupščine bodo volili le Franca Setinca.

V organizacijsko-politični zbor republiške skupščine bodo izmed kandidatov Lojzeta Stiha, Staneta Nunčiča, Stanislava Preskarja in Ro-

mana Dularja izvolili enega poslanca.

Za občinski zbor delovnih organizacij so potrdili pet kandidatov: inž. Toneta Koželja, Stefana Stroka, Alojza Jevšnika, Alojza Pavliča in Franca Škoberneta. Izvolili bodo tri odbornike.

Število nočitev bomo podvojili

Kaj krški gostinci pričakujejo od letošnjega turističnega leta, nam je povedal uslužbenec hotela Sremljč v Krškem Jože Kolander.

— Lani smo imeli zadovoljivo leto. Hotel Sremljč, ki premore 60 postelj, je imel 8.500 nočitev. Letos računamo, da se bo število nočitev podvojilo, saj imamo v načrtu tudi povečanje števila podjetij. Nedolgo tega smo se dogovarjali za obiske večjih skupin turistov iz Subotice, Novega Sada in Skopja, razen tega pa k nam že nekaj let sem radi prihajajo italijanski lovci, ki jih zato pričakujemo tudi letos, saj so bili prejšnja leta zelo zadovoljni. Veliko gostov privablja tudi kopalni bazen in so

kopalci poleti naši stalni gostje. V okolici Krškega so tudi lepe izletniške točke.

Na obisk gostov slabo vpli-

va neurejena zasavska cesta. Motorizirani turisti se radi izognejo te poti, ki vodi proti Zidanemu mostu. Na to gostinski delayci ne moremo vplivati, čeprav bi se morali za asfaltiranje te ceste vsi potegovati predvsem zaradi gospodarskih koristi.

Gostinskih uslug letos ne nameravamo podražiti. Menimo, da bi z visokimi cenami preveč odbijali goste. V mestu je razen hotela še gostišče in obrat družbene prehrane. Troje izmed njih spadajo k našemu hotelu, druga pa so v rokah zasebnikov. Čeprav imamo velike denarne obveznosti do družbe, se bomo vneto prizadevali, da bomo tudi letos dobro gospodarili. PAVK.

ODVISNI SO TUDI OD OSKRBE S SUROVINAMI

V IMPERIALU je teden dolg 42 ur

Z novo opremo bodo lahko dosegali boljše uspehe ob enakem številu zaposlenih — Nekaterne enote so se odločile za prsto soboto, a dve delovni enoti za skrajšan delovni dan

Delovni kolektiv tovarne čokolade IMPERIAL v Krškem, se je odločil, da bo s 1. aprilom uveljavil 42-urni delovni teden. Poskusno so delali 42 ur na teden že od oktobra lani. Poslovne uspehe tega obdobja bodo še preučili in predlagali morebitne dopolnilne ukrepe.

Skrajšan delovni teden zahteva predvsem nabavo nove opreme, za katero imajo denar že zagotovljen. Če bodo imeli v tovarni na razpolago dovolj surovin, potem bodo lahko z enakim ali celo manjšim številom zaposlenih dosegali boljše poslovne rezultate kot prej.

Dve delovni enoti v podjetju sta se odločili za skrajšanje delavnika od osm na sedem ur, ker delo v pekarni

ne dopušča prostih sobot. Druge enote so se zavzele za skrajšanje delovnega tedna za en dan. To pa ni odločitev, ki je po potrebi ne bodo spreminjali. Če bo tržišče zahtevalo drugačen raspored delovnega časa in če dobava surovin ne bo enakomerna, se bo kolektiv prilagodil trenutnim potrebam.

Komisija za spremljanje prehoda na 42-urni delovni teden pri skupščini občine Krško meni, da je tovarna čokolade predložila zadovolji-

vo utemeljitev za skrajšanje delovnega časa in da ni ovira, da to načrtno izpelje.

DROBNE S SENOVEGA

NOVI UPRAVNI ODBOR sindikata senovskih rudarjev se je protokoli teden prvič sestel. Funkcijo predsednika so spet poverili rudarju Stefanu Stroku, ki je te posele že doslej vestno opravljal.

KOMUNISTI RUDNIKA so preteklo nedelje na konferenci pregledali lanskoletno delo in sprejeli program za letošnje. Izvolili so nov rudniški komite, v katerem so vsi sekretarji osnovnih organizacij.

V SOBOTO IN NEDELJO je Senovčane presenetila dramska skupina senovske Svobode z igro Inspektor na obisku. Igro so pripravljali še dije časa.

SENOVSKI SOLARJI so predzadnje nedelje pripravili marširajoč kulturni program za dan žena. Po proslavi je bil rodiljski sestanek, na katerem so se učitelji in starši pogovorili o delu otrok.

MALI OGLAS,

ki ga objavite v Dolenjskem listu — zanesljiv uspeh! Prejete ga 130 tisoč gospodinj, vdovcev, kmetovalcev, dijakov, uslužbenk in vojakov doma in po svetu! — Poskusite!

NOVO V BRESTANICI

DPD SVOBODA pripravlja uprizoritev znane ljudske igre Milnarjev Janez iz zgodovine celjskih grofov. Premiera bo predvidoma v drugi polovici maja na brestanškem gradu. S sceno tako ne bo večjih težav, težje pa bo pripraviti sedeže za gledalce. Igro, v kateri bo nastopilo okrog 50 igralcev, režira Niko Galeša.

V BRESTANISKEM KINU so leta 1966 predvajali 108 filmov na 279 predstavah, ki si jih je ogledalo skoraj 14.000 gledalcev. Največ kart so prodali za filme lahkega in zabavnega žanra.

SPORTNO ZIVLJENJE se kljub lepemu vremenu ni premaknilo z mrtve točke. Uprava TVD Partizan bi morala sklicati občni zbor, na katerem bi se pogovorili čno situacijo. Zdej, ko imajo mo- o letošnjem delu in proučili finan- derno opremljeno telovadnico, bi morali tudi člani telovadnega društva razmišljati o bolj organiziranem delu.

NA BRESTANISKEM RIBNI- KU se je začela sezona za lov na šabe. Najvnetejši lovci ujamejo na dan toliko šab, da dobijo tudi do dva kilograma šabjih krakov. Ljubitelji takega mesa bodo spet lahko veselili. Z. S.

KRŠKE NOVICE

MATURANTSKI PLES — Djaki zadnjih letnikov tehniške srednje šole so v soboto, 18. marca, pod pokroviteljstvom predsednika OBSS priredili VII. tradicionalni maturantski ples v hotelu SREMIC. Igral je brežiški zabavni ansambel.

TRENING V BAZENU — Plavalci domačega CELULOZARJA bodo začeli v letnem bazenu precej zgodaj trenirati. Plavalšče bo že ob koncu marca toliko sposobno, da se bodo plavalci lahko pripravljali za letošnje zimsko prvenstvo v Ravnah na Koroškem. Za druge plavalce bodo odprli bazen mesec dni kasneje, ker voda za redno kopanje še ni primerna, čeprav je topla.

ZNOVA POZAR V PAPIRNI-

CI — V nedeljo, 19. marca, je v tovarni papirja nastal požar. Večje škode ni bilo, ker so papirničarji in poklicni gasilci oženj kmalu zadušili. Vžgala se je os pri drugem papirnem stroju. Zaradi ognja nekaj ur niso mogli delati.

IZBRALI SO KANDIDATE — Volivci papirnice so nedavno izbrali kandidate za občinsko skupščino, zvezni gospodarski zbor, organizacijsko-politični zbor republiške in ustrezni zbor zvezne skupščine. Določili so tudi kandidate za delavski svet podjetja in delavske svete ekonomskih enot. Volitve v samoupravne organe so še napisali, opravili pa jih bodo 19. aprila. Pavk

Bogata slikarjeva žetev

Akademski slikar in umetnostni kritik ter esejist Marjan Tršar je obiskovalcem Cihove razstave, 4. marca 1967, ob otvoritvi predstavil slikarja, krškega domačina, ki si je s svojimi deli pridobil ugled doma in po svetu. Objavljamo njegov govor, ki ga je imel pred množico ljubiteljev umetnosti in slikarjevih prijateljev, ki so se tistega dne nagnetili v krškem umetnostnem paviljonu. V času od otvoritve do danes si je razstavo ogledalo že veliko število prebivalcev Krškega in okolice, zato ne dvomimo, da bodo te vrstice še poglobile zanimanje za slikarjevo delo.

Umetniku pomeni razstava obratna z lastnim delom; pošten pregled dosežkov — po mesecih, po letih trdga in zavestnega prizadevanja — ko se je kdaj v dvomih, kdaj v igrivi zanesenosti trudil luščiti iz svojega bistva iskren umetniški izraz, intimno izpoved o svetu, ki ga živi. Ni torej naključje, če nas na razstavi obhaja občutek nena- vadnosti, praznične nevsakdanjosti, saj smo pravzaprav priče umetniškovega delopusta po trdem delu; iz-

brani povabljeni na umetniški trgatvi, srečni uporabniki zlahkne stvarjalčevega srca in duha.

Današnjemu večeru slikarja Jožeta Cihue pa pritiče še poseben in sila redek pridevek. Za slikarja, domačina iz Krškega, je ta razstava nekaka umetniška oddolžitve doma- čemu kraju, tisti nikoli pozabljeni sredini njegovih rosnih let, ki so klesale vanj prve odločilne obrise dozorevajoče osebnosti. Je to razgr-

nitev likovnih dosežkov zrelega umetnika sredi tistega okolja, ki je postalo sčasoma del njega samega,

Razstavo Jožeta Cihue v krški galeriji je odprl umetnostni kritik Marjan Tršar (Foto: T. Gošnik)

del njegove predstavnosti. Iz nje so, — naj se je zavedal ali ne — rasle brezštevne različice njegovih zamisli, nenavadnih kompozicij, figur in živali, preprostih stvari in sanjskih domišljij. Ta bogati vsebinski svet Cihovih likovnih predstav žanje doma in po svetu nedeljena priznanja. Njegove risbe in ilustracije so postale pojem pretanjeno oblikovanega doživljanja, ekspresivnega spreminjanja narave, ki kljub držnim deformacijam ne zapada karikiranosti, marveč ohranja lirično mehko likovnih prisodob. Cihov vsebinski svet je celovit in se ne odreka svojim posebnostim ne v ilustraciji ne v slikarstvu, saj se pri njem prepletata malone brez očitnejših meja. Njegova občutljiva perorisba je našla tudi v bavnih tehnikah način, odgovarjajoč slikarjevi želji po igrivi doročenosti in dokončnosti, ki nikoli ne računa na zgolj tehnična naključja in mikav- nosti. To je obnovljena tehnika na-

ših starih slik na steklu. Cihua ji je znal poiskati sodobno vsebino, ki pa se hkrati domiselno povezuje s prvobitnostjo ljudskih verovanj, predstav iz bogatega narodovega izročila. Ta razgiban svet njegove domišljije se mu je še bolj razcvetel ob stikih z azijskimi in staro-ameriškiimi kulturami, ki jih je žele njegovega neprestanega iskanja uživati na mnogih potovanjih v Aziji in Ameriki. Toda vedno znova se je znal vrniti v tisto ljubo okolje, ki so mu poseben izraz vtisnili mladostni spomini. Obogaten z novimi spoznanji skuša Cihua najti prav temu drugemu svetu prepriljav, samonikel umetniški izraz, izraz vedno spreminjajočega se živega ustvarjalca ob nemanjivi priložnosti domače zemlje in ljudi.

Iz srca želim vsem navzočim, še posebno pa njegovim rojakom, da bi se mu znali tudi v tem približati. Da bi si ga vnovič posvojili, to- krat posvojili kot umetnika ustvarjalca.

TRŽIŠČE: kandidate za poslance bi radi videli

Pred kratkim je bil v Tržišču zbor volivcev, ki se ga je žele udeležiti le malo ljudi. Za bodoča odbornika občinskega zbora sta bila predlagana Milan Borštnar in Janez Zore, za poslance zveznega zbora zvezne skupščine pa Viktor Avbelj, sekretar ZK Slovenije. »Lepo bi bilo,« je dejal eden izmed navzočih, »da bi kdaj videli zveznega poslance tudi v Tržišču, če ga že volimo.«

Na zboru so udeleženci govorili tudi o socialnem zavarovanju in se niso strinjali s tem, da morajo plačevati dodatne razlike v primerih,

ko se zdravijo v bolnišnicah, ki ne spadajo v območje njihove zdravstvene ustanove. Posebno oster pa je bil pomenek o davkih. Tajnik občinske skupščine je zbranim obrazložil, da bodo ostale davčne lestvice za kmete neizpremenjene, ker želimo, da bi kmetovalci ostali tudi v bolj hribovitih predelih. Na zboru so toplo pozdravili priprave za gradnjo nove šole na Telcah.

Razprava je bila pestra in zanimiva in je treba gratulirati tistim, ki so ostali tako dolgo v gostilni, da so jih morali drugi čakati kar tri četrt ure.

Občni zbori v Šentjanžu

LE 36 BORCEV se je udeležilo občnega zbora organizacije ZB NOV Šentjanž, ki je bil 12. februarja. Organizacija šteje namreč 76 članov! Na občnem zboru so se zavzeli za gradnjo spomenika padlim borcem in talcem v Šentjanžu, za povečanje invalidnin in pokojnin ter za ureditev dvorane, ki bi bila primerna za kulturne in druge prireditve. K

GASILCI so 19. februarja izvolili nov odbor. Na občnem zboru so člani govorili o težavah pri grad-

nji gasilskega doma. Veliko so prispevali s prostovoljnimi delom in v denarju, vendar pa nihče nima razumevanja zanje in je delo že lani zaspalo. Orodje in obleke imajo zdaj v zaslinih prostorih, ki pa še daleč niso primerni.

ČLANI RDEČEGA KRIŽA so 5. marca na občnem zboru razpravljali o težavah ljudi, ki niso več sposobni za delo, pa ne prejemajo družbene podpore. Krajevna organizacija RK jih je lani večkrat obdarovala z obleko in živili. Na občnem zboru so člani sklenili, da bodo organizirali krvodajalsko akcijo. A. P.

Je bilo za Jožeta škoda pogrebnega voza?

Tovariš urednik!
Bilo je 12. februarja, ko so na zadnji poti spremili pokojnega Jožeta Jazbeca z Zigerskega vrha. Ker je bil fant iz zelo stromašne hiše in brez staršev, so ga na zadnji poti spremljala za krsto le njegova sestra in dva člana pogrebnega zavoda ter voznik Frane Vovk iz Lončarjevega doma. Ker konj zaradi starosti in oslabelosti ni mogel zaleči voza, naloženega s krsto v hrib na pokopališče, so ga morali vsi trije pogrebci z voznikom vred riniti do pokopališčnih vrat. Vmes je bilo slišati neprimerne pripombe voznika.

Vprašam se, čemu imajo v Sevnici pogrebni voz.

IVAN RADI
Sevnica
Savska 27

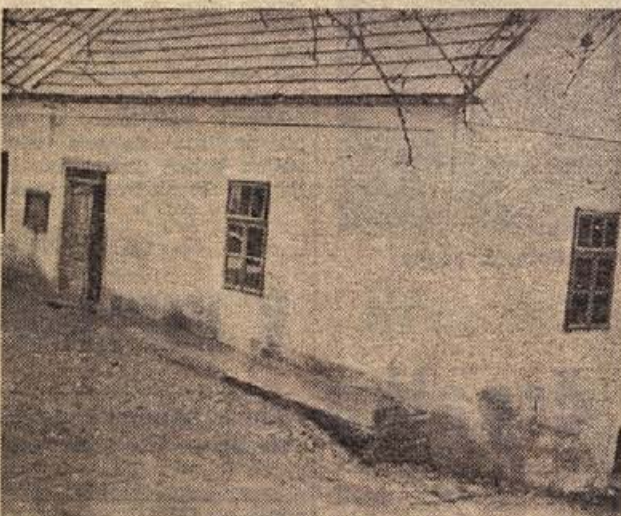
PRIPIS UREDNIŠTVA. Potnikali smo na vrata Komunalno stanovanjskega podjetja v Sevnici, kjer nam je Ivan Gobensek, ki je v podjetju določen, da skrbi za te stvari, takole povedal:

»Sam sem bil priča opisanimu dogodku, ki je bil res žalosten in nevreden človekove zadnje poti. Do tega pa je prišlo takole. Ko so z Zigerskega vrha javili, da je Jože umrl, sem šel tja gor, kjer sem sestavil običajen zapisnik in podučil Jožetovo sestru, kako mora urediti formalnosti. Ker pa sama ni izrazila želje, da bi pokojnika pokopali z mrljiškim vozom, kar ne bi bil edini primer, smo v podjetju menili, da je to pač njena osebna zadeva. Konec koncev mora naše podjetje poslovati kot vsako drugo podjetje in ne ponuja voza, če sorodniki umrlega ne prosijo zanj. Če pa sestra ni zmogla plačila, bi morala zaprositi na občini za pomoč, saj imajo v te namene nekaj denarja, in Jože bi bil lahko pokopan kot so bili drugi.

To povem tudi v poduk drugim občanom, da se v bodoče ne bodo več dogajale take stvari.

Olgo Vračič so prosili za razgovor

Predsednico zveznega socialnozdravstvenega zbora in zvezno poslanko 61. volilne enote, v kateri je tudi sevniška občina, tov. Olgo Vračič so na pobudo sevnških delovnih kolektivov zaprosili, da bi v Sevnici na posebnem razgovoru razložila vzroke, ki so pripeljali do najnovejših ukrepov na področju zdravstvenega in socialnega varstva. Predstavniki družbenopolitičnih organizacij upajo, da se bo vabilu odzvala.

PRIHODNJE LETO NOVA ŠOLA NA TELCAH? Nedolgo tega je novomeško Cestno podjetje, ki vsako leto obdari eno izmed šol na svojem območju, izročilo šoli na Telcah nov epidiaskop, vreden okoli pol milijona dinarjev. Ker imajo tamkajšnji šolarji razen neprimerne šolskega poslopja tudi slabe šolske pripomočke, so bili vsi darila izredno veseli. Ob slovesnosti so gledali zbirko fotografij »Gradovi na Dolenjskem«, podpredsednik občinske skupščine Franc Molan pa je povedal, da že pripravljajo načrte za gradnjo nove šole, ki naj bi bila zgrajena do septembra prihodnjega leta. Pri gradnji bodo morali sodelovati tudi prebivalci sami. — Na sliki je šola na Telcah, verjetno ena zadnjih v Sloveniji, ki še domuje v kmečki hiši

Borci komunisti o aktualnih problemih

Pretekli teden je bil v dvorani Jugotantina v Sevnici sestanek aktiva borcev, članov ZK, ki se ga je udeležilo 20 članov. Predsednica občinskega odbora SZDL Elka Grilčeva je obširneje poročala o evidentiranju kandidatov za zvezno, republiško in občinsko skupščino. Kandidati so bili pravilno razporejeni ta-

ko po starosti kot po izobrazbi. Največ težav je bilo s kandidiranjem znanih gospodarskih strokovnjakov iz sevnških podjetij. Sekretar ObK ZKS Jože Bogovič je poudaril, da bi morali imeti direktorji — poslanci v podjetju namestnike, ki bi začasno vodili delovno organizacijo.

Na sestanku so borci — komunisti govorili o problemih organizacij ZB in ZROP. Govorniki so menili, da je treba poživiti delo ZROP in hitreje reševati boleče probleme borcev: stanovanja, zaposlitve in socialno zavarovanje. Borci naj bi dobili primerne kredite za gradnjo stanovanj. Ob koncu sestanka je tov. Bogovič dejal, da je treba dati borcem dostojno delo, ne pa milostne podpore. Borci naj bodo iniciatorji splošnega napredka v naši domovini.

Člani aktiva so sklenili, da se ustanovi dva aktiva borcev Komunistov: prvi bo v Sevnici, drugi v Krmelju. S. Sk.

Zaradi hitre vožnje trčil

17. marca se je pripetila prometna nesreča na cesti Sevnica-Trebnje. Proti Trebnjemu je peljal s tovornim avtomobilom Vinko Felko iz Sevnjanja. V vasi Lovčeva mu je naproti pripeljal z osebnim avtomobilom Karel Pečnik iz Ljubljane. Zaradi hitre in nepravilne vožnje je trčil v tovornjak, ki je v tem trenutku že stal na cesti. Škoda na vozilih znaša 4000 N dinarjev.

KRATKE Z VSEH STRANI

TEČAJ BO, CE BO DOVOLJ PRILJAVLJENIH. Strokovni učitelj krojenja in ročnega šivanja Ivan Krajec iz Ljubljane je v Sevnici pripravljen organizirati krojni tečaj, ki naj bi trajal 16 dni od 16. do 20. ure. Delavska univerza je že razposlala prijavnice, vendar še ni dovolj zanimanja. Tečaj bodo organizirali le v primeru, če se bo prijavilo vsaj 15 ljudi. Vpisnina za tečaj znaša 12.000 starih din.

POL MILJONA ZA KRASNI NJI VRH. Vaščani Krasnjega vrha pri Malkovcu želijo, da bi tudi njim napredek prinesel električno luč v domove. Sami so zbrali les, pripravili pa so pomagati tudi z delom, vendar so bili prisiljeni zaprositi za pomoč sevniške občinske skupščine. V osnutku letošnjega občinskega proračuna je že pol milijona dinarjev namenjenih elektrifikaciji, nekaj pa bo pomagalo tudi Elektro Krško.

LETEČA PREDAVANJA O LEPOPATAH AMERIKE. Stane Tavčar iz Kranja je v ponedeljek, 20. marca, gostoval v sevniški občini. Program je predvideval v enem dnevu šest predavanj v petih krajih: ob 8. uri v Tržišču, ob 10. uri v Boštjanju, ob 12. na Bianci, ob 15. v Sevnici, ob 17. v Krmelju in ob 19. uri spet v Sevnici — tokrat za odrasle. Sevniško ob-

Kdo je koga potegnil?

Začelo se je na rednem občnem zboru prostovoljnega gasilskega društva na Bučki 12. februarja. Med dnevnim redom, ki je obsegal tudi poročilo upravnega in nadzornega odbora, so bile na vrsti volitve novega odbora, kamor je bil izbran tudi Jože Kranjc, ki naj bi v odboru odgovarjal za prosveto in kulturo.

2. marca je v Dolenjskem listu v rubriki »Sevnške z raznih vetrov« pod naslovom »Potegnili so občinsko zvezno pisalo, da je naše društvo občinsko zvezno potegnilo za nos in ni prišlo na dogovorjeni sestanek. V resnici pa je bilo takole: Jože Kranjc se je na svojo pest brez vednosti celotnega odbora dogovoril z organi občinske zveze za sestanek 19. februarja. O tem ni obvestil nikogar v društvu, ki je dolžan sestanek sklicati. Zato je prišlo do nejubega dogodka: Da je bila nesreča še večja, je to slišal sodelavec Dolenjskega lista in dejstvo zapisal.

Kdo je sedaj koga potegnil? Ne dvomno nosi odgovornost za potegavščino tov. Kranjc, delno pa so tega krivi tudi funkcionarji občinske gasilske zveze, ki Kranjca dobro poznajo, pa so mu kljub temu verjeli.

Vinko Engelsberger
tajnik PGD Bučka

Zadnje slovo Logarjeve mame

9. marca so v Krmelju pokopali Logarjevo mamo, mater osmih otrok in ženo upokojenega rudarja. Umrla je v 59. letu za zavratno boleznijo, ki jo je dolgo mučila. Pokojnica je bila zelo družabna, čuteča mati in rednica. Ob odprtem grobu so ji zapeli nekaj žalostink. Vsi, ki so jo poznali, jo bodo ohranili v lepem spominu. D. B.

Bo za Krmelj premalo iz proračuna?

Občani se sprašujejo, ali bodo morali res vse plačevati s samoprispevkom

Nedavnega zbora volivcev v Krmelju se je kljub slabemu vremenu udeležilo več kot 60 ljudi. Najprej so se strinjali, da kandidira za občinski zbor direktor krmeljskega obrata METALNA Vlado Senčar in Viktor Avbelj za poslance v zveznem zboru, nato so se pogovarjali o občinskem proračunu za leto 1967.

Poročilo o občinskem proračunu je obrazložil načelnik oddelka za gospodarstvo in finance Andrej Marinc. Občani so precej menili, da so potrebe Krmelja v proračunskem predlogu premalo upoštevane, čeprav so le-te ocenili na 35 milijonov Sdin. Ugovarjali so, da tudi za ureditev osemletke ni več predvideno, čeprav je za otroško varstvo zagotovljeno 1 milijon Sdin. Pripomi-

njali so, naj bi občinska skupščina le upoštevala, da je Krmelj drugo industrijsko središče v občini z več kot 400 zaposlenimi (v METALNI, LISCI, KZ itd.). Spraševali so se, zakaj bi morali vse plačevati s samoprispevkom. Ugotovili so tudi, da je Krmelj v pogledu šole in trgovin prav tak kot pred dvajsetimi leti. Predstavniki občinske skupščine so povedali, da je predvidena večja rezerva za investicije v šolstvu in

da bi odtod vzeli tudi sredstva, če bi Krmelj dobil poroka. Za obnovo doma »Svobodec« je predvideno 3,9 milijona Sdin, kar bo zadostovalo.

Občani želijo, da bi v prihodnje gradivo o občinskem proračunu prej dobile družbenopolitične organizacije, saj bo le tako možno zbrati predloge, na podlagi katerih bi občinska skupščina usklajevala potrebe občanov z dejanskimi možnostmi. D. B.

Uspehi štirih let

Ceprav prebivalci sevnške občine in predstavniki tamkajšnjega javnega življenja z marsičim še ne morejo biti zadovoljni, smo v naslovu zapisali samo uspehi — Pri nas se je nekako uveljavila navada, da govorimo le o problemih in težavah, velikokrat zelo črno, ker se pač želimo čimprej otresti zaostalosti in se otepamo s posledicami preteklosti, da bi čimprej dohiteli bolj razvite — Ko pa listamo zapiske izpred štirih let, in primerjamo takratne številke o splošnem in gospodarskem razvoju z današnjimi, lahko govorimo o pomembnih uspehih, doseženih v kratkem obdobju.

Ker je le uspešno gospodarstvo resnična osnova za splošni družbeni napredek, se je tudi sevniška skupščina vseskozi prizadevala kar največ narediti na tem področju. V obdobju 1963—1966 je naraščal družbeni bruto proizvod za 12,3 odstotka na leto, narodni dohodek pa za 11,6 odstotka. Največje vzpore so po panogah zabeležili: komunalna dejavnost, trgovina, gostinstvo, gradbeništvo in industrija. Pri povečanju vrednosti proizvodnje je imelo precejšen delež tudi povlajenje cen, kar je pripeljalo do znanih ukrepov za stabilizacijo gospodarstva. Po gospodarski reformi se je gospodarstvo umirilo, število zaposlenih se je v večini delovnih organizacij zmanjšalo; od večjih obratov so se povečalo le v Jutranjki,

Lisci in Jugotantinu. Ugodnejša delitev v prid delovnim organizacijam je povzročila, da so se skladno podjetij povečali skupno za polovico.

Kako je bilo z zaslužki

Ker zaradi stalnega naraščanja življenjskih stroškov podatki niso primerljivi za daleč nazaj, navajamo le najnovejše. Lani so zaposleni zaslužili povprečno 35,4 odstotka več kot leto dni prej. Največje povprečje je imelo tmed domačimi gospodarskimi organizacijami Trgovsko podjetje (85.656 Sdin), za njim Liska (78.872), Jugotantin (78.399), Kopitarna (71.547), Kmetijski kombinat (70.645), Kovinsko podjetje (69.303), Metalna Krmelj (69.074), Mizarska zadruga (68.205), Komu-

nalno obrtno podjetje (67.304), Jutranjka (66.354), Gostinsko podjetje (63.536 Sdin) itd. Skupno povprečje za 2614 zaposlenih v gospodarstvu je znašalo 72.217 Sdin.

V negospodarstvu, ki zaposluje 364 ljudi, je bilo lanske povprečje zaslužkov 81.294 Sdin. Po posameznih panogah so bili povprečni osebni dohodki naslednji: družbenopolitične organizacije 105.900, leikarna v Sevnici 104.192, zdravstveni

dom 101.045, zavod za zaposlovanje 87.128, komunalna banka 83.497, občinska uprava 79.963, občinsko sodišče 79.263, šolstvo 77.121, Dom počitka na Impoljci 75.419, služba družbenega knjigovodstva 71.504 in Dom v Loki 63.193 Sdin.

Zanimivi so podatki, ki prikazujejo, kako se je med zaposlenimi večal delež žensk. Pred štirimi leti je bilo med 3103 zaposlenimi 1246 žensk, lani pa med 2978 že 1392 ali skoraj polovico. Odveč je dokazovanje o najnuj potrebni skrbi za otroško varstvo, kar je ena važnih nalog bodoče občinske skupščine.

Komunalne naprave in stanovanja

Na tem področju ne pridemo nikjer tako daleč, da bi bili lahko zadovoljni. Tako je tudi v sevniški občini. V štirih letih je občina pridobila 178 novih stanovanj, pri čemer je vse večji delež zasebnih graditeljev. Od leta 1963 pa do sedaj je bilo zgrajenih 93 km daljnovidov, 451 km električnega omrežja, 47 transformatorskih postaj, 19 večjih in manjših vodovodov, 52 novih in 38 km popravljenih vaških cest ter 1043 metrov kanalizacije. To so vsekakor velike številke, ki pa še vedno ne zadovoljujejo potreb. (Konec prihodnjic)

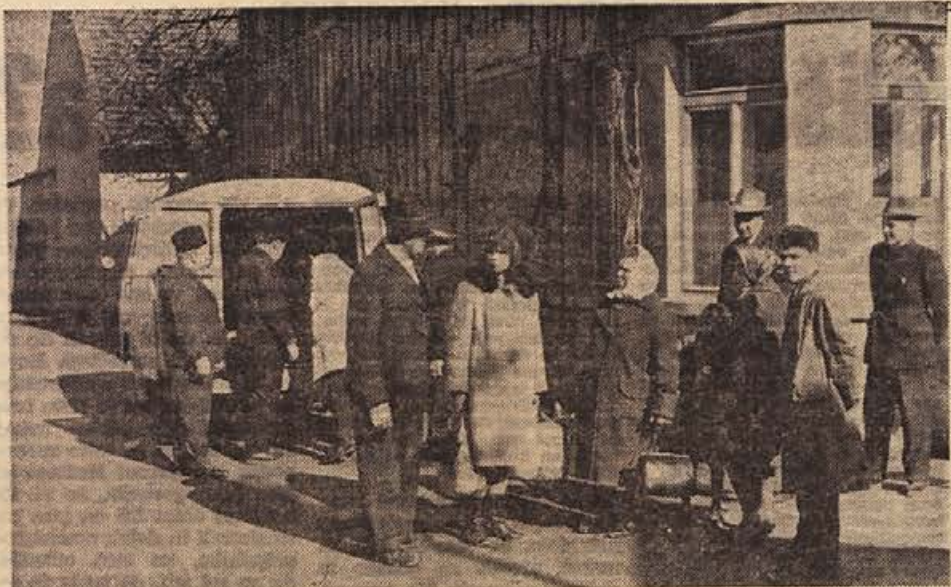
Dominik Mrazek

Prejšnji teden so se svojci Dominika Mrazka in številni znanci in prijatelji iz Trebnjega in okolice za vedno poslovili od pokojnika, ki je v 57-letih življenju prehodil trdo življenjsko pot.

Rojen je bil avgusta 1910 v Vavpči vasi pri Dobrniču. S šestimi leti je moral od doma in si je kot pastir služil vsakdanji kruh. Kasneje se je izučil za tesarja, vendar s tem takrat ni mogel preživljati družine in se je kot rudar zaposlil v Kostolcu v Srbiji. Vojna ga je zatekla v kočevskem rudniku.

Ze prvo leto vstaje proti okupatorju je sodeloval z uporniškim gibanjem, v njegovi hiši so se sezijali prvoborci. V jeseni 1942 je bil izdan in Italijani so ga odpeljali v italijansko taborišče, kjer je dočkal polom Mussolinijevega režima. Do končne zmage nad fašizmom je sodeloval z italijanskim odporniškim gibanjem in se maja 1945 vrnil v domovino. Po vojni je delal na okrajnem ljudskem odboru in pri gradbenem podjetju Pionir, nakar pa je bil zaradi bolezni invalidsko upokojen.

Mrazek je bil navdušen lovec, član zelene bratovščine, dobrovoljen in prijateljen. To je pokazala tudi njegova zadnja pot, ko je za vedno zapustil svoje, znance in prijatelje.

Prej ali slej bo moralo Trebnje dobiti primeren prostor za avtobusno postajališče. Ljudem je kaj težko čakati tako rekoč na cesti, vozniki dolgih avtobusov pa na sedanjem mestu le s težavo obračajo vozila. Nema lokrat je prostor zatrpan še z osebnimi vozili, pa tudi ribiči iz Izole pridejo s kombijem (na sliki) prodajati ribe prav na »avtobusno postajo«. (Foto: V. Juvanc)

Letošnji načrti mladine

Predsednica občinskega komiteja mladine trebanjske občine Ljuba Renko o letošnjem programu mladinske dejavnosti

»Saj mladina rada dela in pomaga, če le najde take dejavnosti, ki jo veselijo,« je na vprašanje o letošnjih načrtih povedala predsednica. »Res pa je eno: stare oblike druženo-političnega dela nam več ne ustrezajo. Vzori iz preteklosti ne morejo biti osnova za ocenjevanje današnje mladine, ki je zrastle v drugih okoliščinah in drugačnem času. To seveda ne pomeni, da zavračamo nekdanje vrednote.

Ko smo se dogovarjali, kaj bomo letos delali, smo se strinjali, da se je treba izkazati predvsem v konkretnih akcijah. Naša komisija za prireditve in kulturno delovanje je pred kratkim sprejela program, po katerem ne

bo manjkalo mladih pri nobeni letošnji prireditvi. Po tem programu bomo 1. aprila priredili v Mokronogu srečanje brigadirjev, 15. maja pa bomo za krajevni praznik v Trebnjem priredili razgovore ob tabornem ognju z borci Gubčeve brigade, 25. maja bomo imeli sprejem pionirjev v mladinsko organizacijo v Velikem Gabru, 4. julija pa bo drugo srečanje dolenskih počitničarjev na Debencu.

Posebno svečano bomo proslavili 25-letnico Gubčeve brigade. V ta namen bodo po šolah tekmovanja o poznavanju naše bližnje preteklosti. Mladinska organizacija bo sodelovala tudi pri proslavi dneva republike, skupno s pripadniki JLA pa bomo v Mokronogu organizirali svečan večer za dan JLA.

Pomembna in stalna dejavnost mladinske organizacije je izobraževanje mladih. Z delavsko univerzo se prav zdaj dogovarjamo za ponovno ožvitev »šole za življenje«. In še to: da bi dobili nekaj denarja za potrebe mladine, se nameravamo lotiti pridelovanja zdravilnih zelišč, predvsem kamilic, po katerih je precej povpraševanja in imajo dobro ceno. Zadruga nam bo verjetno odstopila zemljišče, nato bodo potrebne le še pridne roke. Pri vsem tem je najpomembnejše, da bi z lastnim delom prisluženi skupni denar znali bolje ceniti.«

M. L.

Kje bo šla letos kurirčkova pošta?

Na sestanku Društva prijateljev mladine, ki je bil v Trebnjem prejšnji teden, so obravnavali načrt poti letošnje Kurirčkove pošte in organizacijske priprave, ki so potrebne, da bo predvideni načrt dobro uresničen. Letos bo Kurirčkova pošta prišla iz sevniske občine: 25. aprila jo bo pri Pijavcih prevzela Mokronoška mladina. V Mokronogu bo zatem kulturna prireditev, ob 11. uri pa bodo pionirji odnesli pošto proti Mirni. Od tam bo nadaljevala pot ob 13. uri v Dol. Nemško vas, od tam pa v Trebnje, kjer bo druga kulturna prireditev. Drugo jutro bo ob 8. uri odšla proti Sentilovrencu in Vel. Gabru in jo bodo ob 11. uri prevzeli v Radohovi vasi pionirji grospelejske občine.

Na sestanku je bilo predlagano, naj bi h glavni poti pohoda priključili tudi lokalne pošte, predvsem s Trebelnega, kjer je bila ustanovljena Gubčeva brigada.

Letošnji program KS Šentrupert

Ob sodelovanju destilacije Dane z Mirne namerava Šentruperška krajevna skupnost letos urediti gostišče na Veseli gori — Svet krajevne skupnosti predlaga, da bi na Veseli gori oživili tudi nekdanje sejme — Hišo v Šentrupertu naj bi letos dobile lepše fasade, prav tako naj bi primerno uredili dvorišča domačij — Šentruperčani želijo, da bi letos dobili asfaltni priključek na bodočo modernejšo cesto Trebnje-Mokronog

Za Šentruperško krajevno skupnost pravijo, da je primer krajevne samouprave, ki ve, kaj so njene naloge in kako se jih je treba lotiti. To je dokazala z lanskim delom in prizadevnostjo, kaže pa, da v bodoče tudi ne namerava popustiti. Če povprašate, kdo je za to najbolj zaslužen, še le po ovinkih lahko zveste, da je prizadevna večina članov sveta KS, zlasti pa tajnik KS Maks Kurent.

Priprave za občinsko konferenco ZK

Danes zvečer se bodo v Trebnjem sestali komunisti osnovnih organizacij Kmetijske zadruge Trebnje, Kemopreme, Litostroja, Dol. Nemške vasi, Dobrniča in Trebnjega na sektorski konferenci, kjer bodo razpravljali o aktualnih problemih Zveze komunistov, o nalogah članov in o reorganizaciji ZK, izvolili bodo tudi novo vodstvo osnovne organizacije. Ta konferenca spada v okvir priprav za občinsko konferenco, ki bo v maju. Tudi v drugih krajih občine se nanjo že pripravljajo. Komunisti s področja Sentilovrenca, Velike Loke in Velikega Gabra so se sestali na sektorski konferenci v ponedeljek, na Mirni v torek, večeraj pa v Šentrupertu. V Mokronogu je bil podoben shod že prej.

O načrtih za ureditev gostišča na prijazni turistični točki — Veseli gori smo že pisali. Na nedavni seji sveta krajevne skupnosti pa so udeleženci predlagali, da bi tam obnovili tudi nekdanje sejme za plemensko živino in konje. Za začetek naj bi vpeljali vsaj Gregorjev (12. marec) in jesenski sejem. Če bo občinska skupščina dovolila odpreti sejemski prostor, bodo za to namenjeno zemljišče tudi primerno uredili.

Na predlog Šentruperškega turističnega društva so se odločili, da bodo letos primerno oleskali naselje Šentrupert. Člane sveta Lojzeta Jarca, Sandija Praha in Veljka Kutnerja so poverili, da se bodo pogovorili z lastniki po-

slopij in dvorišč, ki naj letos več prispevajo za prijaznejšo podobo Šentruperta.

Ker se letos ponuja priložnost, da bi ob modernizaciji ceste Trebnje — Mokronog asfaltni trak segel tudi do Šentruperta, je svet KS sklenil s posebnim prispevkom zbrati denar, da bi asfaltirali tudi 2 kilometra priključka. Prepričani so, da prebivalci ne bodo odklonili pomoči, saj bo Šentrupert z okolico ob boljši prometni zvezi lahko hitreje napredoval.

Trebelno: še dve učilnici bo treba

Z novim šolskim letom se učenci višjih razredov osnovne šole s področja Trebelnega in okolice ne bodo več vozili v Mokronog, marveč bodo pouk zanje uredili na Trebelnem. Kljub dobri volji jih s pomočjo prevoznov ni bilo mogoče šolati v Mokronogu tako, kot bi želeli; na Trebelnem pa je dovolj otrok za popolno osemletko.

Čeprav na Trebelnem že obstajajo šolski prostori, bi v jeseni potrebovali še dve učilnici. Če bi odkupili še nedograjeno Zoretovo hišo, bi lahko v njej razen dveh učilnic imeli še dva kabineta in eno stanovanje. Občinska skupščina bo v ta namen poskušala dobiti posojilo od medobčinskega sklada za investicije v šolstvu.

Danes skupščinska seja

Ob 9. uri dopoldne se bodo danes sestali odborniki trebanjske občinske skupščine na 28. redni seji obeh zborov. Obravnavali bodo letošnji program dela občinske skupščine, odlok o sprejetju urbanističnega programa za območje Mirne in Mokronoga, odlok o spremembah odloka o prispevkih in davkih občanov, zatem bodo sprejemali odloke o priznavalninah, upravnih taksah, statut cestnega sklada, finančni načrti gasilskega sklada in drugo.

Iz vrst predlaganih bomo zdaj izbrali kandidate

V torek, 27. marca, se bodo v trebanjski občini začeli kandidacijski zbori za občinski zbor skupščine, na katerih bodo občani izmed doslej evidentiranih kandidatov izbrali najboljše. Zbori bodo v naslednjih krajih:

Ponedeljek, 27. marca:

Gor. Ponikve ob 18. uri pri Grmovšču;
Dol. Medvedje selo ob 18. uri pri A. Sebcu;
Blato ob 18. uri pri F. Novaku;
Vrhutrebne ob 18. uri pri A. Grmovšču;
Beli grič ob 18. uri pri S. Luškiču;
Hrastovica ob 14. uri pri J. Knezu.

Torek, 28. marca:

Stari trg ob 18. uri pri Ani Zore;
Trebnje ob 19. uri v kino dvorani;
Mokronog ob 18. uri v domu Svobode;
Puščava ob 18. uri na gozdnem obratu.

Sreda, 29. marca:

Migolica ob 18. uri pri Alojziji Kašič.

Četrtek, 30. marca:

Vel. Loka ob 19. uri v združnem domu;
Prelesje ob 18. uri pri K. Jurglič.

Petek, 31. marca:

Gor. Jesenice ob 18. uri pri M. Draganu.

Nedelja, 2. aprila:

Dobrnič ob 7. uri v dvorani združnega doma;
Čatež ob 7. uri v osnovni šoli;
Vel. Gaber ob 7. uri v osnovni šoli;
Zagorica ob 14. uri v gasilskem domu;
Sevnica ob 14. uri pri Reberniku;
Šentrupert ob 7. uri v dvorani nad mlekarjo;
Čuznja vas ob 14. uri pri F. Zoretu.
Udeležite se kandidacijskih zborov!

TREBANJSKE NOVICE

Spomini na junaka

Ob obletnici smrti narodnega heroja Jožeta Kadunca-Ibra

Prvič sem ga srečal ob koncu dvainštridesetega. Na Stefanovo zvečer je bilo, ko je Gubčeva že obkolila grad Dob pri Mirni. Ker sem poznal okolico pristave, sem vodil skupino bombašev, da bi se čimbolj neopazno približala stavbam. V tej skupini je bil svetlolas fant s svojo zbrojevko — mitraljezec Ibar. Pripeljal sem jih do odrejenega mesta, ko je započelo. Ne vem, kako se je boj razvijal, slahal pa sem, da je Ibar, ki se mi je s svojo mladostjo takoj vtisnil v spomin, vzdržal vso noč in ves dan v boju v goveči stavi.

Spomladi 1943 je bil Ibar premeščen v naš bataljon. Sprva je bil mitraljezec, pozneje pa komandir čete. Napada na Dob ni mogel pozabiti. Tisto noč so ga detonacije bomb precej oglušile in od takrat je dokaj slabo slisal. A v boju ga to ni motilo.

Kmalu za tem, ko je prišel v naš bataljon, sva bila poslana v zasedo proti Novemu mestu. Ibar je imel svojo strojnico, jaz pa protitankovsko puško. Pri Barončinem hribu sva si poiskala zaklonišče. Nisva dolgo čakala, kmalu sva zaslišala ropot tankov. Sama proti tankom Ibra to ni vznemirilo. Ponudil mi je strojnico, sam pa vzel protitankovsko puško.

Izza ovinka se je prikazal prvi tank in se nama približeval. Ibar je čakal, da se je prikazal še drugi. Potem je sprožil. Prvi tank se je ustavil, za njim še drugi. Ibar je zadel italijanski vojak, ki so hoteli navezati poškodovani tank, a mednje je zasekala moja strojnica.

Italijani so kmalu začeli odgovarjati. Kar bruhalo so iz vseh vrst orožja. Ibar je spet vzel svojo zbrojevko in spuščal kratke rafale proti sovražnikom, ki so zasedli položaj nasproti naju.

Boj ni trajal dolgo. Ibrova iznajdljivost in pogum sta prisilila Italijane k umiku. Vsa kolona se je obrnila proti Stopičem, kjer je bila utrjena belogardistična postojanka.

Kmalu zatem smo se srečali z Italijani pri Rajhenau na Kočevskem. Izenada je prišlo do spopada in juriša. Z ene strani Tomšičeva z druge mi. Ibar je bil kot vedno med prvimi. Iz boja se je vrnil z zapestno uro. »Kaj misliš, koga sem srečal?« me je vprašal. Pri najboljši volji mu nisem mogel odgovoriti. »Karabinjerja, ki me je pred odhodom v partizane v Grosupljem pošteno prepele,« je dejal. »Zaslužil si je strel, a saj veš, da jih ne smemo. Pa sem si vzel za spomin njegovo uro.« Ujetnikov nismo streljali, ampak smo jim odvzeli orožje in obleko in jih gole poslali nazaj v postojanke.

Ibar je bil izredno hiter in odločen v akciji. Bil smo na Hrvaškem, v Kostanjevcu. Predhodnica se je komaj ucarila z ustaško zasedo, že je Ibar razporedil četo in se pogel v juriš. Hitrosti akcije je dajal prednost pred točnim ugotavljanjem sovražnikove moči in njegovih položajev. Tako so tudi pri Kostanjevcu ustaši bežali in pustili tri mrtve, še preden smo ugotovili, kako močan je sovražnik.

Po boju je poslal v vas skupino borcev, da bi prinesli kaj hrane. Vrnili so se praznih rok. Vas je bila ustaško razpoložena in ni hotela nič dati za partizane. Ibar se je razjezil in se sam odpravil v vas. Štirje smo šli z njim. Kape smo obrnili tako, da se zvezda ni videla. Šli smo od hiše do hiše. Šele ko smo dobili kaj hrane, smo povedali, da smo partizani. In potem smo vsakogar skušali prepričati o pravilnosti našega boja. Vrnili smo se pozno, a za četo smo le nabrali nekaj hrane.

Nemška ofenziva jeseni 1943 nas je zatekla v Stari vasi pri Sentjerneju. Imeli smo politično uro, ko so nas obvestili, da so Nemci prav blizu. Ibar je odredil počasen umik proti Gorjancem. Spotoma je iskal primeren položaj in ga tudi našel. Razporedil je četo in čakali smo sovražnika. Spustili smo jih čisto blizu, potem pa je Ibar zapovedal ogenj. Sovražniki so začeli bežati in dolgo je trajalo, da so se spet uredili. Mi smo medtem zasedli nove položaje in vzdržali na njih tri dni, dokler se niso Nemci umaknili. Ibar je med bojem hodil med borci in jih izpodbujal. Kljub nenehnemu streljanju je bil vesel, da je uspelo postaviti tako neporušljivo pregrado prodirajočim Nemcem.

(Konec prihodnjic)

Zakaj ni slišati glasu kolektiva?

Vsakomur, ki spremlja dogodke v NOVOTEKSU, se prav gotovo vsiljuje misel: kakšni le morejo biti tam problemi, da se zadeve ne uredijo?

Tudi nas, člane kolektiva, to muči, saj se stvar ni uredila in spravila v pravi tir kljub priporočilu ObS Novo mesto, kljub pomoči posebne odborniške komisije in občinske komisije za družbeni nadzor.

Mislimo, da bi moral biti DS podjetja tisti organ, ki bi bil pripravljen z vso resnostjo in preudarnostjo nepristransko razčistiti spore in jih rešiti. Vsi člani DS bi se morali pri tem zavedati, da ne gre samo za to kdo bo »zmagala«, ampak za usodo in bodočnost podjetja in vsega kolektiva!

DS se je na seji 2. marca, torej kmalu po seji ObS Novo mesto, lotil razprave o graditvi, ki ga je v zvezi z NOVOTEKSOM obravnavala skupščina. Ta seja je bila prav za prav študijski sestanek, na katerem so se člani DS v prisotnosti komisije za družbeno nadzorstvo in odborniške komisije seznanili z ugotovitvami komisije za družbeno nadzorstvo in z dokazi ter s priporočilom ObS. Vsi člani DS so imeli gradivo v rokah, lahko so si ga ogledali in vprašali, kar jim ni bilo jasno.

6. marca je bila ponovno seja DS, zraven pa je bila odborniška

komisija. Predsednik DS Andrej Smuk je člane DS opozoril, da morajo zdaj, ko so seznanjeni z gradivom, odločiti, če se strinjajo z ugotovitvami komisije za družbeno nadzorstvo ali ne. Član DS Martin Puiš je nato izjavil, da je bilo to, kar so dobili v roke na prejšnji seji, samo informacija. Nato se je začelo mešanje: eni so trdili, da so na zadnji seji sprejeli samo priporočilo ObS, drugi spet, da ni bilo rečeno, da se bo sklepalo o materialu itd. Vsak je trobil v svoj rog. Prišlo je do besedovanja o manj važnih stvareh in nato do tajnega glasovanja, s katerim je DS NOVOTEKSA zavrnil ugotovitve komisije za družbeno nadzorstvo ObS. Komisija za samoupravne predpise naj bi po sklepu DS pripravila odgovor občinski skupščini.

Na seji 13. marca pa je ta komisija (še boljše Martin Puiš osebno) poročala, da je odgovor na direktorjeve trditve o njegovi ostanki in na ugotovitve komisije za družbeni nadzor nepotreben, in je predložila delavskemu svetu samo stališča do posameznih točk priporočila ObS.

Kot članice dejovne skupnosti, ki smo prisostvovali tem sejam DS, se vprašujemo: zakaj so se oglasili v razpravi vedno eni in isti člani DS, ki so govorili le o nepomembnih rečeh? Kaj je res rešitev v tem, da sprejmemo ostavko direktorja Jožeta Logarja in bo nato, ko bo on odšel in imenovan v. d. direktorja, res vse rešeno? Kaj ne bo potem nobenega problema več?

Zdi se nam, da bi moral DS drugače razpravljati! Direktor Jože Logar je dal pogojno ostavko in je povedal vzroke. Te vzroke je raziskala komisija za družbeno nadzorstvo in je ugotovila, da ima direktor prav. Zakaj se ni DS poglobil v te ugotovitve in še v druge notranje probleme, ki nas že dolgo časa tarejo? Na primer: v neurejene medsebojne delovne odnose v proizvodnji, ki so gotovo vplivali na konflikt. Kaj res lahko DS razpravi o dokazanih ugotovitvah komisije za družbeno nadzorstvo kot o kosu papirja, ki ga je nekdo pobral na cesti?

DS je vse premalo enoten in je celo razdrojen, zato bo težko to stvar temeljito razčistiti in urediti. Vse bi laže šlo od rok, ko bi se člani DS sami med seboj sporazumeli in odločili, ne pa postužali prišepetovalce, ki so jim na sejah šepetali, kaj naj rečejo! Zato se gledajo na sejah kot sovražniki, v takem vzdušju pa se ne da ziveti!

Mi delavci pravimo: saj smo vendar ljudje in smo v preteklosti znali premagati hude napore, ker smo bili enotnih misli. Marširajmo že pametno rešili, kako da zdaj ne gre? Zakaj pa nas nihče nič ne vpraša? V tovarni nas je 900, med nami je mnogo mater, ki moramo poleg službe narediti veliko še doma in misliti tudi na dom, otroke in družino. Kako naj delamo v takšnem vzdušju in v takšni razdrojenosti, ki sega tudi med delavce? Če DS težke naloge ne zmora sam, zakaj se raje ne obrne na kolektiv, kot pa da poslušajo prišepetovalce?

Zelo me je (podpisano Ivan-ko Sečnjak — op. uredništva) prizadelo, ko sem na seji 13. marca prosila za besedo in doživela posmeh. Ko sem videla, kako se na seji pogovarjajo kot pristaši dveh tabornov, sem želela kot preprosta delavka vplivati pomirjevalno in svetovati, naj člani DS pred odločitvijo, ki je važna za ves kolektiv, dobro premislijo. Naglasila sem, da se mi

Mladi somi in linji v Krki

Pred nedavnim je več tisoč somovih in linjevih mladice svobodno zaplavalo v Krko. Ker so za ti dve vrsti rib v Krki izredno dobri pogoji, lahko pričakujemo, da bodo imeli domači in tuji ribiči še več ribičkih prijemov.

Ribiči bodo letos nasadili precej mladice, to pa obeta bogato žetev. Krka postaja tako vedno bolj zanimiva za športne ribiče.

sd

Svet za kulturo se bo letos še štirikrat sestel

Svet za kulturo pri občinski skupščini v Novem mestu je v soboto, 18. marca, sklenil, da se bo letos še štirikrat sestel. Obravnaval bo dejavnost Zavoda za kulturno dejavnost, Glasbeno šolo, Dolenjski muzej, Študijsko knjižnico, Dolenjsko založbo, Koncertno poslovalnico in spregovoril o samoupravnih organih zavodov, ki so dolžni skrbeti za kulturo. Svet bo razpravljal tudi o potrebi po ustanovitvi sklada za kulturo in zamislil, da bi ustanovili medobčinski sklad za Trdinovo nagrado.

Zahvala Pionirske knjižnice

Bralci pionirske knjižnice se iskreno zahvaljujejo Medobčinski zavarovalnici Novo mesto, gradbenemu podjetju Pionir, tekstilni tovarni Novoteks, Cestnemu podjetju in Mladinski knjigi v Novem mestu za denarna in knjižna darila. Knjižni fond pionirske knjižnice se je tako obogatil, kar bo koristilo našim najmlajšim bralcem. Otroka z dobro knjigo vrgajamo ter ga odtrgamo cesti. Prav bi bilo, da bi tudi ostala podjetja, ki so dobila prošnje za pomoč pionirski knjižnici, pokazala svoje razumevanje za najmlajše bralce. Za vsak, tudi najmanjši prispevek, nam bodo naši otroci hvaležni.

P. B.

Za novo šolo 4,534.000 Sdin

Na skladu za novo šolo v Novem mestu je bilo 20. marca že 4.534.000 Sdin. NOVOTEKSA je prispevala 50.000 Sdin namesto venca na Kraigherjev grob. Delovne organizacije so dale do zdaj 1.325.000 Sdin, ostalo pa se je nabralo iz samoprispevkov občanov.

KAJ BO DELAL SVET ZA IZOBRAZEVANJE

O šolah in še o čem!

Med drugim bo pripravil svet priporočilo, naj bi v Mirni peči gradili novo šolo

V nedavno sprejetem delovnem programu ima svet za izobraževanje, telesno in tehnično vzgojo pri občinski skupščini v Novem mestu omenjenih več obsežnih in potrebnih razprav o šolah, zavodih, pedagoški službi, kadrovskih vprašanjih, življenju učencev in dijakov ter podobnem. V programu je tudi zapisano, da bo svet vestno spremljal priprave za novo mirnopoško šolo in razpravjal o priporočilih, da bi to šolo čimprej začeli graditi.

Svet bo predvsem obravnaval učne uspehe, kakor so videti skozi prizmo razmer v posamezni šoli. V posebno zavidiljivem položaju ni nobena osnovna, pa tudi ne srednja šola, vse tarejo taki

ali drugačni problemi. Ker se zdi, da je problem vzdrževanja, kadrovske zasedbe, prostorske utesnenosti in opremljenosti vsem skupen in nekako stalen, ga bo svet obravnaval česče kot druge.

Tehtno besedo namerava zastaviti o organizaciji izobraževalne skupnosti, ker bo od tega odvisno, kakšne šole bomo imeli in morda tudi, koliko (vsaj srednjih) jih bo. Prav je, da si je svet omislil tudi razpravo o vprašanjih, ki ne sodijo v ožji krog njegovih pristojnosti, so pa tako blizu, da jih ne gre za postavljati. Sem sodijo: razprave o prevoznih šolarjev, o samoupravnih organih na šolah, študentskih, otroških in mladinskih organizacijah na šolah, o vzgoji in varstvu predšolskih otrok in šolarjev itd. Omeniti velja tudi, da namerava svet spregovoriti o socialnem stanju osnovnošolcev.

Ze iz tega je razvidno, da je svet zasnoval obširno področje za delo v letu 1967 in da bo to področje poskušal tudi čim bolj osvetliti in razčleniti.

D. G.

Resne priprave na 200-letnico

Letos bo poteklo 200 let, odkar so zgradili stavbo zdravilišča v Dolenjskih Toplicah. Da bi obletnico kar najlepše proslavili, so v Toplicah izvolili poseben odbor, ki naj bi poskrbel za priprave. Na prvi seji so člani odbora sklenili, da je treba okrasiti okna hš s cvetjem, obenem pa paziti na čistočo hiš in ulic. Turistično društvo bo poskrbelo za več kulturnih in zabavnih prireditev. Sportne prireditve bosta organizirali tudi lovski in ribiški društva. Ker je odbor že na začetku resno prijel za delo, lahko upamo, da bo proslava 200-letnice zdravilišča v celoti uspela.

NOVOMEŠKA KOMUNA

»POZOR! RAGLAS!« Tako se vsako nedeljo dopoldan razlega glas Franca Modica, šentjernejskega klicarja, ki še na stari način obvešča občane o važnih odlokih in uredbah. Kmetje se prav radi zbero okrog njega, saj jih zanima, kaj jim bo povedal novega. Tako je bilo, kot kaže naša slika, tudi v nedeljo, 19. marca, ob devetih (Foto: Polde Miklič)

Niso vsi milijonarji pošteni

Tudi 10 let zapora za utajo dohodka — Več kot 200 ljudi je prijavilo letos upravi za dohodke zasluzke nad 2,000.000 starih dinarjev — Skupaj so zaslužili skoraj 600 milijonov Sdin

Uprava za dohodke pri ObS Novo mesto je prejela letos 214 prijav osebnega dohodka od občanov, ki so po predpisih dolžni plačati prihodek od dohodka. Najvišja prijava je za 5.525.000 Sdin, najnižja pa za 2.009.638 Sdin osebnega dohodka v lanskem letu.

Med občani, ki so vložili prijave, so tudi takšni, ki so zaslužili precej več izven rednega delovnega razmerja kot pa z delom in njem. Med te šteje tudi inž. Avgust Fajfar iz NOVOTEKSA, ki je imel lani več kot 2.000.000 Sdin osebnega dohodka v podjetju, izven tega pa je po svoji prijavi zaslužil nad 3.500.000 Sdin. V tem znesku pa verjetno niso zajeti vsi dohodki imenovanega, saj v prijavi ni prikazan honorar za noben njegov načrt za sebnikom, čeprav je znano, da edino inženir Avgust Fajfar dela na našem področju načrte za centralno kurjavo.

Pri občanih, ki so dolžni prijaviti osebni dohodek, se srečujemo z ljudmi, ki

imajo zelo lepe osebne dohodke v podjetju, kjer so redno zaposleni. mnogi med njimi pa zaslužijo izven delovnega razmerja še veliko več. V takšnih primerih bi se morale prizadete delovne organizacije pač vprašati, kakšen je delovni prispevek takšnega posameznika v podjetju med rednim delovnim časom, če zasluži izven delovnega časa toliko več kot v podjetju!

Ker obstaja sum, da je v letošnjih prijavah še več utaj, bodo organi uprave za dohodke uradno preverjali prijave in pozvedovali tudi o dohodku nekaterih, ki prijave sploh niso vložili. Kazni so hude (za utajo 50.000 Sdin dohodka zapor in denarna kazen, za utajo več kot 300.000 Sdin dohodka strogi zapor do 10 let) in bi jih bilo treba letos dosledno upoštevati, da bo več reda v prihodnje. Najmanj, kar lahko zahtevamo, je pač to, da bo človek, ki je od skupnosti veliko prejel, po obstoječih predpisih pošteno poravnal svoje obveznosti do nje!

KOZINI, HLADNIKU IN LAMUTU — Ob obletnici smrti Marjana Kozine, akademika in skladatelja, bodo na njegovi rojstni hiši ob Cesti komandanta Staneta v Novem mestu vzdali spominsko ploščo. Podobna obeležja bodo vzdali tudi na rojstno hišo skladatelja Ignaca Hladnika in akademskega slikarja Vladimira Lamuta. Svet za kulturo je imenoval nekaj članov v pripravljajni odbor, sam pa bo poskušal zbrati denar za obeležja.

PODIRATI PREDVSEM KNJIZNICARSTVO — V novomeški občini se dobro držita le knjižničarstvo in potujoči kino, medtem ko druge dejavnosti polagoma izumirajo. Kulturni domovi so zvečine neizkoriščeni, o čemer govori tudi analiza, ki jo je pred kratkim obravnaval svet za kulturo. Na seji sveta so predlagali, naj bi v prihodnje podpirali predvsem razvoj knjižničarstva, prtujoči kino in gostovanja kulturnih družen. Zneva so poudarili, da je treba v kulturi delati načrtno, ne na več tih hkrat.

VELIKI SALON »LOVSKA SOBA« — Na svojevrsno zamisel je prišel hotel KANDIJA v Novem mestu in opremil veliki salon z lovskimi lovrikami. Na stenah visi več glav divjih zveri, v kotu pa stoji nagačen medved. Obiskovalci in gostje pozdravljajo tako okrasje, med katerim se bodo gotovo dobro počutili tudi tujci, ko se bodo pri nas ustavili v letošnjem mednarodnem turističnem letu.

CISTERNE BODO VKOPALI — Na bencinski črpalki na Otočcu nameravajo vkopati dvoje bencinskih cistern, od katerih drži ena 50.000 in druga 20.000 litrov. PETROL se je dogovoril z novomeškim komunalnim podjetjem, da bi leto opravilo ustrezna dela na otoški črpalki. Novomeško podjetje bo podobna dela verjetno opravilo tudi na novomeški bencinski črpalki, kjer je treba urediti jaške in razmestiti bencin po cisternah.

PONUDBA ZA ZNANČEVE NJIVE — Novomeško komunalno podjetje je poslalo Podjetju za stanovanjsko izgradnjo in urejanje naselij ponudbo za ureditev Znančevih njiv. Komunalno podjetje je pripravljeno v tem novomeškem naselju pogodbeno urediti ceste in kanalizacijo. Z novomeškim turističnim društvom pa se je komunalno podjetje dogovorilo o ureditvi poti z Ragovske ceste v Ragov log.

NA TRDINOVI CESTI SPET DELAJO — V ponedeljek dopoldne so se spet pričela dela na Trdinovi cesti v Novem mestu. Kot zatrjujejo, ne bodo nehali prejeti, dokler cesta ne bo povsem modernizirana, se pravi asfaltirana in osvetljena. V tem tednu bo komunalno podjetje dokončalo kanalizacijo vzdolž dela Trdinove ceste.

TUDI NOVOMEŠKI (NE) RED NA FILMU — Slovenska komunalna podjetja bodo financirala film, ki bo prikazoval čistočo oziroma nered v posameznih mestih. Nekaj kadrov za ta vzgojni film, ki bo bil malomarnost in razvade naših ljudi pri odlaganju smeti in početje v parkih ter na drugi strani prikazal, kako bi moralo biti, bodo posneli tudi v Novem mestu. Novomeško komunalno podjetje, ki naj bi za film prispevalo 200.000 Sdin, je te dni dobilo na vpogled scenarij.

Pomladanski praznik na Dolžu

Ko smo se na sončno nedeljo, 5. marca bližali Dolžu, smo prehiteli ljudi, ki so šli po našem mnenju na filmsko predavanje in občni zbor Rdečegra križa na Dolžu. Ko pa smo se pripeljali pred šolo, smo zagledali ogromno množico vaščanov, ki so se gregli na soncu in se živahno razgovarjali. Kljub krasnemu vremenu, saj so se v soncu bleščali Gorjanci in okoliške vasi po hribovskih, sem postal nekoliko zaskrbljen, če se je morda zbrala ta množica zaradi kakšne zabavne konkurenčne prireditve. Ko pa nas je pred vodom v šolo ves nasmejan sprejel predsednik RK tov. Frenk Zorc, čes: »Le poglejte, kako so ljudje vedno željni, sem bil takoj dobre volje.

Ljudje so prihajali ne samo z Dolža, ampak tudi iz vseh okoliških vasi: z Vrha, Zajčjega vrha, iz Pangerč grma, Igljenika in Sel.

Medtem ko se bo šol. upravitelj Zorc posrečilo vse udeležence razmestiti po svetli in čisti učilnici, lahko še skočim k sosedu invalidu Janezu Juršiču, da ga pozdravim, saj se je več let vnel za napredek Dolža. Neutrdu-

ni Janez mi je z nasmeškom pokazal, s čim se peča pozimi: na mizi je stal prav lep lesen kip pesnika Prešerna. Druga, manjša dela je že oddal, Zopet sem se prepričal, kaj vse zmoreta vztrajnost in sposobnost.

V nabitno polni učilnici se je zgnelo 178 ljudi. Dojenčkov, ki so jih mamice tiščale v naročjih, seveda nisimo šteli. Solarji so posedli kar po belih, čistih tleh.

Za boljše razumevanje filma o zdravem življenju na vasi je predstavnik občinskega odbora Rdečegra križa posebej opozoril na nekatere slike in podatke v filmu, poudaril je važnost čistoče za zdravje in pojasnil resnico o glistah. Po filmu so poslušali volje.

V kmetijski zadrugi so volili

Predsednik zadrugnega sveta pri novomeški KZ postal Albin Luzar iz Novega mesta

V svet kmetijske zadruge v Novem mestu so nedavno med drugim izvolili šest kooperantov. V novem svetu je osem kooperantov in 25 redno zaposlenih delavcev in uslužbencev kmetijske zadruge. Za predsednika zadrugnega

sveta je bil izvoljen Albin Luzar iz Novega mesta. Vodstva področnih svetov, ki so jih tudi volili, se še niso oblikovala.

Nekatere ekonomske enote niso volile predstavnikov v zadrugi svet, marveč predstavnike delovnih skupnosti. Za takega predsednika so v Zalogu izvolili Milana Zdravjeta, v agroservisu pa Staneta Luzarja.

Na zborih so razen tega obravnavali poročila zadruge za leto 1968, gospodarsko stanje in proizvodno-financijski plan za leto. Tehtno so spregovorili o investicijski problematiki in preusmeritvi proizvodnje kmetijske zadruge.

IVO ZOBEČ

»MRZLA NI, LE V KOLENA NAS PEČE...« so povedali zgodnji ali prvi letošnji kopalci 5. marca dopoldan ob 11.45 na novomeški Loki. Člane veslaškega kluba »KRKA« je fotografiral pri prvi prostovoljni kopeli v hladni reki Vid Bauer iz Novega mesta, na sliki pa vidite kopalce Igorja Vizjaka, Draga Sekulo, Marjana Vučka in Staneta Kavška

Delati politično in izobraževati

Pred nedavnim so delavci Cestnega podjetja Novo mesto na občnih zborih svojih sindikalnih podružnic ocenjevali delo v pretekli mandadni dobi. Prejšnji teden se je sestel na občnem zboru sindikalni odbor podjetja, ki je povzel glavne ugotovitve razprav z zborov podružnic.

Ugotovili so, da se je sindikat ukvarjal predvsem s prehrano in namestitvijo delavcev v zimski službi, z reševanjem stanovanjskih zadev, pa tudi s problematiko financiranja pri vzdrževanju cest. Menili so, da je bilo premalo narejenega za politično izobraževanje v kolektivu. Predlagali so, naj časo-

pis, ki je v podjetju svoje dni dobro informiral kolektiv, spet izhaja.

Sindikalna organizacija je imela premalo stikov s samoupravnimi organi, zato ni bilo pri delovanju le-teh čutil njenega vpliva. Govorec o financiranju cestne službe, so ponovno poudarili, da je največ težav z vzdrževanjem cest III. reda, ker so občine slabi plačniki. Namesto 7500 N din na 1 km ceste, so prejele samo 3000 N din. Podjetje je kljub temu dobro gospodarilo, saj so se lani skladi povečali. Predlagali so, naj bi se po novem zakonu za financiranje cest delila sredstva iz republiškega sklada tako, da bodo imela cestna podjetja neposreden vpliv na njihovo delitev. Merila za delitev pa naj upoštevajo potrebe, ne pa položaj posameznih podjetij, kot je bilo to do zdaj.

Kritizirali so odnos železniških podjetij, ki cestnim podjetjem brez poprejšnjih dogovorov izstavi račune za vzdrževanje cestno-železniških prehodov. Novomeško Cestno podjetje porabi v te namene 60 milijonov S din na leto. Govorili so tudi o skrajšanem delovniku in o sorazmerno nizkih osebnih dohodkih, saj znašajo povprečni osebni dohodki v podjetju 620 N din. Sprejeli so

več priporočil ter zlasti poudarili te naloge sindikata:

— Zagotoviti boljšo informiranost v kolektivu, pospešiti priprave za prehod na skrajšani delovnik, skrbeti za prehrano in namestitve ljudi na terenu ter v vsaki delovni enoti določiti nekoga, ki bo za to dvoje odgovarjal, in poživiti politično delo in izobraževanje.

ADOLF SUŠTAR

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Marija Matekovič z Radovice — Jureta, Frančiška Florjančič iz Gradca — Antona, Angela Hribar iz Kamnja — Sonjo, Romana Gregorič iz Otonomija — Roberta, Marija Kos iz Rupe — Jožeta, Marija Klevišar iz Podgozda — Jožeta, Magda Hostnik iz Skovca — Andreja, Vida Rajh s Hudega — Aleksandra, Ana Ostanek iz Dola — Sonjo, Valerija Blizjak iz Rovišča — Anico, Stefka Prosenik iz Metlike — Heleno, Amalija Kovačič iz Leskoveca — dečka, Martina Potočar z Dolnjih Kamenc — dečka, Stefka Mlakar iz Zdinje vasi — dečka, Ančka Smole iz Bršlina — dečka, Anica Kužnik z Vrbovega — deklico, Stefka Tomc iz Primostva — dečka, Jožeta Žunič iz Cрномlja — dečka, Režka Vukšinič iz Semiča — deklico, Francka Vidervol iz Cрномlja — dečka, dr. Katica Kvasič iz Semiča — dečka, Silva Klobučar iz Metlike — deklico, Jožica Straj iz Gornjega Podsumberka — deklico, Marija Borbo s Velikega Kala — dečka in Romo Ozimek iz Repelj — dečka.

Zakaj tri mesece v javni razpravi?

Pomlad je tu in ljudje ne strpno čakajo, da bi lahko pričeli graditi. Podjetje za stanovanjsko izgradnjo in urejanje naselij v Novem mestu pripravlja zasnove načrte za vse, kar se bo gradilo letos, po planu, ki ga je sprejela občinska skupščina.

Izdelali so že zasnove načrte za montažno naselje v Zabji vasi, zasebni obrtno-stanovanjski center v Gotni vasi in predel med Regorčo vasio in Šmihelom. Graditelji pa ne morejo dobiti niti lokacijskih niti gradbenih dovoljenj prej, dokler ne bodo pretekli trije meseci, kolikor morajo biti razpravljeni zasnove načrti, ki so jih razpravi 13. marca. To zahteva sedanji predpis.

Mnogi menijo, da bi bilo potrebno za razpravo urbanistične dokumentacije le mesec dni. Podjetje za stanovanjsko izgradnjo in urejanje naselij je to tudi uradno predlagalo, vendar soglasja oziroma ustreznega odgovora od pristojnih ni dobilo.

Predvidevajo, da bo novi republiški zakon o urbanističnem planiranju, ki naj bi izšel v najkrajšem času, določil za javno obravnavo zasnove načrtov rok mesec dni. Graditelji morajo torej še počakati. Dobro je, da počakajo tudi zaradi tega, ker so se kasni za črne gradnje hudo poostrele.

■ **TLAKOVALI BODO VASČANI** — Poročali smo že, da je novomeško komunalno podjetje v Dolnjih Kamencih začelo urejati dvosmerno avtocestno postajališče. Med tem so buldozerji komunalnega podjetja že opravili svoje in pripravili traso, ki jo bodo po dogovoru tlakovali občani sami.

Avgust Avbar — kandidat za vodilno mesto v ObS

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta Novo mesto je na seji 16. marca razpravljalo o pripravah na volitve. Ko je pretresalo kandidate za vodilna mesta v občinski

Šahovski turnir najmlajših

Pionirska knjižnica je prejšnjo nedeljo priredila šahovski turnir, ki so se ga udeležili bralci in obiskovalci te ustanove. Turnir je organizirala vsestranska voditeljica pionirske knjižnice, tov. Fujsova. Udeležilo se ga je 14 pionirjev in pionirk. Pionirska knjižnica ima sicer tudi druge oblike svobodnih dejavnosti: literaturni krožek, urejevanje knjižnice in izposoja, ki jo opravljajo najmlajši bralci sami, ure pravljic itd. Pionirska knjižnica tako postaja pravi dom pionirjev.

skupščini Novo mesto, je predsedstvo sklenilo predlagati člana predsedstva ObSS, direktorja Medobčinskega zavoda za zaposlovanje delavcev Novo mesto tov. Avgusta Avbarja za kandidata za eno od vodilnih mest v občinski skupščini. Avbar je znan družbeno politični delavec, saj je v zadnjih desetih letih opravljal številne odgovorne družbeno-politične dolžnosti tako v sindikatih kot v ZK in v SZDL. Prebivalci Novega mesta ter okolice ga dobro poznajo po njegovem družbeno-političnem delu, zato ga predsedstvo ObSS Novo mesto predlaga za kandidata za vodilno mesto v občinski skupščini Novo mesto.

Novosti iz študijske knjižnice

Gradbena obnovitvena dela v novopridobljeni stavbi študijske knjižnice Mirana Jarca v Novem mestu se bližajo koncu. Če bo knjižnica dobila sredstva, občina je namreč vložila pri Skladu SR Slovenije za pospeševanje kulturnih dejavnosti prošnjo, bo obe stavbi funkcionalno zvezala s hodnikom in s tem omogočila ustanovi nemoteno delo. Če pa teh del zaradi pomanjkanja sredstev ne bo mogoče izvršiti, bodo morali uslužbenci prenašati iz ene stavbe v drugo po cesti Komandanta Staneta dnevno po več sto knjig.

Tudi študijska knjižnica se bo vključila v mednarodno leto turizma. Krajevni

skupnosti v Novem mestu bo odstopila vrt za zelenico ali park. Prejšnje leto je Dolenjski list v krajših noticah omenjal, da je ulica ob študijski knjižnici do sosedišča zelo zanemarjena. Res je ta ulica zelo prometna in prav je, da dobi lepše lice. Do sedaj so vrt obdelovale zasebne stranke.

V počastitev stoletnice slovenske drame pripravlja knjižnica razstavo slovenske drame od začetka do danes. Razstavljeni bodo najpomembnejša dela, ki so vplivala na razvoj slovenske dramske književnosti. Razstava bo komentirana s kratkimi beležkami. Prav gotovo bo za študirajočo mladino posebno zanimiva.

Ob prerani in nenadomestljivi izgubi našega srčno dobrega in nepozabnega moža, očeta in sina

FRANJA MILAVIČA

direktorja »Ribje restavracije« v Novem mestu

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem, ki so nam osebno ali pismeno izrekli sožalje, darovali cvetje in vence in se tudi sicer spomnili pokojnika. Posebno hvalo smo dolžni zdravnikom in osebju internega ter kirurškega oddelka Splošne bolnišnice v Novem mestu, kolektivu RIBJE RESTAVRACIJE, vsem gostinskim in drugim podjetjem, Gostinski šoli in sindikatu gostinskih delavcev, raznim organizacijam in kegljačem, osnovni šoli »Katje Rupena« in Glasbeni šoli iz Novega mesta, kakor tudi govornikom za tople poslovilne besede, pevskemu zboru DUŠAN JEREB in novomeški godbi za ganljive žalostinke. Zahvaljujemo se tudi vsem tistim, ki so na kakršenkoli način počastili njegov spomin in ga v tako velikem številu spemili na zadnji poti.

Zalujoci:

žena Angelca, hčerki Milica in Gordana ter družini Milavič in Blatnik

Te dni so delavci Cestnega podjetja položili novo asfaltno prevleko od železniških zapornic v Bršlino do Osoltnikove gostilne. (Foto: M. Vesel)

Novomeška kronika

■ **PIANISTKA DUBRAVKA TOMŠIČ-SREBOTNJAK** bo jutri nastopila v našem mestu v okviru V. abonmajskega koncerta. Ob 16. uri bo v Domu JLA predstava za mladino, ob 20. uri pa v Dolenjski galeriji za odrasle. Umetnica se je nedavno vrnila s koncertne turneje po tujini.

■ **NOVE ČLANE DELAVSKIH SVETOV** je minule dni izvolilo več delovnih organizacij. 13. marca so polovico DS izvolili v komunalnem podjetju, 20. marca pa so volili v DOLENJKI.

■ **KETTEJEV VODNJAK NA GLAVNEM TRGU** so v minulem tednu spet odkrili, oziroma so mu sneli leseno pokrivalo, ki ga je pozimi ščitilo pred mrazom. Komaj pa so to našo znamenitost odkrili, so otroci že metali v vodo papirčke.

■ **NA GLAVNEM TRGU STA 18. marca** trčila avtomobilist Georg Glas iz Nemčije in motorist, ki se je med vožnjo pogovarjal s sopotnikom. Motorist in in sopotnik sta padla, pa sta se hitro pobrala in se odpeljala. Na Nemčevem avtu je bil odrgnjen lak.

nem trgu. Cene so znižali za več tisočakov vsem torbican, ki niso šle v denar, bodisi zaradi visoke cene, barve ali oblike. V nekaj dneh je zaloga precej pošla.

■ **V GIMNAZIJSKI TELOVADNICI** so imeli v soboto, 18. marca, od 19. do 22. ure ples. Igrali je ljubljanski ansambel »Mladilca«. Vstopnina je bila 3,5 Ndin.

■ **TUDI ZA LETOSNJI DAN ZENA** je bila v cvetličarni na Glavnem trgu vrsta. Ljudje so pokupili okoli 3000 velikih nageljnov (po 380 Sdin), 3000 manjših nageljnov, 500 šopkov hiacint, 1000 narcis, 300 šopkov vijolic in 150 lončnic. Kljub tolikšnemu prometu pa rož ni zmanjkalo, kar kaže, da so se v cvetličarni na ženski praznik dobro pripravili.

■ **POSEBNO ZANIMIVOST NA PONEDELJKOVI tržnici** je predstavljala možak, ki je takole vabil kupce: »Take detelje ni na svetu. Samo 2000 din kilogram! Zraven pa je čudno poživigaval, tako da nihče ni šel mimo stojnice, ne da bi njegovo blago pogledal. — Jajca so veljala 45 do 50 din, radič in motovilec so prodajali na merico po 100 Sdin, solato po 400 Sdin kg, mleko po 150 Sdin liter, jabolka po 270 starih din kilogram itd. Veliko zanimanja je bilo za razna semena.

Katerim panogam dati prednost?

Preteklo nedelje je imela novomeška občinska zveza za telesno kulturo redni letni občinski zbor, ki se ga je udeležilo 34 delegatov. Razpravljali so predvsem o vzrokih za zmanjšano aktivnost telovadnih društev Partizan in o možnostih za razvoj rekreacijskega športa. Večina se je strinjala, da je treba več sredstev nameniti za množični šport v delovnih organizacijah in šolskih športnih društvih, ne pa podpirati zgolj tekmovalne športe, kjer navadno večino sredstev porabi le skupina najboljših športnikov.

Občinska zveza za telesno kulturo v Novem mestu šteje 1200 članov, ki so vključeni v 31 organizacijah, pri tem pa niso vštet šolska športna društva, ki štejejo okrog 2000 mladih športnikov, a niso registrirana. Vendar tudi športniki na šolah dobivajo dotacije ObZTK. Od leta 1965 se je število članstva povečalo za 58 odstotkov, kar je predvsem zasluha mladine.

Kot kaže, ima od športov najlepše perspektive atletika, saj bo lahko postala vodilna športna panoga tako glede množičnosti kot kvalitete. Zadnje čase stopa vedno bolj v ospredje smučanje, kar je predvsem zasluha številnih smučarskih tečajev, ki jih organizirajo šole in športna društva.

Zaenkrat prednjači po številu tekmovalcev in tudi po kvaliteti šah, šahisti pa upajo, da bodo dosegli še večje uspehe. Najbolj zamotna situacija je med streliški, saj že dlje časa ne morejo razčistiti preceh vprašanj v odnosih med zvezo za telesno kulturo Slovenije in streliško zvezo.

Na občnem zboru so manili, da med odbojkarji, nogometaši in rokometarji manjka mladine in klubi oziroma sekcije preveč gledajo na tekmovalstvo. To pa ne velja za košarkarje, ki so prav zdaj

mladim posvetili veliko pozornosti. Posebej so delegati razpravljali o delu šolskih športnih društev in telesnovojnih društev Partizan. Slednja vse bolj zastajajo in celo odmirajo. Po programu naj bi ta društva v prihodnje skrbela predvsem za rekreacijo občanov, ne pa za tekmovalstvo. To zlasti velja za društva izven Novega mesta, ki delajo v slabih pogojih, a vseeno ne bi smela zanemariti svoje osnovne dejavnosti.

O šolskih športnih društvih so vsi govorili le pohvalno, seveda pa so bili največ deležni športniki SSD Katje Rūpena. Delegati so se zavzemali, da bi bilo treba popoprtili tudi dejavnost sindikalnih športnih društev. Vsi so soglašali, da je treba delovske športne igre, ki so lani odlično uspeli, razširiti na več kolektivov in raztegniti program na več mesecev.

V zadnjih dveh letih je imela ObZTK Novo mesto 35 milijonov Sdin dohodkov, 38 odstotkov vseh sredstev so porabili za gradnjo in vzdrževanje objektov, 30 za dotacije klubom in društvom, 2 odstotka za izobraževanje ter 30 odstotkov za stroške delovanja ObZTK. Na zboru so menili, da bi morala športna društva tudi sama skrbeti za del dohodkov.

Izvršni odbor ObZTK Novo mesto je že pred občnim zborom predlagal prioriteto listo športov, na kateri naj bi bili atletika, orodna telovadba, smučanje, šah, splošna telesna vzgoja in streljanje.

Pred končno odločitvijo bodo za nasvet prosili še republikansko zvezo za telesno kulturo. Na prioriteten listi bodo tudi šolska športna društva, ki se ukvarjajo z osnovno dejavnostjo. Glede na to, da se ObZTK v Novem mestu obeta letos precej manj sredstev kot pretekla leta, bodo drugorazredne panoge, med katerimi naj bi bile tudi košarka, rokomet, nogomet, odbojka ter veslanje, deležne znatno manjših sredstev. Te panoge naj bi torej v večji meri same skrbela

Šolsko dvorišče v Pišecah je spet oživelo. Pri telovadnih urah so učencem najbolj všeč igre z žogo. Pozimi so za marsikaj prikrajšani, saj na šoli nimajo telovadnice. (Foto: J. Teppey)

Velika šahovska prireditev v Črnomlju

V nedeljo, 19. marca, je bilo v Črnomlju republiško hitropotezno prvenstvo slovenskih mest. Da je v vsej Sloveniji vedno več zanimanja za hitropotezni šah, nam dokazuje letošnja rekordna udeležba, saj je tekmovalo 25 ekip. Šahovsko društvo Črnomelj je pripravilo organizacijo tekmovalstva in je nalogo dobro opravilo.

Tudi letos je potekalo tekmovalstvo v znamenju velike promocije šahovskih in ljubljanskih šahistov. Za druga najvišja mesta so potegovali šahisti iz Novega mesta, Krškega in Kočevja. Med tekmovalcem je kazalo, da bodo imeli največ uspeha Novomeščani, vendar so Kočevjarji v zadnjih štirih kolidih dosegli pomembne zmage in so s končno uvrstitvijo na šesto mesto ponovili lanskoletni uspeh. Novomeščani so se uvrstili na osmo in Krčani na deseto mesto, kar je še vedno lep plasman. Največje presenečenje pa so pripravili pionirji iz Kočevske Reke, ki so s 25 točkami prehiteli

članoko ekipo iz Sevnice in dosegli predzadnje mesto. Rezultati: Maribor 121 točk, 2. Ljubljana 117, 3. Celje 110, 4. Ravne 104, 5. Murska Sobota 94, 6. Kočevje 93, 7. Domžale 93, 8. Novo mesto 91,5, 9. Jesenje 89, 10. Krško 88, 11. Ptuj 86, 12. Kranj 85, 13. Trbovlje 79, 14. Prevanje 65,5, 15. Velenje 62,5, 16. Zalec 61, 17. Hrastnik 58, 18. Brežice 55, 19. Sežana 47,5, 20. Kamnik 43, 21. Koper 37,5, 22. Cerklona 37,5, 23. Črnomelj 33, 24. Kočevska Reka 25, 25. Sevnica 24 točk. IVE STANIČ

Kegljanje: ne gre brez presenečenj!

V tretjem kolu zimske kegljaške lige Novega mesta se je več tekem končalo s presenečenji, s katerimi se je bistveno spremenila uvrstitev posameznih tekmovalcev. Največje presenečenje so pripravili kegljači Bolnice, ki so premagali mladinsko Pionirja. Nepričakovano je zgubilo tudi Starih devet s Krko in Pionirjem, ki je brez borbe predal srečanje z Zelezničarjem. V drugi ligi so v vodstvu kar štiri klubi, od katerih ima le eden možnost za osvojitve prvega mesta in s tem pravico tekmovalja v višjem razredu. Zaradi tega pričakujemo v naslednjih dveh kolidih ostre in zanimive borbe.

REZULTATI: Zelezničar: Vseh devet 417:455, Pionir: Zelezničar 0:50, Toplice: Pionir preločeno, Iskra: Elektro 435:333, Krka: Starih devet 370:317, Bolnica: Pionir ml. 335:306. V prvi ligi vodi Vseh devet s desetimi točkami pred Luknjo, ki jih ima 8, v drugi pa dvojica 4 klubi s 10 točkami: Iskra, Krka, Starih devet in Pionir ml.; sledita pa Bolnica in Elektro s 4 točkami. JM.

Šah v Brežicah

Šahovski klub v Brežicah je tudi marca organiziral redni mesečni brsoturnir, na katerem je sodelovalo 12 šahistov. Z 9 točkami in pol je prvo mesto zasedel Boro Ilinič, za njim pa so se uvrstili: Banda in Testič 8,5, Valenčak 8, Reer 6 itd. E. F.

Novo mesto: Enotnost 5:2

V zaostali nogometni tekmi je Novo mesto 19. marca doma premagalo Enotnost iz Jevnice. Gole so dali: Stokanovič in Maksimovič po dva in Maceo enega. Razen teh se je pri Novomeščanih izkazal tudi Turk. IK

Nogometaši na zletnem turnirju

Tekmovalna komisija zletnega odbora iz Banjaluke je že pripravila program nogometnega turnirja v okviru tekmovalnega programa. Predtekmovalnja morajo biti končana do 6. junija, ko bo v Banjaluki srečanje zadnjih dveh ekip.

V prvem kolu se bosta srečali ekipi iz Banjaluke (Borac iz II. zvezne lige) in Siska (Segesta iz II. lige). Zmagovalec se bo moral pomeriti še z ekipo iz Bihača. Novomeška nogometna enotnost se bo doma srečala z ekipo iz Karlova. Obe se morata še sporazumeti o datumu tekmovalja.

KOŠARKA

Semič: Črnomelj 63:62

18. marca je bila v semiškem Domu TVD Partizan odigrana prijateljska košarkarska tekma med ekipo semiškega Partizana in gimnazijo Črnomelj. Tekma se je končala s tesno zmago gimnazije 63:62 (29:37). Še deset sekund pred koncem so vodili Semičani, nato pa je gimnazija dosegla zmagoviti kos.

Za Semič so igrali: Pavlakovič 12, Plut 40, Hancič 2, Bukovec 5, Staniša 2, Bo 1. Ekipa gimnazije: Tkalčič 14, Fortun 26, Glaser 18, Simonovič 5. V predtekmi so mladinci ISKRE premagali osnovno šolo z rezultatom 50:24. DUSAN PLUT

Zletni odbor se je sestel

Pred kratkim se je v Novem mestu sestel odbor, ki mora pripraviti mladino za nastop na IX. zletu bratstva in enotnosti v Banja luki. Dogovorili so se, da bodo predvideni program nekoliko spremenili. Po novem mladina ne bo sodelovala na množičnem zletnem nastopu, temveč le v zaključni točki z okoli 140 nastopajočimi. Razen tega bodo mladinci in mladinke nastopali skoro v vseh športnih panogah in sestavih na sastopu, ki ga navadno prirejajo na predvečer zletnega dne.

Pomembno pa je, da nameravajo k sodelovanju pritegniti športnike in športne delavce iz vseh doljenjskih občin, kjer kažejo za nastop zanimanje. Zletni odbor se je odpo-

dal glavnemu nastopu, v katerem bi bilo okoli 500 nastopajočih, zaradi finančnih težav in zaradi prekratkega roka, ker bo zlet že 12. junija. SD

Športno pismo iz Brežic

Brežiški športniki so spomladansko sezono pričeli z nekaterimi uspehi, ki vltvajo upanje za še uspešnejša prvenstvena srečanja. Tako so na zimskega republikanskega rokometnega prvenstva članice brežiškega Partizana dosegle dolej največji uspeh: postale so republikanske prvakinje, medtem ko so člani bili peti. To je prav gotovo rezultat redne in resne vadbe v zimskem času.

Več tednov trenirajo tudi nogometaši, ki tekmujejo v cejski nogometni podzvezdi. Tako so v nedeljo, 12. marca, po daljšem predledku premagali vrstnike iz Rače. Prijateljsko srečanje so dobili z visokim rezultatom 6:1. Minulo nedeljo so se v trening tekmi pomerili še z ekipo garnizona Cerklje. Tudi tokrat so igralci Partizana zmagali s proprijativnim rezultatom 8:4 (6:2).

Brežiški šahovski center je skupno z ljubljanskim 16. marca povabil v Brežice slovenskega velmojstra Bruna Parmo, ki je odigral simultanko na desetih deskah. Nastopilo je 8 igralcev iz SK Brežice in dva iz Krškega. Parma je po zagrizem štiriurni borbi dosegel 6 zmag in štiri remije. Neodločen rezultat so zaznamovali izž. Petek, Lenart Setina in Alojz Valenčak iz Brežice ter izž. Kurent iz Krškega. Rezultat: 8:2 za Parmo.

20. marca so imeli učenci višjih razredov osnovne šole bratov Ribarjev športni dan. Šolsko športno društvo je zjutraj na odru sprotnega doma izvedlo športno akademijo. Šolci so sledili uspešnim prostim vajam, ritmičnim in baletnim točkam, plesu, vajah na orodju ter akrobatički. Zatem so na igrišču imeli rokometni turnir med sedmimi in osmimi razredi, ob 18. uri zvečer pa so akademijo ponovili še za odrasle.

Izredno aktivno je tudi športno društvo brežiške gimnazije. O svojem delu, pri katerem jim mnogo pomaga tov. Jože Senica, so člani spregovorili v športni oddaji radia Brežice. Mi vam jih bomo predstavili v eni naših naslednjih števil.

RAZPIS

KMETIJSKA ZADRUGA METLIKA

bo na JAVNI PRODAJI prodala naslednja osnovna sredstva:

- 2 traktorja FE 35
- 1 traktorsko prikolico
- 2 mlatilnici in
- več priključnih strojev za traktorje FERGUSON

Javna prodaja bo v Metliki v ponedeljek, 27. marca 1967, na obratu Mestni log. Začela se bo ob 8. uri za družbeni sektor, ki ima prednost, ob 9. uri pa za zasebnike.

Podatke o izkladni ceni dobe zainteresirani na upravi zadruga ali na obratu Mestni log. Ogled predmetov je mogoče ob delavnikih od 8. do 15. ure.

Pogovor z zdravnikom

Kako se telo brani proti boleznim

Za obrambo proti vdoru kužnih klic v telo imamo precej možnosti. Ta obrambna sredstva delimo navadno na taka, ki kljubujejo vsem vrstam povzročiteljev bolezni, pa še na drugačna sredstva, ki so naperjena proti posamezni vrsti povzročitelja bolezni. Govorimo s specifičnih ali določenih in nespecifičnih ali splošnih obrambnih sredstvih.

Če si najprej ogledamo splošna sredstva, ki v glavnem preprečujejo vdor vsem vrstam kužnih klic, ali nespecifična obrambna sredstva, najdemo med njimi tudi taka, ki klice kar uničujejo. Posamezna zdrava telesna tkiva so v glavnem nepropustna za kužne klice, dalje, najtanjši površni sloj posameznih zunanjih in notranjih votlih organov, pravimo mu epitelij, je sestavljen tako, da je kužnim klicam vdor nemogoč ali pa vsaj zelo težaven. Sluznice, ki opažajo stene vseh votlin organov, vsebujejo zleze, ki izločajo posebne sokove, ti pa spet ubijajo kužne klice ali pa jih onemogočijo za vdor. Zelodčni sok je kisel in kužne klice ubije. Črevo se stalno giblje v smeri od želodca proti danki in s tem poriva dalje hrano, njene ostanke in vse drugo s kužnimi klicami vred, da jih čim prej izločimo. Tudi solze, izloček nosu in izloček nožnice imajo v sebi moč, da ubijejo nekatere vrste kužnih klic. Tako deluje tudi mlečivo. Vezivno tkivo ima med drugim posebne celice, ki po potrebi postanejo globlje in požirajo ter s tem odpravljajo kužne klice, tužke, razpadlo tkivo in podobne za telo nepotrebne ali škodljive stvari. Pravimo jim makrofagi, ker so to velike celice. Telo ima tudi poseben sistem RES, kar je samo okrajšava za retikulo-endotelialni sistem. Ta je razporejen po vsem telesu in zajema vse bezgavke, vranico, limfne kepiče, kostni mozeg, Kupferjeve celice v jetrih, endotelijске celice lasnic v nadledvičnih žlezah in v hipofizi, še nekatere celice veziva in ogromno število belih krvničk v krvi. Ker je ta sistem dejansko povsod v telesu, deluje kot nenehno cedilo zoper vse tisto, kar bi lahko neugodno, napadalo ali strupeno vplivalo na telo. Gibljive celice tega sistema so bele krvničke ali levkociti, ki lahko po potrebi zlezajo skozi stene drobnih žilic lasnic in grede tja, kjer je to potrebno v največji količini. So torej nekakšna gibljiva vojska, ki vdiralca v telo napade na široki fronti in ga požre.

K tem splošnim obrambnim sredstvom prištevamo še živčni sistem, ki aktivno deluje pri obrambi, in vročino, ki nastane zaradi tega, da se telo brani napada. Vročina pri okužbi, pa tudi po poškodbi naraste. Zaradi vročine se sproži ve sotali obrambni mehanizem, aktivirajo se celice. Kužne klice pa so potem zaradi vročine manj odporne in tkivo jih uniči. Otroci reagirajo z vročino prej kot odrasli in vročina je višja. Zelo visoka vročina (nad 41° C) pa je tudi za bolnika nevarna, ker tedaj postanejo bele krvničke lene in obramba telesa slabi. Vročina pri določenih boleznih poteka tipično in je včasih že samo iz krivulje vročine mogoče ugotoviti, za katero bolezen gre.

Določena zaščitna sredstva, ki jih ima telo zoper posamezne kužne klice, pa so protitelesa, ki jih vsebujejo krvna tekočina in drugi telesni sokovi; nastala so zaradi prebolele okužbe s posameznimi vrstami klic ali smo jih telesa umetno dali z injekcijo zdravilnega seruma ali pa jih je telo umetno ustvarilo zaradi cepljenja proti raznim boleznim.

Končno se odpornost proti raznim boleznim tudi podeduje, kar imenujemo podedovano odpornost. DR. BOZO OBLAK

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

Preteklih 14 dni so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Alojzij Šašek in dr. Ljubo Kretič, člana kolektiva Splošne bolnice Novo mesto; Janez Gornik, član kolektiva Kaka - tovarna zdravil, Novo mesto; Ivan Barbo, član kolektiva Novoteks, Novo mesto; Janez Salehar, upokojenec iz Doljenjskih Toplic; Franc Kren, Ivan Picelj, Milan Pelko, Mimica Senica, Stane Senica, Karel Pezdirc, Fanika Pečak, Olga Pezderšek, Zalka Bradač, Marjeta Pelko, Nevenka Avguštin; Franc Zupančič in Valč, Kralj, člani kolektiva Bor, Doljenjske Toplice; Anica Rajk, gospodinja iz Doljenjskih Toplic; Majda Kastelle, delavka z Gornjih Sušic; Martin Sekula, delavec z Uršnih sel; Franc Blazetič, upokojenec z Uršnih sel; Tone Mavsar, delavec iz Sentjošta; Julka Blazetič, gospodinja z Uršnih sel; Marija Ivančič, članica kolektiva industrije obutve, Novo mesto; Marija Klobučar, gospodinja z Uršnih sel; Marija Kump, gospodinja z Uršnih sel; Jelka Novak, gospodinja iz Doblindola; Jožeta Kulovec, gospodinja z Uršnih sel; Neža Povše, gospodinja z Uršnih sel; Anica Klobučar, gospodinja z Uršnih sel; Marija Stiče, gospodinja z Uršnih sel; Jožeta Murn, gospodinja iz Verduna; Jože Šurla, član kolektiva Cestno podjetje Novo mesto; Alojz Avbar, član kolektiva INIS Novo mesto; Ivanka Gosena, gospodinja s Podgrada; Slavko Nagelj, član kolektiva IMV Novo mesto; Jože Garvoda, posestnik iz Konca; Angela Regina, gospodinja iz Velikega Cerovca; Anton Kobe, delavec s Pristave; Tereziya Kobe, gospodinja iz Vinje vasi; Frančiška Banič, gospodinja iz Vinje vasi; Jože Tisov, posestnik s Pristave; Franc Kulovec, posestnik s Podgrada; Rudolf Saje, delavec iz Gabrja; Ana Kobe, gospodinja s Pristave; Alojz Turk, krojač s Podgrada; Ivan Staniša, član kolektiva Gradbeno in obrtno podjetje Novo mesto; Anton Bele, Milan Fornec in Franc Erlih, člani kolektiva Gozdni obrat Novo mesto; Jože Sime, posestnik iz Mihovca; Tereziya Čelič, gospodinja iz Koroske vasi; Peter Kumer in Alojz Kristan, člana kolektiva Novoteks, Novo mesto; Janez Mavsar, delavec s Velikega Slatnika; Marjan Turk, krojač s Podgrada; Alojz Murn, upokojenec s Podgrada; Zdravko Mazovec, član kolektiva Novoteks, Novo mesto; Janez Bartolj, delavec iz Velikega Cerovca; Marija Kmet, gospodinja iz Mihovca; Fani Kastelle, gospodinja s Pristave; Martin Hrovat, delavec iz Konca; Marija Jenič, gospodinja s Podgrada; Cilka Bartolj, delavka iz Velikega Cerovca; Anton Gal in Emil Bajec, člana kolektiva Elektro Novo mesto; Alojz Avbar, član kolektiva Krka, Novo mesto; Alojz Barle, član kolektiva član kolektiva Istra, Novo mesto; Mira Gerdevič, članica kolektiva PTT Novo mesto; Stefa Plavec, članica kolektiva Iskra, Novo mesto; Slavka Pirnar in dr. Minka Maležič, članici kolektiva Splošne bolnice Novo mesto; Jože Pirnar, član kolektiva Obrtnik, Novo mesto.

Že raziskave za atomsko elektrarno

Veliko verjetnosti je, da bo stala bodoča atomsko elektrarna ob Savi na krški ravnini. Kolektiv ELEK-

TRARNE v Brestanici bo prispeval okoli 26.000 Ndin za tri raziskovalne vrtnice. Z Zavodom za geološke raziskave v Ljubljani je že sklenil pogodbo. Strokovnjaki bodo raziskovali sestavo tal na desnem in levem bregu Save. Na štajerski strani bodo napravili dve vrtnici, na kranjski strani eno. Vrtali bodo na ozemlju AGROKOM-BINATA.

Zvedeli smo, da je prejelo poslovno združenje za energiko v Ljubljani veliko ponudb za dobavo reaktorja in reaktorske opreme iz tujih držav. Med ponudniki so Anglija, Kanada, Sovjetska zveza, Čehoslovaška in Švedska. Celotna investicija bo veljala

okoli sto milijard starih dinarjev. Geološke raziskave tal so predvidene že letos.

Dispanzer za medicino dela tudi v Novem mestu

Pri zavodu za zdravstveno varstvo v Novem mestu so nedavno odprli dispanzer za medicino dela. V njem ordinirajo strokovnjaki iz Ljubljane. Dispanzer je vsekakor dobrodošel, saj bodo delovne organizacije pošiljale svoje ljudi na pregled v Novo mesto in tako prihranile precej stroškov.

Loterija

Poročilo o žrebanju srečk, 11. kola, ki je bilo dne 16. marca 1967

srečke s končnicami	so zadele dobitek Ndin
80	10
90	20
130	100
18920	1.000
11	6
31	10
81	8
69191	600
97271	600
047061	8.000
763041	8.000
332	40
08752	1.000
26342	400
72572	600
96692	2.000
33	6
34753	400
40373	400
44733	400
71943	400
329933	8.000
543463	8.000
862133	8.000
4	4
24004	604
51004	604
60124	604
78354	604
1060514	8.004
25	6
55	8
75	6
26306	600
39445	400
90475	1.000
26	6
36	8
76	6
3446	200
06256	400
229636	8.008
563936	100.006
537	80
29477	400
73987	1.000
408937	10.000
823437	8.000
8	4
54168	604
86928	604
96148	404
454098	30.004
1055958	10.004
59	8
12899	400
385639	8.000

Pri premijah morajo biti vse številke na srečki enake številkam na uradni žrebni listi.
Večji dobitek v Sloveniji: 800.000 Sdin v Kranju na štev. 832437, po 100.000 Sdin v Celju na štev. 018920 in v Mariboru na štev. 008475.

Smrekovine spet zmanjkuje

V Tovarni celuloze v Krškem že spet primanjkuje smrekovega lesa. Vodstvo podjetja si prizadeva, da bi zagotovilo normalno oskrbo s to surovino. Čimveč smrekovine posluša zagotoviti na domačem tržišču in sklepa pogodbe z gozdnimi gospodarstvi. Domači les je cenejši od uvoženega, če pa le ne bo šlo drugače, si bo tovarna morala pomagati z uvozom.

Živahen sejem na Vinici

V ponedeljek, 20. marca, je bil živinski sejem na Vinici precej živahen. Kmetje so prignali naprodaj okoli 300 glav živine in nad 50 pujskov ter nekaj večjih prašičev. Ce-

ne živine so bile nekoliko višje kot navadno. Mesarji so vole plačevali od 450 do 530 Sdin kg. Posebno visoko ceno so dosegla teleta, ki so šla v promet po 900 do 950 Sdin kg. Odrasli prašiči so veljali 760 do 780 Sdin kg, manjši pujski pa so bili po 20.000 do 30.000 Sdin. Prodanih je bilo 50 parov volov, 25 telet in 30 pujskov.

Največ živine so pokupili mesarji z Reke iz Hrvaškega Primorja, nato zasebniki iz Blok in črnomaljski mesarji. Rejci živine so kritizirali novi zakon o taksah pri izdaji zdravstvenih potrdil za živino, ker morajo za par volov plačati 24 Ndin takse.

Na tržnici je bilo tudi veliko stojnic z oblekami, okraski, igračkami, pleteninami, perilom in semeni. FP

Za izvoz 4. odst. več kot lani

Tovarna celuloze in papirja v Krškem je največji izvoznik v občini. Na tuja tržišča prodajata svoje izdelke tudi obrata tovarna perila LABOD v Krškem in Kostanjevici. Letos nameravata izvoz še povečati. Vrednost prodanih izdelkov naj bi dosegla 2.695.000 dolarjev ali 4.1 odst. več kot lani. Oba izvoznika sta usmerjena na zahodna tržišča.

Kuharske bukvice

Kuhinjska oprema

V kuhinji naj bo dovolj velika miza z dvema miznicama ali s predalom za shranjevanje jedilnega orodja in kuhalnic. Na mizi pripravlja kuharica jedila in polaga nanjo posodo, ki jo rabi pri kuhi in jedi.

Potrebna je tudi deska za mešanje testa in manjša deska iz trdega lesa za rezanje mesa in zelenjave. V kuhinji stoji tudi omara, kjer je shranjena posoda za kuhanje in krožniki ter skleda iz katerih jemo. V omari naj bodo vrečke z moko, ješprenjem, kašo, žitno kavo in mastjo za sproti, razni čaji, olje, kis in dišave. Devaj vse te reči zmeraj na isto mesto in v iste posode zaradi reda! Tako ne bo nepotrebnega iskanja in zamenjav! Omara ima lahko na vratih gosto mrežico za zračenje, sicer naj se pa tesno zapira, da ne more mrčes vanjo.

Na Primorskem imajo nad štedilnikom tako imenovano »napo«, to je streho, ki ima na vrhu izpeljan odvod v dimnik za soparo. To je zelo pripravno, ker ostane kuhinja tudi pozimi vedno suha, sicer pa povzroča sopara vlago na stenah, ki plesniijo, da se zato marsikaj pokvari. Ker se pozimi družina mudi navadno v kuhinji, priporočamo opremiti štedilnike z napo tudi drugod.

Dr. Željko Šribar:

Vsaka žena bi morala vsaj dvakrat na leto h ginekologu

Bel iztok in higiena

Bel iztok se lahko poveča z neprimerno higieno spolovila. Včasih so si žene, da bi preprečile zanositev, izpirale nožnico takoj po občevanju. Nekatere žene mislijo, da je pogosto izpiranje nožnice pravilna higiena spolovila, toda že vrsto let menimo, da to ni koristno. Dosežemo namreč le nasprotno. Tudi če žena še tako pazi na čistočo priprav za izpiranje, že sama vsakršna tekočina — celo prekuhana voda! — nožnici ni pogodu. Nožnica in maternica se branita proti izpiranju s tem, da se poveča iztok, in že smo v začaranem krogu, kajti zaradi povečanega iztoka se žena še pogosteje izpira in stanje se še poslabša. Pri vsakem

izpiranju zdrave nožnice se odstrani množica koristnih drobnokoličkov; del drobnokoličkov voda izplahne, en del pa jih pogine, ker nimajo več ugodne kislosti. Spolovilo je s tem seveda izpostavljeno okuženju. Huje je seveda, če pri umivanju zunanega spolovila zaide v nožnico večja količina milnice. Ta lahko povzroči v nožnici huda vnetja.

VPLIV OBLAČENJA. Žene, ki oblačijo v hladnih in vlažnih dneh — zaradi nepoučenosti ali zaradi mode — premalo toplo spodnje perilo, dostikrat trpijo zaradi povečanega iztoka. Kadar naš zobe v noge ali spodnji del telesa, nas sili pogosto na vodo; ob takih priložnostih lahko nastane vnetje mehurja. Prav tako v takem

6

primeru nožnica izloča več belega toka. Žene ravnaio večkrat nespametno, ko oblačijo vniku, sicer pa so druge dni najfinejše in najtanjše perilo, kadar gredo na pregled k zdravniku, ko oblačijo vniku, sicer pa so druge dni

Miro Kugler: SPECA

dovolj toplo oblečene. Prav tako nagla sprememba v oblačenju telesu ne prija. Telo sicer lahko utrdimo tako proti mrazu kakor proti vročini, vendar se mora to izvršiti preudarno in postopno.

Važna je tudi higiena ob mesečnem perilu (menstruaciji). Tedaj so spolni organi zelo občutljivi in manj odporni, zato moramo še posebno skrbeti za redno čistočo spolovila in njegov počitek. Zunanje spolovilo je treba umivati s toplo (bolje prekuhana) vodo in večkrat na dan menjati higienske predloge (vložke).

Zanemarjanje čistoče zunanega spolovila slej ko prej privede do povečanega iztoka. Vse preveč se zanemarljiva higiena pri občevanju. Predvsem moški partnerji premalo pazijo na čistost spolovila. Pred občevanjem in po njem si morata oba partnerja umiti zunanje spolovilo.

Zdrav partner, pravilno spolno občevanje in dobro splošno stanje telesa so najboljši pogoji, da bodo spolni organi zdravi in s tem v zvezi urejen pravi iztok.

(Konec sestavka o iztoku)

TEKSTILNA TOVARNA

Novoteks

NOVO MESTO

razpisuje prosti delovni mesti za

1. VODJO DELOVNE ENOTE APRETURA
2. VODJO NABAVNEGA ODDELKA

Delovno področje pod točko 1. obsega proizvodno dejavnost v apreturi v okviru proizvodnega načrta za to enoto, ki zajema predvsem oplemenitenje in barvanje tkanin iz česane volnene preje in iz mešanice poliestersko-volne. Za opravljanje nalog je potrebna samostojnost in odgovornost na svojem delovnem področju.

Zahtevamo:

- dobro poznavanje tekstilne tehnologije oplemenitenja in barvanje volnenih in sintetičnih tkanin,
- organizacijsko sposobnost in sposobnost vodenja,
- končano fakulteto za naravoslovje in tehnologijo tekstilne ali kemijske smeri ter 3 leta prakse ali višjo tehnično šolo tekstilne smeri ter 5 let prakse ali tehnično tekstilno šolo kemijske smeri ter 8 let prakse;
- kandidat mora imeti prakso v volnarski stroki,
- znanje enega svetovnega jezika,
- smisel za delo z ljudmi,
- družbeno-politično razgledanost.

Delovno področje pod točko 2. obsega nabavo tekstilnih surovin, barv in kemikalij, utenzilij, rezervnih delov in drugega režijskega materiala.

Zahtevamo:

- tehnično-tekstilno šolo in najmanj 3 leta prakse v volnarski stroki,
- aktivno znanje nemškega ali angleškega jezika,
- družbeno-politično razgledanost.

V primeru enakih pogojev ima prednost kandidat, ki ima končano višjo komercialno šolo ali na njej izredno študira.

Ponudbe z dokazili sprejemamo do vključno 7. 4. 1967.

Vse kandidate bomo o izbiri obvestili v osmih dneh po opravljeni izbiri.

Kandidati lahko dobijo podrobnejša pojasnila v splošnem sektorju podjetja.

AKTIV RDEČEGA KRIZA V STALCERJIH PRI KOČEVJU je pred kratkim organiziral začetni in nadaljevalni prikrejevalni tečaj, ki se ga je udeležilo 19 žena in deklet iz Stalcerjev, Morave in Novih Lazov, ter dve predavanji o prvi pomoči. — Na sliki del žensk, ki so obiskovale tečaj in predavanja, na zaključni svečanosti 10. marca — Enak tečaj in predavanja je za svoje članice priredila krajevna organizacija Rdečega križa Mozelj. Zaključek tečaja in dan žena so proslavile 7. marca (Foto: Primc)

»METAL«

obrotna nabavna prodajna zadruga
JESENICE na Dolenjskem

razpisuje
prosto delovno mesto

UPRAVNIKA

Pogoji: kandidat mora razen splošnih pogojev
biti na vodilnem mestu vsaj 4 leta.

Razpis velja 15 dni po objavi.

SPLOSNO GRADBENO PODJETJE

»PIONIR« — Novo mesto

proda

- zidano pritlično stavbo
v SEVNICI, poleg nove šole;
- razne rezervne dele za kombi
DKW 1959 in
- tovornjak CSEPEL

Stavba bo prodana 30. marca 1967 ob 10. uri v
Sevnici v omenjenem prostoru poleg nove šole (za
vse zainteresirane). Rezervne dele je mogoče kupiti vsak
delovni dan na upravi podjetja v Novem mestu.

SAP-TURIST BIRO LJUBLJANA

vabi
NA ZANIMIVE IZLETE
Z AVTOBUSOM:

- Spomladanski velesojem — MILANO
od 20. do 23. aprila.
Prijave do 8. aprila
- MADŽARSKA — AVSTRIJA
od 21. do 23. aprila.
Prijave do 31. marca.
- FERRARA-RAVENNA-SAN MARINO-
RIM-NAPOLI-SORRENTA-CAPRI-
FIRENCE-BOLOGNA
od 27. aprila do 4. maja.
Prijave do 10. aprila.
- TRST-RAVENNA-SAN MARINO-FIREN-
CE-BOLOGNA-FERRARA-PADOVA
od 29. aprila do 1. maja
Prijave do 10. aprila.
- Mednarodna razstava obrtništva —
FIRENCE
od 29. aprila do 2. maja.
Prijave do 10. aprila.

Podružnica Časopisnega podjetja

»DELO« — Novo mesto

sprejme takoj

prodajalko ali prodajalca za kiosk v Novem mestu

Delo je zelo primerno tudi za invalida in upoko-
jence. Prednost imajo interesi z območja Novega
mesta.

Pismene ponudbe je treba dostaviti upravi podruž-
nice do vključno 30. marca 1967.

KMETIJSKA ZADRUGA

»KRKA« — Novo mesto

EKONOMSKA ENOTA ŠENTJERNEJ

razglašuje
prosto delovno mesto

TRAKTORISTA

Pogoj: urejena vojaščina in eno leto prakse.
Samsko stanovanje je zagotovljeno.

KREMEN

NOVO MESTO

proda

NA JAVNI DRAŽBI:

1. Stanovanjsko hišo,
zidano in krito z opeko;
2. Hlev z listnico,
zidan iz kamna in opeke, krit z opeko;
3. Hrastov hlev,
še v zelo dobrem stanju, primeren za pre-
stavitev, krit s slamo;
4. Hrastovo kaščo,
primerne za prestavitev, krit z opeko;
5. Leseno lopo, drvarnico,
krito s slamo.

Naštete predmete bomo prodali v ponedeljek, 27.
marca 1967 ob 9. uri za družbeni sektor, ob 10. uri
pa za privatnike — na kraju samem v vasi Mali
Koren pri Raki (posestvo Tomažin).

Naštete objekte si zainteresirani kupci lahko ogle-
dajo vsak dan v Malem Korenu.

Vsi drugi pogoji bodo kupcem sporočeni pred pri-
četkom dražbe.

Obrtna delavnica »PEČAR« — Trebnje

razpisuje
prosti delovni mesti za

dva kvalificirana pečarja

Delovno razmerje lahko
nastopi takoj ali po dogo-
voru. Osebnih dohodkov po
pravilniku o OD.

Razpis velja do zasedbe
delovnih mest. — Prijave
pošljite pisмено ali pa se
zglasite v delavnici osebno.

Kadrovska služba

Tovarne »VLADO BAGAT« — Zadar

objavlja RAZPIS
prostih delovnih mest:

1. za POSLOVODJO
prodajalne v Celju
2. za POSLOVODJO
prodajalne v Novem
mestu.

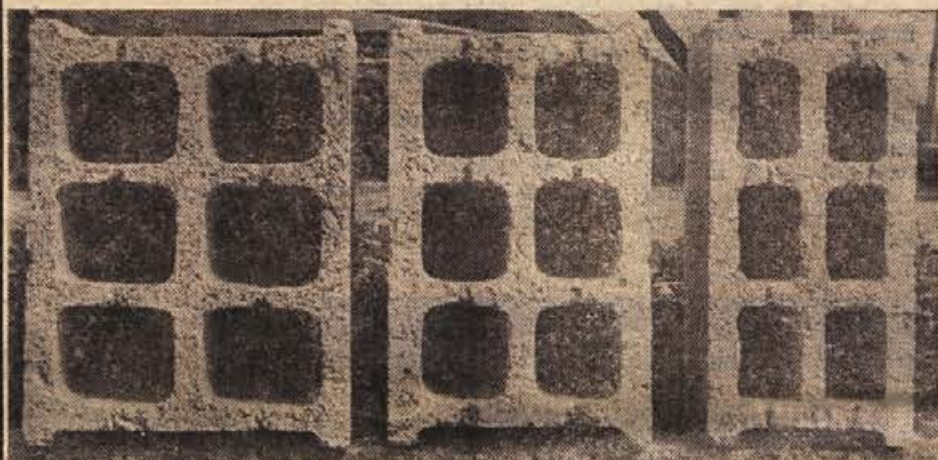
Pogoji: pod 1. in 2.:
VKV trgovec za tehnično
blago z 10-letnim delovnim
stažem v stroki.

Obvezno poskusno delo bo
trajalo 2 meseca.

Podjetje sprejema ponud-
be 15 dni od dneva objave
razpisa.

Osnovni osebni dohodek je
določen s Pravilnikom o
delitvi osebnih dohodkov.
Ponudbe z obširnimi življe-
pisom pošljite na naslov:
Kadrovska služba Tovarne
»VLADO BAGAT«, Zadar.

Kako boste najhitreje postavili hišo?

Z betonskimi votlaki, ki jih izdeluje

Komunalno podjetje v Metliki — telefon (068) 77-124

PARNA PEKARNA ČRNOMELJ

išče kvalificiranega

pekovskega pomočnika

Pogoj za nastop službe:
odslužen vojaška obvez-
nost, kvalificiran pekovski
pomočnik (lahko tudi za-
četnik).

Osebnih dohodkov po pravil-
niku o delitvi osebnih do-
hodkov. Interesenti naj
pošljejo pisмено prošnjo
na upravo podjetja ali pa
naj se zglasijo osebno v
prostorih Parnе pekarnе
Črnomelj vsak dan do 10.
ure dopoldne.

Parna pekarna Črnomelj

ŠKODA 1000 MB model 1967

po novi ceni 19.900 Ndin

za dobavo v mesecih april, maj in junij 1967
— po datumih vplačil!

Naročila sprejema in daje tudi po hitrem
postopku potrošniški kredit

NOVOTEHNA

TRGOVSKO PODJETJE NOVO MESTO

Vse informacije dobite na upravi podjetja ali po
telefonu na št. 21-132.

Obrtno komunalno podjetje Črnomelj

vzame takoj v delovno razmerje

2 kvalificirana kleparja

Ponudbe pošljite na naslov:

KOMUNALA ČRNOMELJ

Do **55%**
POPUSTA!

Trgovsko podjetje »DOLENJKA« v Novem mestu

razglašuje

VELIKO RAZPRODAJO OBUTVE

po globoko znižanih cenah, ki se prične danes,
v četrtek, 23. marca, v trgovini »OBUTEV GALAN-
TERIJA« V NOVEM MESTU, CESTA KOMANDAN-
TA STANETA 14.

POTROŠNIKI, IZKORISTITE UGODNO PRILOZ-
NOST!

Conjene stranke obveščam, da sem
v ČRNOMLJU, Kolodvorska 22.

odprl

finomehanično delavnico

za popravilo pisalnih, računskih, šivalnih in
ciklostilnih strojev ter registrskih blaganj
vseh vrst.

Delavnica je odprta vsak delavnik od 6. do 16. ure,
razen ob sobotah.

Manjša popravila opravljam na željo strank tudi
izven delavnice. Se priporočam!

VOJTJEH KOLAR,
finomehanik, Črnomelj

Dediščina ga je pripeljala v zapor

Mati je podedovala nekaj milijonov in kupila sinu E. T. iz Kočevja avtomobil. Sin je potem vozil kar brez izpita, enkrat pa celo vinjen. Milioniki so ga zaradi tega od 21. novembra lani do 25. januarja letos prijavi kar sedemkrat sodniku za prekrške. Za opomine se ni zmešal, češ da bo lahko plačal kazni, saj je dedoval. Verjetno bi v teh dveh mesecih napravil še več prekrškov, pa se mu je avto pokvaril. Sodnik za prekrške je E. T. odmeril skupno 170.000 S din.

denarne kazni ali 170 dni zapor. Vse pa kaže, da mati ni hotela plačati za sinove prekrške, ker je sin moral pred kratkim v zapor. Z voznjami brez izpita je E. T. ogrožal varnost ostalih voznikov in pešcev, zato je bil tudi kaznovan. Vendar pa moramo priznati, da E. T. ni zakrivil nobene prometne ne-

Z osebnim avtomobilom v drog

19. marca je pred gostilno »Luže« v Brežicah dr. Mirjana Gross iz Zagreba obrabala osebni avtomobil, last Branka Topola iz Drenja. Pri tem je zavozila s ceste ter zadela v telefonski drog. Na vozilu in drogu je škoda za okrog 520 N din. Telesnih poškodb ni bilo.

Tovornjak se je prevrnil

Cesta je bila mokra, brzina tovornjaka pa za tako cesto verjetno nekoliko prevelika. Zato je 16. marca ob 23.15 tovornjak »Tosnika« iz Medvoda, ki je peljal tovor za KTK Kočevje, upravljaj pa ga je Andrej Knifio, zapeljal najprej na rob ceste, nato pa se je pri Srednjih Ložinah prevrnil. Materialne škode na vozilu in tovoru je bilo za okoli 3000 N din, poškodovan pa ni bil nihče.

Kolesar povzročil nesrečo

15. marca je proti Krški vasi vozil mopedist Stanko Molan iz Cerkeja ob Krki. Naproti sta se pripeljala s kolesi Miloš Latinčič in Aleksander Rupar, oboje iz Cerkeja, ki sta se med vožnjo prekršila, tako da Latinčiča zaneslo tik pred mopedista in sta trčila. Telesnih poškodb ni bilo, gmatne škode pa je za okrog 500 N din.

Izsiljeval je prednost

19. marca je prišlo do prometne nesreče pri benzinski črpalnici v Brežicah, iz Brezine je pripeljal z osebnim avtomobilom Ivan Godler, prav v tem trenutku pa je izsiljeval prednost mopedist Anton Vogrinc iz Bukošča. Godler je kljub zaviranju zadel zadnji del mopeda, tako da je mopedist padel. Godler je zavozil v občestni jarek. Telesnih poškodb ni bilo, na vozilih pa je za 800 N dinarjev škoda.

RAZPIS JAVNE LICITACIJE

Osnovna šola Adam Bohorič, Brestanica, razpisuje na osnovi sklepa delovne skupnosti 1. javno licitacijo za prodajo zgradbe bivše osnovne šole v Brestanici

Licitacija bo 30. 3. 1967 ob 10. uri pri stari šoli.

Na prodaj je cela zgradba za izključno ceno 68.800 Ndin ali posamezni prostori (bivše učilnice), in sicer:

1. Učilnica s kabinetom v pritličju, neto 72 m², za izključno ceno 13.800 Ndin.
2. Učilnica v pritličju, neto 38 kvadratnih metrov, za izključno ceno 7900 Ndin.
3. Učilnica v pritličju, neto 58 kvadratnih metrov, za izključno ceno 11.020 Ndin.
4. Učilnica v nadstropju, neto

69 kvadratnih metrov, za izključno ceno 13.800 Ndin.

5. Učilnica v nadstropju, neto 53 kvadratnih metrov, za izključno ceno 10.600 Ndin.

6. Učilnica v nadstropju, neto 59 kvadratnih metrov, za izključno ceno 11.800 Ndin.

K navedenim prostorom pripadajo skupno pomožni prostori (4 kleti, hodniki, stopnišča, stranišča v pritličju in nadstropju), ki so zajeti v izključni ceni in bodo v primeru prodaje v skupni rabi.

Licitacije se lahko udeležijo gospodarske organizacije ali družbene organizacije in zasebniki. Pred pričetkom licitacijskega postopka mora vsak interesent položiti varščino v znesku 1000 Ndin. Varščina bo vrnjena po končani licitaciji vsem, razen kupcu, ki se mu bo obračunala pri sklenitvi pogodbe.

V torek kar dva požara

V torek dopoldne ob 10. uri je izbruhnil požar v gospodarskem poslojpu Ane Gorše v Podturnu 31. V šupi, ki je prislonjena na hišo sosedja Jožeta Poglajena, je imela Goršetova spravljeno različno orodje in koruznico, pri vratih pa leseno bano za skubljenje prašičev, v katero je strešala pepel. Tu je bil verjetno tudi vzrok za požar. Ko so novomeški poklicni gasilci prihitali v Podturn, ni bilo več kaj gasiti, ker je domača prostovoljna četa ogenj že ugasila. Škode je za okrog 800 Ndin.

Istega dne ob dveh popoldne pa se je ob avtomobilski cesti med Mačkovec in Karteljevim vžgal nasad mladih smrečic. Verjetno je nepredviden voznik odvrnil cigaretni ogorek in povzročil požar, saj v bližini ni nihče drug kurlil ognja. Ogenj so pogasili novomeški poklicni gasilci. Nasad je uničen na površini 30 x 70 metrov.

Gasilci preprečili večjo škodo

Streha sušilnice za smrekove storže v Gornjih Ložinah, ki je last Kmetijskega gozdarskega posestva, je 11. marca okoli 10. ure zgorela. Po dosedanjih ugotovitvah je nastal požar zaradi malomarnosti. Škode je za okoli 10.000 N din. Vendar bi bilo škode še precej več, če ognja ne bi uspešno pogasili gasilci iz Ložin in Kočevja, ki so prišli zelo hitro na kraj požara.

Avtomobil bo imel mlade?

»Na Kidričevi cesti v Kočevju sta se sparila žaba« (Citroen) in Volkswagen. Le kakšni mladi avtomobilčki bodo prišli čez devet mesecev (morda malo več ali manj) na svet?« so ugibali nekateri Kočevjanji 14. marca zvečer.

Vzrok za ta natolcevanja je bil, ker se je znašla »žabaa« na zadnjem delu Volkswagana. Voznika obeh vozil sta se kregala, kateri je to zagrešil. Navijala sta vsak za svoje vozilo. Tako je lastnik Volkswagana trdil, da je »žabaa« zlezla na Volkswagen, lastnik »a-

baa« pa, da je Volkswagen zlezal pod njegovo »žabaa«.

Ker je bilo na obeh vozilih le malo škode, sta se lastnika pobotala in tožbe ne bo.

SPREMENJEN VOZNI RED NOVO MESTO—METLIKA—VINICA—KARLOVAC

1	Km	Postaje	2
6.00		NOVO MESTO	15.55
6.05	3	Gotna vas	15.50
6.07	4	Malenšek	15.48
6.10	6	Težka voda	15.45
6.15	8	Koroška vas	15.40
6.20	10	Cerovec	15.35
6.35	17	Jugorje	15.25
6.40	19	Hrast	15.20
6.45	21	Suhor	15.15
6.47	22	Suhor-žaga	15.13
6.50	24	Lokvica	15.10
6.52	25	Trnovec	15.08
6.55	27	Metlika	15.05
6.59	29	Primostek	15.01
7.03	33	Podzemelj	14.57
7.07	35	Gradac	14.53
7.10	37	Vranoviči	14.50
7.15	43	Crnomelj	14.45
7.20	44	Kanižarica	14.40
7.25	48	Kvasica	14.35
7.30	51	Dragatuš	14.30
7.34	53	Nerajec	14.26
7.38	56	Stara Lapa	14.22
7.45	60	Vinica	14.15
7.50	63	Bosanci	14.10
7.52	65	Johi	14.08
7.55	69	Vukova gorica	14.05
7.58	71	Priljšče	14.02
8.02	73	Draga	13.58
8.10	77	Netretič	13.50
8.18	86	Stativce	13.42
8.30	91	KARLOVAC	13.30

OPOMBA: Avtobus vozi po tej progi vsak dan od 21. marca 1967 do nadaljnjega zaradi zapore mosta v Metliki.

Avtopromet »GORJANCI« Novo mesto

KRONIKA NESREČ

Avtomobilist zbil pešca

19. marca so bli s Težke vode proti Novemu mestu Alojz Cimprič z ženo Zofko in Marija Trščinar. Za njimi se je v osebnem avtu pripeljal Jože Trščinar. Pešci so mu pomahali, voznik pa je začel ustavljati in zapeljal mednje, pri tem pa podrl Cimpriča. Pešec je z glavo udaril v vetrobransko steklo, ga razbil in obležal na tleh. Prvo pomoč so mu dali v bolnišnici. Škoda so ocenili na 200 N din.

Motorist trčil v voz

Franc Kocjan iz Dolnje Straže se je 19. marca zvečer na motorju peljal skoz Loško vas proti Soteski. Izza ovinka je naproti vozil voz brez luči. Vozil sta trčila, motorist je padel, vendar se ni poškodoval. Škoda so ocenili na 400 N din.

Motorist v nezavesti

Huran Kandžić, delavec BGP iz Crnomlja, se je 18. marca zvečer z motorjem vračal iz Stranske vasi. Na cesti Gradac-Crnomelj je nenadoma zapeljal na levo, padel in obležal nezavesten. Odpeljali so ga v novomeško bolnišnico. Škoda so ocenili na 200 N din.

Poškodovani dve ženski, konj in avto

Ignac Goršek je 18. marca med prehitvanjem z osebnim avtom nemške registracije na tretjerazredni cesti med Gmajno in Hrvaškim brodom zadel voz, ki ga je vzel konj. Pri trčenju so se poškodovali Jožeta Martinčič in Antonija Kuhar, konj in avto, na katerem so škodo ocenili na 2.000 N din.

S prazno zračnico na njivo

Zagrebianka Ana Labaš se je 18. marca popoldne z osebnim avtom peljala po avtomobilski cesti iz Ljubljane v Zagreb. Pri Krški vasi je vozilo razneslo zračnico na zadnjem kolesu, zato je zdrsnilo za nasip in obstalo na njivi. Škoda je bilo za 850 N din.

Kamen izpod tovornjaka

Ljubljancan Janez Grm se je 18. marca peljal z osebnim avtom proti Zagrebu. Pri Drnovem je izpod tovornjaka, ki ga je srečal priletel kamen in ubil vetrobransko steklo na osebnem avtu. Škoda so ocenili na 500 Ndin.

Prikolica v ognju

16. marca je na avtomobilski cesti pri Drnovem začela goriti prikolica tovornjaka, ki ga je Blago Milarevič iz Osljeka vozil proti Zagrebu. Ogenj je nastal na zadnjem levem kolesu prikolice, kasneje pa se je razširil na vozilo. Škoda so ocenili na 40.000 N-dinarjev.

Zaspal in obstal v jarku

Jovan Karatlovski iz Botuna pri Ohridu je 14. marca med potjo iz Ljubljane proti Zagrebu pri Beli cerkvi zaspal za krmilom osebne avtomobila in zapeljal v občestni jarek. Škoda so ocenili na 900 N din.

Motorist zbegal avtomobilista

Franc Bradac s Podturna se je 15. marca zvečer peljal z osebnim

avtom iz Vavte vasi v Dolenjske Toplice. Izza ovinka mu je naproti pripeljal neki motorist z nezaseženimi lučmi. Bradac je tako po srečanju opazil dva pešca, naglo zavil v levo, pa spet v desno in se prevrnil. Škoda so ocenili na 4000 N din.

Po prehitvanju v jarek

Franco Čeledin iz Zaloga pri Ljubljani je 13. marca dopolne med Trebnjim in Mirno s tovornjakom prehitel osebni avto, zapeljal v jarek in po več metrih obstal. Škoda so ocenili na 50 N dinarjev.

Mopedist v škarjah

13. marca zjutraj je prišel v Škarje — med avtobus in tovornjak — mopedist Jože Pucej iz Gabrja. Odrgnil si je noge in roke in poškodoval moped.

Avtomobilist podrl dva pešca

Anton Obrč iz Novega mesta je 12. marca zvečer pri Mali Bučni vasi pri prehitvanju podrl Franca Derganca in Alojza Potočarja iz Dolnjih Kamenc. Pešca sta padla na pokrov vozila in razbila vetrobransko steklo, po več metrih vožnje pa sta padla na cesto in obležala v nezavesti. Derganca so takoj odpeljali v bolnišnico. Potočar je vstal in se napotil domov, srečal pa ga je neki voznik in se na pol nezavestnega odpeljal v bolnišnico. Škoda na avtu so ocenili na 300 N din.

Trčenje na ovinku

14. marca se je pripetila prometna nesreča na Cesti krških žrtov v Krškem. Iz Krškega proti Drnovemu je vozil z osebnim avtomobilom Alojz Zorko iz Bresovske gore, na ovinku pa mu je iz nasprotni smeri po levi strani pripeljal neznan kolesar. Zorko se mu je umaknil v skrajno levo, pri tem pa trčil v parkirani poltovornik avto, last Cestnega podjetja Novo mesto. Na obeh vozilih je škoda za okrog 6800 N dinarjev.

Padel je z mopedom

18. marca se je pripetila prometna nesreča na cesti pri Globočicah. Iz Kostanjevice se je z mopedom peljal proti Globočicam Ivan Siničič, z leve strani pa je po stranski poti pripeljal s traktorjem Ivo Jelenčič iz Globočic. Mopedist je zapeljal na desni rob ceste, preden je pripeljal do traktorja, tam pa ga je začelo zanašati in je padel. Dobil je lažje poškodbe. Ker je kazal znake vinjenosti, so mu odvzeli kri za preiskavo ter vozniško dovoljenje. Materialne škode ni bilo.

Neosvetljeno vprežno vozilo povzročilo nesrečo

18. marca se je zgodila prometna nesreča na cesti proti Velikemu Trnu v Leskovcu pri Krškem. Iz Krškega je peljal proti Goleku z osebnim avtomobilom Ferdinand Bizjak z Goleka. Na ovinku v Leskovcu je srečal vprežno voz, ki je vozil brez luči po sredini ceste. Avtomobilist je prepozno zagledal vprežno voz, da bi lahko preprečil trčenje; zato je zapeljal na skrajni desni rob ceste. Zaradi višee ceste je avtomobil zaneslo v drevo in zidno ograjo. Potniki so bili lažje poškodovani, na avtomobilu pa je za okrog 4500 N dinarjev škoda.

Spodnji konec drevesa je okleščen; prišel mu je že skoraj do srede. Zda si sme vendar privoščiti nekoliko počitka. Še enkrat krepko mahne, da veja da-leč odleti; potem se nasloni na sekuro, krepko se od-dahne ter pogleda na nebo, kako visoko je še sonce. Po njegovi sodbi bi utegnila biti ura pet; morebiti tudi že nekoliko čez. To je tisti čas, ko se sme po božjih in človeških postavah nekoliko odpočiti vsak pošten delavec. O tem času je pač že tudi počival naš oče Adam, ko je zemljo kopal v potu svojega obraza. A ne samo odpočiti se je zdaj čas, tudi za-ložiti je treba kaj in splakniti si suho grlo. Kmet na njivi izpreže svoje vole; plug na njivi pustivši, gre s svojo živaljo na kraj njive v travo; vola se paseta vklenjena; on pa leže, ako mogoče, v senco pod drevo, vzame iz prta kos črnega kruha za malo ju-žino, potem pogleda v vrč, ki sloni ob drevesu; dobro, ako je malo mlačnega vina v njem, če pa tudi ne, gre sam ali pa deklica z vrčem po vodo k bližnjemu studencu.

Take misli so hodile tudi poštememu Seljanu po glavi. Zagozdo črnega kruha je imel, vrč tudi, samo da ni dišal po vinu. Južinal bi bil zdaj tudi on, ko bi se mu ne bilo nekaj posebnega pripetilo. Oziraje se kvišku, je bil zagledal dva ptiča, ki sta mu nemirno letala nad glavami zdaj pa zdaj celo zaganjala se vanj. Mož, ki je bil v gozdu doma, takoj ugane, kaj po-meni to letanje. Ptiča sta ga morebiti že prej oble-tavala, ali on je bil preveč zamišljen v delo.

»To pa ni samo ob sebi,« govori s seboj, »pogle-dati je treba.«

In mož gre ter ogleduje posekano drevo. Dolgo mu ni bilo treba iskati. Skoraj sredi debla zagleda čisto pravilno okroglo votlino, da bi otročja roka ravno lahko vanjo segla.

Mož se veselo zareži, rekoč:

»Saj sem vedel, kaj boče; mlade imata tu notri, mlade. Ali kako bi in kaj bi? To je žaltava stvar!

Rad bi vama pomagal, ali s svojo lopato ne morem poseči noter, da bi vama izvlekel ta drobiž, ki tako žalostno čivka. Tu je treba pameti, to ni, da bi se kar tako!

Mož se ne pomišlja dolgo. Sekuro vzame v obe roki, a ne za toporišče, za železo jo prime ter začne previdno vrtati in dolbsti z njo, da bi ne poškodoval kakega mladiča. Ko je bila luknja dovolj prostorna, seže vanjo z roko ter izvleče zaporedoma petero mladih žoln. Skoraj godne so že bile in strašansko so kričale in branile se s kljuni in peruti. On in ona pa sta še bolj kričala in se mu zaganjala v glavo.

Ko jih je imel v roki, začne zopet premišljati: »To bi bilo; ali kaj pa zdaj? Tako ni, da bi jih pustil; prehladno bi jim bilo ponoči. Treba bo poiska-ti kje kake druge luknje. Ali kje?«

Luknja se je bila kmalu našla v stari bukvi, dasi ni bila tako lepo okrogla.

»Za silo bo že; zdaj pa mir tu notri in tam gor!«

In Seljan spravi mladiče zaporedoma v luknjo. Nato gre k drugemu drevesu, kjer je imel spravljeno svojo obleko, pol hleba prosenega kruha, vrč in svoje kadilo.

Iz tega, upamo, je razvidel prijazni bravec, da Seljan, četudi drvar, ni bil hudoben človek. Želimo mu torej, da mu naj dobro tekne kratki počitek in mala južina; pošteno si je zaslužil oboje!

Ali star grški pregovor že modro pravi:

Mnogo je vmes med ustnami in med čašo v desni-ci. To je izkusil tudi naš Seljan. Že je bil sedel v mah pod drevesom že je razgrinjal prt, v katerem je imel kruh zavit, da bi se z njim okoristil, ko začuti nekoga za hrbtom. Obrne se, da bi videl, kdo ga moti v sa-motnem gozdu. Nadejal se je kakega lovca ali pa kake stare ženske, ki bere gobe po gozdu. Motil se je. Ženska je bila res, ali stara ni bila, tudi gob ni brala dasi je imela košarico v roki. Miada je bila in, bogme, lepa tudi. Ko bi jo bil srečal kak pesnik v gozdu, ne rečemo ravno, da bi se mu zdela kaka gorska vila. Lahno je res stopala z drobnimi noži-cami, tako da se je komaj mah udiral pod njimi. Ali vilo si moremo misliti samo belo — belo obličje, bela obleka! Deklica pa, ki se je bližala Seljanu, ni bila bela ne po licu ne po obleki. Lice ji je bilo ne-koliko orjavelo, kar mu pa ni nikakor kazilo lepote; in oblečena je bila, kakor se sploh deklice nosijo v ti-stem kraju. Da ji je obleka nekako posebno lepo pri-stajala, tega ni bila obleka sama kriva; njena zasluga je bila samo to, da se je lepo prijemala lepega ži-votka, kar ni bilo težavno. Deklica je bila tenka čez pas, da bi jo bil Seljan lahko obsegel s pednjem ene roke; ali zategadelj ni bila slabotnega života kakor kaka bledolica mestna gospodična; krepka in čila je bila in vesela tudi. Radost ji je sijala iz črnih oči. Tako gleda mlada srna iz gošče!

Ali si je kaj enakega mislil Seljan, ko je neko-liko časa molče gledal deklico, ne vemo, to pa je go-tovo, da ni bil nevesel njenega prihoda. Še bolj na široko so se mu raztezala usta nego po navadi; zna-menje, da je mož vesel.

Tudi deklica je bila vidno vesela starega, golo-rokega drvarja. Prvi spregovori Seljan:

»Jerica, kaj pa ti tod?«

Jerica odgovori:

»Oče, kaj ne veste, da je danes vaš god?«

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLENDAR

Petek, 24. marca — Simon
 Sobota, 25. marca — Minka
 Nedelja, 26. marca — Maksim
 Ponedeljek, 27. marca — Rupert
 Torek, 28. marca — Janez
 Sreda, 29. marca — Ciril
 Četrtek, 30. marca — Branimir

OBVESTILA

Dragi mami in sinu Jožetu Maznikovinu iz Sentjerneje čestitam za god, Jožetu Šmolcu pa želim veliko sreče na novi življenjski poti. Janez z družino.

PREKLETI

Prepovedujem hojo, vožnjo in pašo kokoši okoli našega doma in po parcelah, ki se nahajajo okoli doma. Kdor tega opozorila ne bo upošteval, ga bova sodno preganjala. Ivan Dule in Franc Milde, Stari log št. 17, pošta Hinje.

Amalija Vodnik Prečna 22, Novo mesto, prepovedujem hojo in vožnjo po moji njeni ob cesti. Kdor tega opozorila ne bo upošteval, mu bom kokoši zastručila.

Antonija Gorše, Poljane 2, Dol Toplice, prepovedujem hojo in vožnjo po moji njeni na Podturnu. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

ZAHVALJE

Ob bridki izgubi naše ljube mame in stare mame
JUSTINE TURK
 s Krke

Se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom, ki so ji nudili pomoč med boleznijo, in vsem, ki so jo spremili na zadnji poti, ji darovali vence in ovetje. Posebno zahvalo smo dolžni kolektivu tovarne NOVOTEKS — Novo mesto za podarjeni venec. Vsem najlepša hvala!
 Zalujoci: mož Jože, sin Silvo, Franc, hčerki Joži in Marija ter drugi sorodniki

Ob boleči izgubi mojega dragega moža, očeta in starega očeta
PETRA MARINČA
 iz Brsnika pri Kočevju

Se iskreno zahvaljujemo vsem vaščanom Kolpanske doline, ki so v težkih urah sočustvovali z nami, se od njega poslovili in ga spremili na njegovi zadnji poti. Zahvala tudi vsem sorodnikom in prijateljem, ZB in gospodu šupniku.
 Zalujoci: žena Katarina, sinova Peter in Tone, hčerke: Kati, Marija, Fani, Nežka, Angeli in Ančka z družinami ter družine Benički, Derežani in Močan

Ob bridki izgubi naše ljube mame in stare mame
IVANE GRIL
 iz Dobindola pri Uršnih selih

Se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ji darovali vence in ovetje ter jo spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo podjetju KNJIGOTISK, gospodu kaplanu iz Dol Toplice in vsem sosedom. Zalujoci: mož Jože, hčerka Marija z družino, sin Marjan z družino in Jože

Ob tešči izgubi naše drage žene, mame in stare mame
JOŽEFA HLEBEC
 iz Grma pri Trebnjem

Se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili v njen prerani grob. Vsem darovalcem ovetja in vencov.

sorodnikom, prijateljem in znancom. Posebno se zahvaljujemo godbi iz Trebnjega, organizaciji ZB Dol, Nemška vas, vsem znancom iz Ljubljane in govornikom za poslovilne besede ob odprtem grobu. Vsem še enkrat prisrčna hvala!
 Zalujoci: mož, sin z družino, hčerke z družinami ter drugo sorodstvo

Ob prerani smrti našega dragega moža, očeta, sina in brata
RADA PETRUNE
 iz Gor. Straže

Se iskreno zahvaljujemo sorodnikom in sosedom, ki so ga spremili na zadnji poti in mu darovali cvetje. Posebna zahvala kolektivu NOVOTEKS, obratu CRD in obratu parketarna za pomoč v najtežjih trenutkih. Vsem še enkrat najlepša hvala!
 Zalujoci: žena Anica s sinom Matjažem, mama, sestra in brat z družino

malio glasi

PRODAM HISO v dobrem stanju in 2 ha zemlje. Cena 25.000 Ndin. Ogled vsak dan. Antonija Iljaš, Spodnje Vodale, Trilšče na Dol.
 MOTORNO KOSILNICO BCS s sedešem prodam. Jože Šurke, Gor. Globodol 8, Mirna peč.

GASILSKO DRUŠTVO SENTJERNEJ prodaja gasilski avtomobil Dodge v uporabnem stanju. Ogled možen vsak dan od 8. do 12. ure v gasilskem domu v Sentjerneju.

PRODAM ZIDANICO, vinograd in njivo nad Semičem. Informacije pri Jakše, Gaber 3, Semič.

PRODAM KUHNJSKO POHIŠTVO, dve hrastovi postelji z žimnicami. Marija Potočar, Bršljin 47, Novo mesto.

PRODAM HISO. Jože Muhič, Regerca vas 79, Novo mesto.

PRODAM DVE MLATILNICE z roto in trosil. Zlate, Praše 22, p. Kranj.

PRODAM VPREŽNO KOSILNICO Lanz in motorno slamoženo v dobrem stanju. Franc Dražekler, Mavčice 44, Medvođe.

PRODAM MOTOR Puch Galeb 150 ocm in prikolico v oddelnem stanju. Matija Slak, Smilhevska, n. h., Novo mesto.

PRODAM MOTORNO KOLO Java 175 m³, letnik 1960, Viktor Avsenik, Drganja sela 39, Straža.

SPREJMEM FANTA za pomoč na kmetiji. Hrana in stanovanje prostovoljno. Pomagam poiskati tudi službo v tovarni. Franc Hatnar, Zgornje Bitnje 23, p. Zabrnica, Gorenjsko.

V DOPOLDANSKIH URAH sprejem otroka v varstvo. Naslov v upravi lista (375/67).

NA ZALOGI IMAM cementno strešno opeko sfloca. Cena 80 Sdin za kos. Marjan Likozar, Benedikova 18, Kranj, Stražišče.

PRODAM dieslov motor 7 KM DUTZ in 1000 kg semenskega krompirja — merkurja, Vinji vrh 13, Smarjeta.

OPREMLJENO SOBO oddam moškemu. Nad mlini 3, Novo mesto.

PRODAM dobro ohranjen moped »Zündapp« na 4 prestave — novejšje izvedbe. Ogled ob nedeljah in ponedeljkih v Sentjerneju 7.

PRODAM KUHALNIK in otroško posteljico. Jovan Kapevski, Kettlejov drevored 42, Novo mesto.

ENOSTANOVANJSKO HISO z vrtno ugodno prodam. Stane Lavrinšek, Krško.

POCENI PRODAM moped na 3 prestave. Jože Erjavc, Gor. Suhadol 18, Brusnice.

ENOSOBNO STANOVANJE v starejši hiši v Ljubljani, prvo nadstropje, opremljeno z modernim pohištvom, prodam. Poudarba na oglašni oddelku pod »Takoj vseljivos«.

POCENI PRODAM malo rabljeno leseno garažo, sestavljeno iz 4 delov. Prenos in prevoz je enostaven. Bačar, Novo mesto, Mestne njive 9.

PRODAM GEBELE z 19 panji. Jože Ogulin, Vrčice 8, p. Semič.

ZA SOBO IN KUHNJO v Novem mestu dam visoko nagrado. Poudarba na upravo lista pod št. »Takoj«.

STAREJSE DEKLE sprejemam za pomoč v gospodinjstvu. Nudim hrano in stanovanje. Naslov v upravi lista (388/67).

GOSPODINJSKO pomočnico išče štirilicna družina. Plača visoka inž. Lukac, Dolomitska 15, Ljubljana.

SPREJMEM NA STANOVANJE in hrano poštno kmečko dekle. Naslov v upravi lista (380/67).

SLUŽBO DOBI takoj priučena ali kvalificirana natakarica. Naslov v upravi lista (378/67).

DELAVKO SPREJMEM (površinska obdelava lesa). Možnost kvalifikacije v 3 letih. Dokončana osemletka, starost 20—25. Mizarstvo Sitar, Ljubljana, Trata 8, Sentvid.

POCENI PRODAM 100-litrski sod, stiskalnico, moped Colibri, ročni voziček in kopalno kad. Naslov v upravi lista (394/67).

MANJSE POSESTVO na Potoku pri Straži (Volavče) prodam. Naslov v upravi lista (395/67).

IZDELUEM in prodajam avtomatske stroje, za izdelovanje betonske strešne opeke. Naslov v upravi lista (396/67).

PRODAMO POSESTVO — stanovanjsko hišo z velikim gospodarskim poslopjem, dvoriščem, sadovnjakom ter njivo v velikosti 1 hektar. Gospodarsko poslojje je primerno za vzgajanje 10.000 piščancev, a z majhno investicijo se zmogljivost lahko poveča za nadaljnjih 10.000 piščancev. Napeljan je vodovod in trofazna električna napetost; prostor se lahko uporabi tudi za večjo obrt. Ogled ob nedeljah od 10. do 15. ure. — Fadil Dobruna, Brežice, Crnc 61.

ZDRAVILISCE ROGAŠKA SLATINA — Zakaj obupujete pri zdravljenju svojega kronično obolelega želodca, jeter, žolca ali ostalih prebavil? Uporabljajte vendar rogaško »Vona« vodo, zdravilo, ki vam ga nudi narava! V Novem mestu ga dobite pri trgovskem podjetju HMELEJNIK — telefon 21-129 in STANDARDND — telefon 21-158.

KINIO

Brežice: 24. in 25. 3. ameriški barvni film »Vesela dekletca«. 26. in 27. 3. jugoslovansko-nemški barvni film »Sufi«. 28. in 29. 3. nemški film »Čarovnikov obračun«. Crnomelj: 24. in 26. 3. ameriški barvni film »Na žene mislim

28. in 29. 3. ameriški film »Moritur«. Kočevje: 24. do 26. 3. angleški barvni film »Pantom londonske opere«. Od 27. do 29. 3. nemški film »Brez dovoljenja v tuji postelji«. 29. in 30. 3. italijanski film »Velikašni rogini«.

Kostanjevica: 26. 3. slovenski barvni film »Amandus«. 29. 3. ameriški barvni film »Kaj se je zgodilo Baby Jane«. Metlika: 25. in 27. 3. ameriški film »Zločin dr. Krespilja«. 29. in 30. 3. ameriški film »Kritična točka«.

Makronog: 25. in 26. 3. ameriški barvni film »Golj in mrtvi«. Ribnica: 25. in 26. 3. japonski barvni film »Olimpiada v Tokiju«. 29. in 30. 3. ameriški film »Krik strahu«.

Sevnica: 25. in 26. 3. francoski film »Skrivnost kabareta«. 29. 3. ameriški film »Gulliverjeva potovanja«.

Sodražica: 25. in 26. 3. angleški barvni film »Zaliv tihotapcev«. Sentjerne: 25. in 26. 3. ameriški film »Samson, nasprotnik nasilnikov«.

Trebnje: 25. in 26. 3. angleški barvni film »Beeketa«.

OBVESTILA

Obličila očisti KEMIGNA CISTILNICA, Novo mesto, Germova 5.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici:

Josip Tušin, delavec iz Podvrha, je padel z voza in si poškodoval glavo in desno roko; Jožeta Baumkirherja, delavca iz Stržišča, je nekdo močno poškodoval po glavi; Marka Hrušovarja, sina delavke iz Cerke, je nekdo povozil z avtomobilom, dobil je poškodbe po hrbtu; Leon Les, upokojenec iz Senice, je padel v stanovanju in dobil notranje poškodbe; Gabrijela Kajs, upokojenka iz Zagreba, je padla na poti in si poškodovala desno nogo; Roman Kralj, tehnični risar iz Bistrice ob Sotli, je pri prometni nesreči dobil poškodbe po bradi in hrbtenici; Stjepan Kunšt, delavec iz Dobovca, je padel z mopedom in si poškodoval levo nogo; Ernest Sukič, gozdar iz Podrede, je padel v gozdu in si poškodoval desni kolik; Drago Firkel, kmet iz Vukovega sela, je padel v hlevu in si poškodoval palec leve roke.

»Fantje se zbirajo...«

Te dni spet odhajajo fantje iz vseh naših občin k vojakom; za poldrugo leto ali tudi le 12 mesecev bodo zdoma, prav v tem času pa si bodo želeli čim večkrat zvedeti čimveč novic iz njim znanih krajev.

Jim želite pomagati? Lahko! Vsak teden jim verjetno ne boste mogli pisati pisma, kaj je doma novega — pa četudi bi jim ga lahko, jim le ne morete povedati, kaj se je zgodilo v sosednji vasi pa v bližnjem trgu in mestu in v vsej občini. Vse pa jim zanima! Zato jim naročite naše »dolenjsko pismo«, naš domači pokrajinski tednik — **DOLENJSKI LIST**

Vsak četrtek jim bo povedal vse, kar se dogaja doma in v naši pokrajini. Pišite še danes upravi Dolenjskega lista, Novo mesto, p. p. 33, in naročite domači tednik sinu, bratu, fantu ali možu, ki je odšel k vojakom! Hvaležen vam bo za skrb in tesno povezavo z domom in domačimi kraji! Naš tednik pošljamo v vse kraje Jugoslavije, po želji pa tudi rojakom v inozemstvo.

UPRAVA LISTA

TOREK, 28. MARCA: 8.05 Spored lahke glasbe. 9.40 Iz glasbenih šol. 10.15 Iz oper Wolfganga Amadeusa Mozarta. 12.30 Kmetijski nasveti — dr. Tatjana Štupica: Odvisnost učinkovanja gnojil od vremena in podnebja. 14.25 Iz jugoslovanske orkestralne glasbe. 17.05 Orkester RTV Ljubljana vam predstavlja. 18.50 Na mednarodnih krizipotjih. 20.00 Akademski pevski zbor »Branko Krsmanovič« iz Beograda. 20.20 Radijska igra — Franjo Puntar: Po pasje.

SIKEDA, 29. MARCA: 8.05 Glasbena matineja. 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb. 10.45 Človek in zdravje. 12.30 Kmetijski nasveti — veterinar Erik Špiler: Bolezni dihal pri perutnini. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 14.00—17.00 Nedeljsko športno popoldne. 17.05 V svetu opernih melodij. 20.00 Potujoča glasbena skrinja. 21.00 Ura z jugoslovanskimi opornimi pevci. 22.10 Novosti za ljubitelje zabavne glasbe.

NEDELJA, 26. MARCA: 6.00—8.00 Dobro jutro. 8.05 Veseli tobogan. 10.00 Še pomnite, tovariši... Drago Suh: Blanka. 11.15 Nedeljski koncert orkestralne glasbe. 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 14.00—17.00 Nedeljsko športno popoldne. 17.05 V svetu opernih melodij. 20.00 Potujoča glasbena skrinja. 21.00 Ura z jugoslovanskimi opornimi pevci. 22.10 Novosti za ljubitelje zabavne glasbe.

PONEDELJEK, 27. MARCA: 8.05 Glasbena matineja. 9.45 Očelbanov svet. 11.15 Mozak zabavnih zvokov. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Milan Hafner: Mlekarne želijo boljše mleko. 14.05 Melodije za razvedrilo. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 17.05 Operni koncert. 18.15 Izbiramo podpevke in plesno glasbo. 20.00 do 23.00 Koncert ansambla zagrebških solistov.

ČETRTEK, 30. MARCA: 8.05 Glasbena matineja. 10.15 Na obisk mariborski operi. 11.15 Sprehod z orkestri. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Aleks Ralner: Vzroki za različno storilnost poljedelcev pri nas. 14.05 Iz pravičnih baletov. 17.05 Turistična oddaja. 18.45 Jeskovi pogovori. 20.00 Celtrkov večer domačih pesmi in napevov. 21.00 Sto let slovenske lirike — V.

RADIO BREŽICE

PETEK, 24. MARCA: 20.00 do 21.15 — Obvestila — Nove plošče RTB — Glasbena oddaja: Izbrali ste sami, vnos — humoristična priloga: Tovariši, to ne zaveda tebe?

NEDELJA, 26. MARCA: 10.20 — Poročila — Letna konferenca komunistov občine Brežice — Reportaža — Janez Pirnat: Končani so zbori volivcev — Ta teden v Dolenjski enotnosti — Za naše kmetovalce: Manki Vjazak — Metljavost govodi — Dve melodiji v različnih izvedbah — Magnetofonski zapis: Naša gostinska podjetja v mednarodnem letu turizma — Pozor, nimaš prednosti! — Pogovor s poslušalci — Obvestila, reklame in spored kinematografov. 12.15 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 28. MARCA: 18.00—19.30 — Vzgljono predavanje: Puberteta II. — Nove plošče Jugotona — Svetujemo vam — Športna reportaža — Obvestila in filmski pregled — Mladinska oddaja.

Obvezno cepljenje psov proti steklini

bo od 23. do 31. marca po naslednjem razporedu:

- CETRTEK, 23. marca:**
 ob 8. uri SMIHEL, pri gasilskem domu
 ob 9. uri SKRJANCE, pri Vidmarju
 ob 10. uri RUPERC VRH, pri gostilni
 ob 11. uri BIRČNA VAS, pri Zagarju
 ob 12. uri URSNA SELA, pri združenem domu
 ob 13. uri GOR. SUŠICE, pri osemenjevalni postaji.
- PETEK, 24. marca:**
 ob 8. uri ZABJA VAS, pri Žibertu
 ob 9. uri GOTNA VAS, pri gostilni Drenik
 ob 10. uri ORMOŠNICE, pri Malesku
 ob 10.30 DOL. TEŽKA VODA, pri Kastelcu na stari cesti
 ob 11. uri NOVA GORA, pri cestarju
 ob 12. uri VELIKI CEROVEC, pri gostilni Badovinar.
- SOBOTA, 25. marca:**
 ob 8. uri VRHE, sredi vasi
 ob 9. uri DOLŽ, pri Juršiču
 ob 10. uri STOPIČE, pred šolo.
- PONEDELJEK, 27. marca:**
 ob 8. uri MALI SLATNIK, pri Seničarju ob cesti
 ob 9. uri RATEZ, pri gostilni
 ob 10. uri VEL. BRUSNICE pri Hudoklinu
 ob 11. uri GABRJE, pred vasjo
 ob 12. uri HRUSICA sredi vasi.
- TOREK, 28. marca:**
 ob 8. uri JABLAN, pri Kousredi vasi
 ob 9. uri MIRNA PEČ, pri Rupeni
 ob 10. uri GOR. GLOBODOL, sredi vasi.
- ob 11. uri JORDANKAL, ob 12. uri POSTAJA MIRNA PEČ, ob 13. uri DOLENJA VAS, sredi vasi, ob 13.30 ŠRANGA — JABLAN.**
- SREDA, 29. marca:**
 ob 8. uri DOL. KARTELJEVO, pri Lokarju
 ob 9. uri KAMNI VRH, pri gostilni
 ob 10. uri DOL. KAMENCE, pri Planišku
 ob 11. uri GOR. KAMENCE, pri Brodniku
 ob 12. uri POTOČNA VAS, pri Luščku.
- CETRTEK, 30. marca:**
 ob 8. uri NOVO MESTO, na sejmišču v Ločni.
- PETEK, 31. marca:**
 ob 8. uri NOVO MESTO — okolica, na sejmišču.

Cepljenje psov zamudnikov bo naknadno na sejmišču v Ločni v torek, 11. aprila, ob 8. uri.

Razpored cepljenja psov v Suhi krajini

- PETEK, 24. marca:**
 ob 8. uri LAŠČE
 ob 9. uri HINJE, pri sejmišču
 ob 12. uri PREVOLE, pri Papežu
 ob 13. uri ZVIRCE, pri Puglju.
- SOBOTA, 25. marca:**
 ob 8. uri SMIHEL, pri Zajcu
 ob 10. uri POLJANE, pri Kastelcu
 ob 13. uri ZUZEMBERK, na sejmišču.

Razpored cepljenja psov na šentjernejskem območju

- CETRTEK, 30. marca**
 ob 8. uri OREHOVICA
 ob 9. uri DOL. MAHAROVEC
 ob 10. uri DRAGA.
- PETEK, 31. marca**
 ob 8. uri GI BLJE
 ob 9. uri GOR. VRHPOLJE
 ob 10. uri SENTJERNEJ.

- CETRTEK, 6. aprila**
 ob 8. uri ZAGRAD
 ob 9. uri DOL. DOLE
 ob 10. uri ZBURE.

- PETEK, 7. aprila:**
 ob 8. uri DOBRAVA
 ob 9. uri SKOCJAN.

Zamudniki:

- SOBOTA, 15. aprila:**
 ob 8. uri SENTJERNEJ
 ob 10. uri SKOCJAN.

Cena za cepljenje posameznega psa je 10 Ndin, cena za zamudnike pa 30 Ndin.

NE HODI DOMOV BREZ

SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJI

vseh znamk

IZREDEN POPUST! MONTAZA — NAVODILA — GARANCIJA — TEHNIČNI SERVIS

VSE INFORMACIJE DOBITE: NOVO MESTO: BRACKO.

Ragovska 7: št. telefona 068-21-659

SEVNICA: TOTER, Heroja Maroka 4 vsako soboto od 15. do 17. ure.

PEROTTI-EXPORT S. FRANCESCO 41, TRST

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN (ZDAJATELJI, občinski odbori SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Rita Bačar, Miloš Jakopac, Marjan Legan, Jože Primc, Jožica Teppy in Ivan Zoran Tehnični urednik: Marjan Moškon

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 50 par (50 starih din) — Letna naročnina 20 novih dinarjev (2000 starih din), polletna 10 novih dinarjev (1000 starih din); plačljiva vs vnaprej — Za inozemstvo 37,50 novih dinarjev (3750 starih din) oz. 3 ameriški dolarje — Tekoči račun pri podružnici SDK v Novem mestu 521-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon: 21-227 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska: Časopisno podjetje »Delo« v Ljubljani

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 15.00, 17.00, 19.30 in 23.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 24. MARCA: 8.05 Operna matineja. 9.40 Pojo naši mladinski zbori. 10.15 Dvajset minut pri skladatelju Danilu Švari. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Jože Španring: Navodila za pridelovanje pivovarskega jecmena. 13.30 Priporočajo vam. 14.05 S popevkami po svetu. 15.40 Mladinska oddaja. 17.05 Petkov simfonični koncert. 18.00 Aktualnosti doma in po svetu. 19.05 Glasbene razglednice. 20.30 Slovenska zemlja v pesmi in besedi. 21.15 Oddaja o morju in pomorskih.

SOBOTA, 25. MARCA: 8.05 Glasbena matineja. 9.40 Iz albuma skladb za mladino. 11.15 Za vsakogar nekaj. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Franjo Jurhar: Pomembnost akcije v gozdni proizvodnji. 14.05 Koncert po željah poslušalcev. 15.30 Komorni zbor RTV Ljubljana poje skladbe ruskih skladateljev. 17.05 Čezno v kino.

20.20 Spoznavajmo svet in domovino — prenos javne oddaje. 22.10 Oddaja za naše izselence. 23.05 Zaplešite z nami.

NEDELJA, 26. MARCA: 6.00—8.00 Dobro jutro. 8.05 Veseli tobogan. 10.00 Še pomnite, tovariši... Drago Suh: Blanka. 11.15 Nedeljski koncert orkestralne glasbe. 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 14.00—17.00 Nedeljsko športno popoldne. 17.05 V svetu opernih melodij. 20.00 Potujoča glasbena skrinja. 21.00 Ura z jugoslovanskimi opornimi pevci. 22.10 Novosti za ljubitelje zabavne glasbe.

PONEDELJEK, 27. MARCA: 8.05 Glasbena matineja. 9.45 Očelbanov svet. 11.15 Mozak zabavnih zvokov. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Milan Hafner: Mlekarne želijo boljše mleko. 14.05 Melodije za razvedrilo. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 17.05 Operni koncert. 18.15 Izbiramo podpevke in plesno glasbo. 20.00 do 23.00 Koncert ansambla zagrebških solistov.